

LIETUVOS RYŠIŲ SEKTORIUS 2016

2017-06-07 Nr. ND-6
Vilnius

LIETUVOS
RESPUBLIKOS
RYŠIŲ
REGULIAVIMO
TARNYBA

TURINYS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO ĮŽANGINIS ŽODIS	3
LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮŽANGINIS ŽODIS	5
RYŠIŲ SEKTORIAUS APŽVALGA	8
ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ RINKA	10
1. Bendroji elektroninių ryšių rinkos apžvalga	10
2. Telefono ryšys	14
2.1. Viešosios judriojo telefono ryšio balso paslaugos	14
2.2. Viešosios fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugos.....	23
2.3. Tinklų sujungimo paslaugos	28
2.4. SMS ir MMS.....	38
3. Duomenų perdavimas.....	41
3.1. Bendroji duomenų perdavimo paslaugų rinkos apžvalga	41
3.2. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos	44
3.3. Skirtųjų linijų paslaugos	54
3.4. Kitos duomenų perdavimo paslaugos	57
4. Televizija ir radijas	60
4.1. Bendroji televizijos ir radijo paslaugų rinkos apžvalga	60
4.2. Mažmeninės mokamos televizijos paslaugos.....	62
4.3. Didmeninės televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugos	65
5. Prieiga prie fizinės infrastruktūros	67
PAŠTO PASLAUGOS RINKA	70
1. Bendroji pašto paslaugos rinkos apžvalga	70
2. Korespondencijos siuntos.....	72
3. Pašto siuntiniai.....	74
4. Universalioji pašto paslauga	76
1 priedas	78
2 priedas	84
3 priedas	86
4 priedas	87
5 priedas	88

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO ĮŽANGINIS ŽODIS

Informacinės ir ryšių technologijos jau tapo mūsų kasdienybės dalimi. Jomis naudojames įvairiose tiek asmeninio, tiek visuomeninio gyvenimo srityse, be jų nebeįsivaizduojame šiandieninio darbo, mokymosi, bendravimo ir informacijos sklaidos.

Vertindami 2016 m. pasiekimus, galime pasidžiaugti, kad, remiantis Londone įsikūrusios kompanijos „OpenSignal“ duomenimis, 4G interneto ryšys Lietuvoje įvertintas kaip vienas geriausių pasaulyje. 4G interneto ryšio aprėptis siekia 84,73 proc. mūsų šalies teritorijos, ir tai yra geriausias rezultatas visoje Europoje.



Džiugina ir 2016 m. skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indekso (DESI) įvertinimo rezultatai infrastruktūros junglumo srityje – pagal šį indekso komponentą Europos Sąjungoje (ES) užimame 8 vietą. Nepaisant to, kad techninė plačiajuosčio ryšio prieigos galimybė yra užtikrinta 98 proc. Lietuvos namų ūkių ir tai yra vienas geriausių rodiklių ES, tik 71 proc. turinčiųjų šią galimybę yra užsisakę plačiajuosčio interneto prieigą. Tad puikiai išplėtotą šalies skaitmeninę infrastruktūrą svarbu visapusiškai įdarbinti, gerinant žmonių gyvenimo kokybę, užtikrinant viešojo sektoriaus institucijų veiklos efektyvumą, kuriant naujus verslo produktus ir paslaugas, plėtojant mokslo tyrimus ir jų praktinį pritaikymą.

Lietuvos gyventojai, kaip ir anksčiau, naudoja internetą įvairiais tikslais. Mes ir toliau pirmaujame ES pagal naujienų internete skaitymą. Taip pat aktyviai naudojames elektronine bankininkyste ir vaizdo skambučiais. Šalies įmonių e. sąskaitų ir elektroninės prekybos naudojimo rodikliai gerokai viršija ES vidurkį. E. valdžios paslaugomis besinaudojančių piliečių skaičius taip pat išlieka gerokai didesnis už ES vidurkį, nors atvirųjų duomenų srityje dar laukia nemažai iššūkių.

Vis labiau klestint elektroninei prekybai, sparčiai keičiasi pašto rinkos poreikiai ir klientų lūkesčiai. Tai įpareigoja tobulėti ir ieškoti įvairių naujų būdų, kad teikiamos pašto paslaugos būtų paprastos, patikimos ir prieinamos. 2016 m. viešajam sektoriui ir visuomenei buvo pristatyta e. pristatymo paslauga, kuri veikia kaip alternatyva oficialioms registruotosioms pašto siuntoms ir suteikia gyventojams bei verslo įmonėms galimybę elektroniniu būdu siųsti ir gauti dokumentus iš valstybės institucijų. Tai vienas iš pavyzdžių, kaip pažangių sprendimų taikymas pašto srityje leidžia paslaugas teikti greičiau ir efektyviau.

Sustoti negalime – visas pasaulis sparčiai juda pirmyn, ir norėdami neatsilikti turime išlikti dinamiški ir ambicingi. Kartu su kitomis ES valstybėmis narėmis dalyvausime Europos elektroninių ryšių sektoriaus reglamentavimo peržiūroje, siekiant užtikrinti efektyvią konkurenciją e. ryšių rinkose, efektyvią vartotojų apsaugą, visuotinį pažangių elektroninių ryšių paslaugų prieinamumą ir taip prisidėti prie Europos bendrosios skaitmeninės rinkos klestėjimo. Sieksime bendro ES tikslo – iki 2025 m. pasiekti „gigabitinį junglumą“, reiškiantį, kad visi pagrindiniai Lietuvos socialinės ir ekonominės pažangos varikliai turėtų galimybę prisijungti prie ne mažesnės kaip 1 gigabito per sekundę (1 Gb/s) spartos interneto ryšio. Įvertindami, kad

šiuo metu esame ties 5G ryšio technologijos proveržio slenksčiu, prisidėsime prie kuo sklandesnio šios technologijos diegimo mūsų šalyje – tikimės, kad Europa pagal pasiektus šios technologijos diegimo rodiklius bus tarp lyderių pasaulyje, o Lietuva – tarp pirmaujančių šalių ES.

Susisiekimo ministras



Rokas Masiulis

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮŽANGINIS ŽODIS

2016 metai buvo svarbūs ne tik ryšių sektoriui, bet ir Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai (RRT). Šiais metais paminėjome 15 metų darbų ir iššūkių sukaktį. Džiugu, kad per šį laikotarpį tobulėjome ir mokėmės, nuveikėme daug svarbių darbų, pasiekėme teigiamų rezultatų. Mes sklandžiai integravomės į bendrą Europos Sąjungos (ES) vidaus rinką, užtikrindami veiksmingą konkurenciją elektroninių ryšių ir pašto paslaugos rinkose.

Labiausiai džiugina besitęsiantis ryšių sektoriaus augimas. Antrus metus iš eilės stebime elektroninių ryšių rinkos atsigavimą po ilgalaikių ekonominės krizės padarinių. Per 2016 m. pajamos, gautos už elektroninių ryšių paslaugų teikimą, išaugo 5 proc., o investicijos į elektroninių ryšių infrastruktūrą šoktelėjo 23,2 proc.

Teigiamiems pokyčiams daugiausia įtakos turėjo nesustabdomai auganti aukštos kokybės paslaugų paklausa. Vartotojai kasmet vis didesnę dėmesį skiria interneto prieigos, naudojant LTE technologiją, paslaugoms. Per praėjusius metus tokių abonentų skaičius išaugo 2 kartus ir siekė 1,2 mln. Kompanijos „Open Signal“ 2016 m. lapkričio mėn. duomenimis, Lietuva užėmė 3-čią vietą pasaulyje pagal LTE ryšio prieinamumą gyventojams. Vien per 2016 m. 4G tinklo bazinių stočių skaičius išaugo net 62,6 proc. Galimybė naudotis pažangiomis sparčiojo judriojo ryšio paslaugomis Lietuvos gyventojams bus užtikrinta ir toliau – tai lemia RRT organizuoto aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius iš 900 MHz ir 1800 MHz suporuotų radijo dažnių juostų rezultatai, nes judriojo ryšio operatoriai gavo teisę ir toliau naudoti šias dažnių juostas LTE arba 4G tinklų plėtrai.

Išlaikyti aukštus kokybės standartus ir skatinti tolesnę ryšių sektoriaus plėtrą nėra lengva, todėl Europos Komisija kasmet diskutuoja svarbiais strateginiais klausimais ir daug dėmesio skiria skaitmeninės ekonomikos vystymuisi. Interneto prieigos paslaugų užtikrinimas kiekvienam piliečiui yra vienas iš svarbiausių Europos Komisijos prioritetų. RRT aktyviai dalyvauja ES lygmens darbo grupių veikloje, sprendžiant iššūkius įvairiose reguliavimo srityse, tokiose kaip tinklų neutralumas, tarptautinis tarptinklinis ryšys (angl. *roaming*), naujų skaitmeninių paslaugų reglamentavimas ir kt.

Svarbu ne tik stiprinti ES vidaus rinką, bet ir plėsti geografines bendradarbiavimo ribas. Viena iš prioritetinių RRT veiklos sričių išlieka Europos Rytų šalių partnerystė. Norime visapusiškai prisidėti prie šių šalių integracijos į ES procesą, todėl aktyviai ieškome priemonių ir būdų užtikrinti tokių paslaugų, kaip tarptautinis tarptinklinis ryšys, kainų prieinamumą tiek eiliniam piliečiui, tiek verslą tose šalyse vystantiems ūkio subjektams. Daugiausia šioje srityje pasiekta su Gruzija – 2016 m. pasirašytas bendradarbiavimo memorandumas dėl didmeninių tarptinklinio ryšio tarifų, kurie iki 2023 m. turėtų susilyginti su ES taikomais tarifais.



Pašto paslaugų rinkos kasmetinis augimas atskleidžia šių paslaugų būtinumą, populiarumą ir, be abejo, su tuo susijusias tam tikras problemas. E. prekyba žengia koja kojon su globalizacijos procesais pasaulinėje rinkoje, todėl labai svarbu stiprinti pašto siuntinių rinkos priežiūrą ir užtikrinti, kad galutiniai naudotojai galėtų naudotis kokybiškomis paslaugomis, teikiamomis rinkoje, pasižyminčioje veiksminga konkurencija.

RRT 15 metų patirtis elektroninių ryšių ir pašto paslaugos rinkose drąsiai leidžia teigti, kad visi nuėjome ilgą kelią, patyrėme daug išbandymų ir pasiekėme rezultatų, kuriais galime didžiuotis, tačiau iššūkių mastas ir jų sprendimo tempai tik auga. Lietuva, nors ir nedidelė valstybė, neatsilieka nuo didžiųjų ES šalių, tobulindama kokybiškų paslaugų teikimą ir priimdama novatoriškus sprendimus ryšių sektoriuje. Džiaugiamės, galėdami būti šių procesų dalimi.

Ryšių reguliavimo tarnybos direktorius



Feliksas Dobrovolskis



Šalies pavadinimas	Lietuva
Sostinė	Vilnius
Plotas, km ²	65 200
Gyventojų skaičius	2 849 317
Namų ūkių skaičius	1 272 017
Šalies telefono kodas	+370
Interneto domenas	.lt

SVARBU!

- Lentelėse pateiktos piktogramos () vaizduoja 2011–2016 m. laikotarpiu vyravusias tendencijas (mažėjanti, didėjanti, svyruojanti).
- Grafikuose kairėje pusėje pateikti skaičiai (pvz., +3,2 %; -4,5 %) rodo atitinkamų rodiklių pokyčius 2016 m. (teigiamus, neigiamus), palyginti su 2015 m.
- Ataskaita „Lietuvos ryšių sektorius 2016 m.“ parengta, naudojant elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjų bei pašto paslaugos teikėjų pateiktą informaciją apie vykdytą elektroninių ryšių ir pašto veiklą. Ataskaitoje taip pat panaudota Lietuvos radijo ir televizijos komisijos, Europos Komisijos ir kompanijos „Rotten WiFi“ informacija.
- Elektroninių ryšių paslaugų ir pašto paslaugos teikėjų sąrašai pateikiami 1 ir 2 prieduose.
- Elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjų bei pašto paslaugos teikėjų pateikti duomenys gali būti atnaujinami ir po atitinkamų metų ataskaitos paskelbimo, todėl skirtingų metų ataskaitose pateikiami ankstesnių laikotarpių duomenys gali skirtis.
- Ataskaitos lentelėse ir paveiksluose pateikiami duomenys yra apvalinami iki dešimtųjų dalių, todėl rinkos dalių bendra suma ne visada lygi 100 proc.
- Ataskaitoje nurodytos paslaugų teikėjų gautos pajamos ar rodikliai, kuriems skaičiuoti naudojamos pajamų vertės, yra be PVM.
- Ataskaitoje skvarbai skaičiuoti naudojamas atitinkamų metų gyventojų ir namų ūkių skaičius pateikiamas 3 priede.
- Kai kurių rodiklių apskaičiavimo metodikos pateikiamos 4 priede.

RYŠIŲ SEKTORIAUS APŽVALGA

Ryšių paslaugų teikėjai

206

Didžiausias paslaugų teikėjas

„Teo LT“, AB

Ryšių sektoriaus pajamos, mln. Eur

786,9

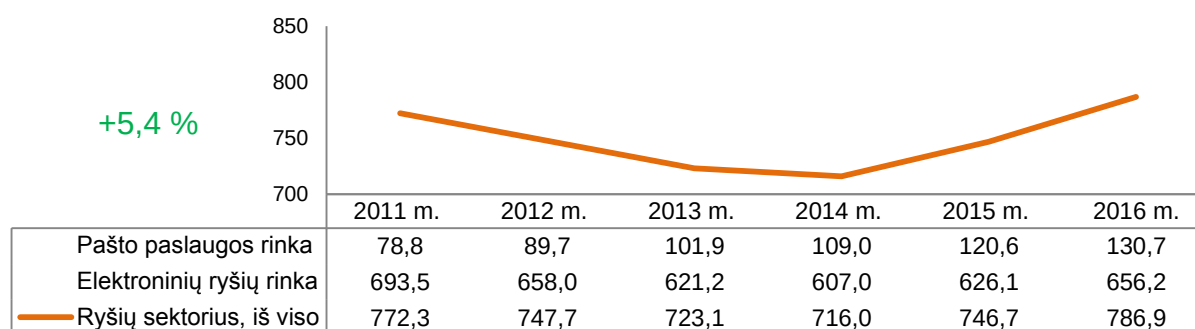
2016 m. Lietuvos ryšių sektorių sudarė dvi paslaugų rinkos: elektroninių ryšių rinka ir pašto paslaugos rinka. Vertinant šias rinkas kartu, 2016 m. pabaigoje 206 ūkio subjektai buvo informavę Ryšių reguliavimo tarnybą (toliau – RRT) apie ryšių sektoriuje vykdomą veiklą – 8 ūkio subjektais daugiau nei 2015 m. Nepaisant to, kad 2016 m., palyginti su 2015 m., ryšių veiklą vykdančių asmenų skaičius išaugo, 2011–2016 m. ryšių veiklą vykdančių asmenų skaičiaus dinamika rodo, kad paslaugų teikėjų skaičius mažėja (žr. 1 lentelę). Tam daugiausia įtakos turi įmonių konsolidavimasis. Elektroninių ryšių sektoriuje UAB „Cgates“ įsigijo 6 paslaugų teikėjus: UAB „Kapsulė“, UAB „Remo televizija“, UAB „Telekomunikacinių paslaugų grupė“, UAB „Elekta“, UAB „Kateka“ ir UAB „Teletinklas“; UAB „CSC Telecom“ įsigijo UAB „Telekomunikacijų grupė“, o UAB „Televizijos komunikacijos“ – UAB „Taurų dvaras“. Atkreiptinas dėmesys, kad pašto paslaugų rinkoje realiai veiklą vykdė 52 ūkio subjektai.

1 lentelė. Veiklą ryšių sektoriuje vykdančių asmenų skaičius pagal rinkas, vnt., 2011–2016 m.

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Elektroninių ryšių rinka	↓	150	142	144	144	132	139
Pašto paslaugos rinka	↓	74	73	76	69	66	67
Visi teikėjai	↓	224	215	220	213	198	206

Šaltinis: RRT

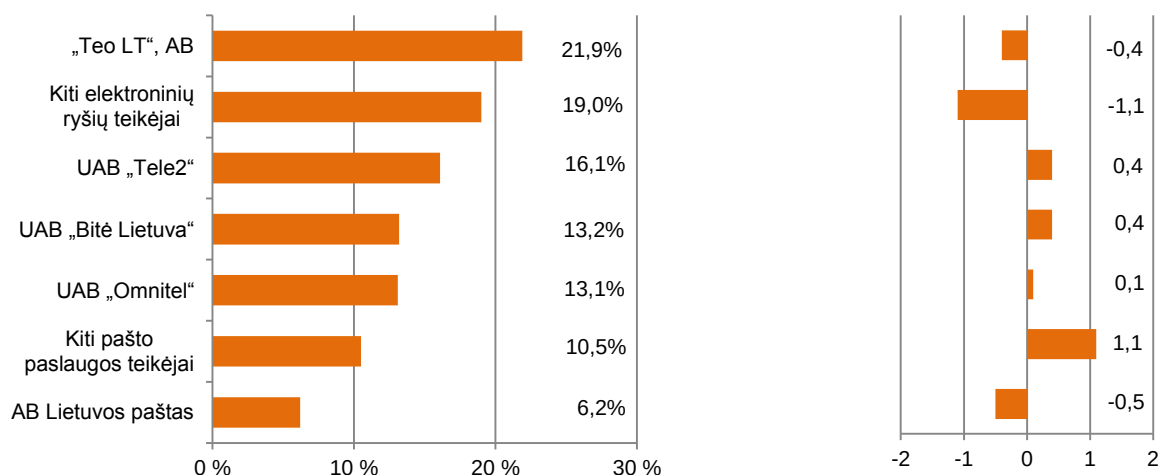
Ryšių sektoriaus pajamos 2016 m. išlaikė 2015 m. tendenciją ir toliau augo (žr. 1 pav.). Nepaisant to, kad augimas nebuvo didelis, tačiau jis buvo 1,1 procentinio punkto didesnis nei 2015 m. Pažymėtina ir tai, kad ūgtelėjo abiejų rinkų pajamos. Pašto paslaugos rinkos pajamos didėjo jau nuo 2011 m., tačiau jų augimas neatsvėrė elektroninių ryšių paslaugų rinkos pajamų mažėjimo iki 2015 m. pradžios, nes pašto paslaugos rinkos dalis visu 2011–2016 m. laikotarpiu bendrose ryšių sektoriaus pajamose sudarė daug mažesnę dalį: 2016 m. ji siekė 16,6 proc. (2011 m. – 10,2 proc.).



1 pav. Ryšių sektoriaus pajamos, mln. Eur, 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

2011–2016 m. laikotarpiu tiek ryšių sektoriaus struktūra pagal pajamas, tiek ryšių sektoriaus paslaugų teikėjų struktūra pagal veiklos kryptį rodo, kad sektoriuje dominuoja elektroninių ryšių paslaugų teikėjai (žr. 1 lentelę ir 2 pav.). 2016 m. iš 206 ryšių sektoriuje veikusių ūkio subjektų daugiausia pajamų gavo „Teo LT“, AB, (21,9 proc.), tačiau jos rinkos dalis per 2016 m. sumažėjo 0,4 procentinio punkto. Didžiausiu pašto paslaugos teikėju 2016 m. išliko AB Lietuvos paštas, kuriam per 2016 m. teko 6,2 proc. visų ryšių sektoriaus pajamų. Pastebėtina, kad labiausiai išaugo kitų pašto paslaugų teikėjų rinkos dalis, o labiausiai sumažėjo – kitų elektroninių ryšių teikėjų rinkos dalis. Per 2016 m. kitų pašto paslaugų teikėjų rinkos dalis išaugo iki 10,5 proc. (2015 m. – 9,4 proc.), o kitų elektroninių ryšių teikėjų rinkos dalis sumažėjo iki 19,0 proc. (2015 m. – 20,1 proc.).



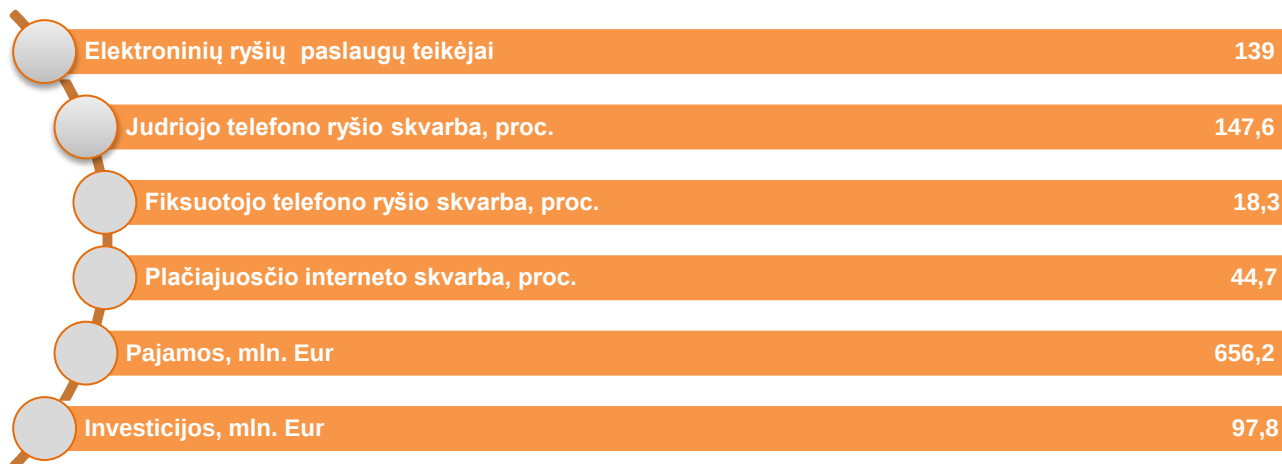
2 pav. Ryšių sektoriaus paslaugų teikėjų rinkos dalys pagal pajamas, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.

Šaltinis: RRT

2016 m. daugelyje paslaugų segmentų vis gausėjančiam paslaugų gavėjų ratui buvo siūlomos konkurencingos paslaugos, užtikrinant aukštą teikiamų paslaugų kokybę. Tai lėmė 5,4 proc. ryšių sektoriaus metinį pajamų augimą. Tiek stambiųjų, tiek smulkesnių paslaugų teikėjų tolesnis konsolidavimosi procesas rodo ūkio subjektų interesą didinti veiklos efektyvumą sektoriuje, kurio rezultatus vartotojas pajus ateityje.

ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ PASLAUGŲ RINKA

1. Bendroji elektroninių ryšių rinkos apžvalga



Elektroninių ryšių paslaugų rinką sudaro 6 paslaugų grupės:

- viešosios judriojo telefono ryšio paslaugos (mažmeninės balso paslaugos, SMS ir MMS);
- viešosios fiksuotojo telefono ryšio paslaugos (mažmeninės balso paslaugos);
- duomenų perdavimo paslaugos (mažmeninės interneto prieigos paslaugos, mažmeninės ir didmeninės skirtųjų linijų paslaugos, kitos duomenų perdavimo paslaugos);
- televizijos ir radijo paslaugos (mažmeninės mokamos televizijos paslaugos, didmeninės televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugos);
- tinklų sujungimo paslaugos (didmeninės viešųjų judriojo ir fiksuotojo ryšio tinklų sujungimo paslaugos (skambučių inicijavimas, tranzitas ir užbaigimas), didmeninės tarptinklinio ryšio paslaugos, kai užsienio šalių operatorių abonentai, atvykę į Lietuvos Respubliką, naudojami tarptinklinio ryšio paslaugomis, ir kt.);
- prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugos (didmeninės prieigos prie nenaudojamos šviesolaidinės linijos skaidulos, prie visiškai atsietos ir iš dalies atsietos vietinės metalinės vytos poros linijos paslaugos)¹.

Paslaugų teikėjai. Elektroninių ryšių veikla besiverčiančių asmenų skaičius 2016 m. padidėjo 7 ūkio subjektais ir siekė 139. Daugiausia, kaip ir ankstesniais metais, buvo interneto prieigos paslaugų teikėjų (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Elektroninių ryšių paslaugų teikėjų skaičius, vnt., 2011–2016 m.

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Viešojo judriojo telefono ryšio	↑	14	13	14	14	14	16
Viešojo fiksuotojo telefono ryšio	↓	52	48	45	43	40	42
Interneto prieigos	↔	103	100	104	107	100	103
Televizijos (mokamos)	↓	50	45	46	45	41	42
Visų paslaugų	↓	150	142	144	144	132	139

Šaltinis: RRT

¹ 2016 m. Lietuvoje taip pat buvo teiktos prieigos prie ryšių kabelių kanalų sistemos ir prieigos prie televizijos ir radijo transliacijų perdavimo priemonių paslaugos, tačiau RRT 2016 m. informacijos apie šių paslaugų teikimą neturi, todėl šioje ataskaitoje pateikiama informacija apie prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugas šių paslaugų neapima.

Paslaugų gavėjai. Vertinant 2011–2016 m. elektroninių ryšių paslaugų gavėjų skaičiaus pokyčius, 2016 m. išliko šios tendencijos: mažėjo fiksotojo ir judriojo telefono ryšio paslaugų abonentų skaičius ir didėjo interneto prieigos bei (mokamos) televizijos abonentų skaičius (žr. 3 lentelę). Atitinkamai kito ir šių paslaugų skvarbos rodikliai (žr. 4 lentelę).

3 lentelė. Elektroninių ryšių paslaugų gavėjų skaičius pagal elektroninių ryšių paslaugas, tūkst. vnt., 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Viešojo judriojo telefono ryšio	↓ 4 938,0	4 997,3	4 494,1	4 264,6	4 184,1	4 204,7
Viešojo fiksotojo telefono ryšio	↓ 711,9	675,4	624,8	585,5	560,8	529,9
Interneto prieigos	↑ 989,2	1 054,4	1 060,3	1 110,5	1 187,1	1 274,8
Televizijos (mokamos)	↑ 664,1	723,6	729,9	723,0	722,3	707,4

Šaltinis: RRT

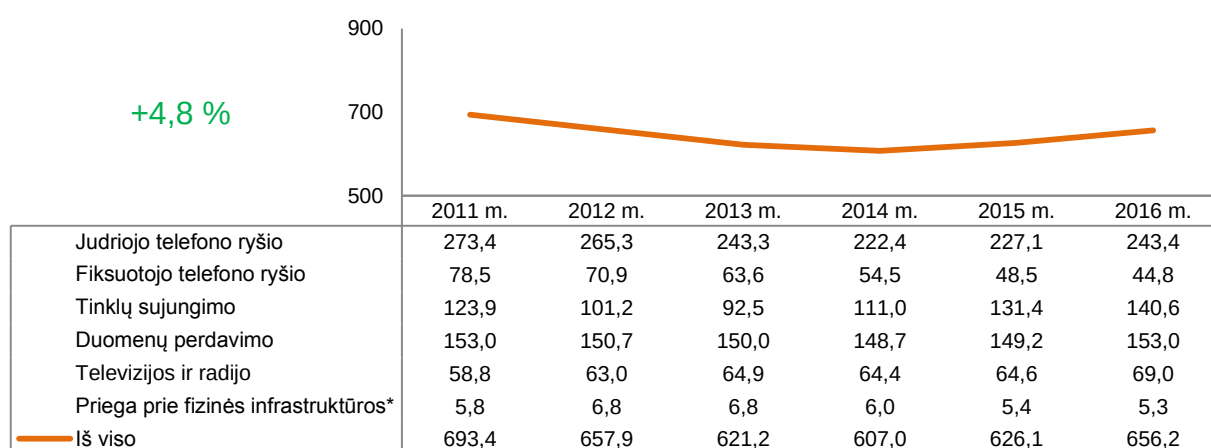
4 lentelė. Elektroninių ryšių paslaugų skvarba, proc., 2011–2016 m.

100 gyventojų:	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Viešojo judriojo telefono ryšio	↓ 164,4	168,2	152,7	146,0	146,6	147,6
Viešojo fiksotojo telefono ryšio*	↓ 23,2	22,2	20,9	19,7	19,4	18,3
Interneto prieigos	↑ 32,9	35,5	36,0	38,0	41,1	44,7
Televizijos (mokamos)	↑ 22,1	24,3	24,8	24,7	25,3	24,8
100 namų ūkių:						
Viešojo fiksotojo telefono ryšio*	↓ 55,1	53,3	47,0	44,2	43,4	41,0
Interneto prieigos, naudojant fiksotojo ryšio technologijas	↑ 58,0	62,4	58,4	61,8	64,6	67,4
Televizijos (mokamos)	↑ 52,6	58,4	55,8	55,7	56,7	55,6

* Skaičiuojama viešojo fiksotojo telefono ryšio linijų skvarba

Šaltinis: RRT

Pajamos. 2016 m. elektroninių ryšių rinkos pajamos toliau augo (žr. 3 pav.). Palyginti su 2015 m., 2016 m. pajamos išaugo 4,8 proc. ir siekė 656,2 mln. Eur. Daugiausia pajamų 2016 m. gavo viešųjų judriojo telefono ryšio (37,1 proc.), duomenų perdavimo (23,3 proc.) ir tinklų sujungimo (21,4 proc.) paslaugų teikėjai.



* Apima pajamas, gautas tik už prieigos prie nenaudojamos šviesolaidinės linijos skaidulos paslaugą

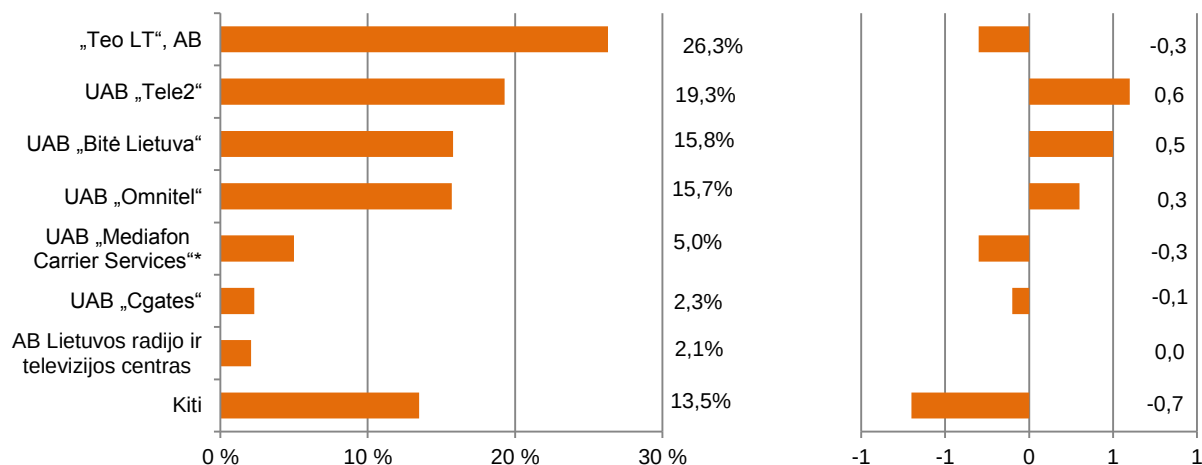
3 pav. Elektroninių ryšių rinkos pajamų struktūra pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Vertinant pajamų, gautų už atskiras paslaugų grupes, pokyčius, pažymėtina, kad daugiausia išaugo pajamos už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas – 7,2 proc. arba 16,3 mln. Eur. Labiausiai

sumažėjo pajamos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas – 7,6 proc. arba 3,7 mln. Eur. Nuolatinį šių pajamų mažėjimą lėmė dėl augančio viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų patrauklumo mažėjanti fiksuotojo telefono ryšio paslaugų paklausa.

Nepaisant palaipsniui mažėjančios „Teo LT“, AB, elektroninių ryšių rinkos dalies, 2016 m. „Teo LT“, AB, išliko elektroninių ryšių rinkos lyderiu vertinant pagal pajamas (26,3 proc.) (žr. 4 pav.). Pastebėtina, kad iš didžiausių elektroninių ryšių rinkos dalyvių rinkos dalis padidino tik viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjai UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Omnitel“: atitinkamai 0,6, 0,5 ir 0,3 procentinio punkto.



* Nuo 2015 m. spalio 1 d. UAB „Mediafon“ dalį teikiamų elektroninių ryšių paslaugų perleido savo dukterinei įmonei UAB „Mediafon Carrier Services“, tačiau grafike pavaizduotos bendros UAB „Mediafon“ ir UAB „Mediafon Carrier Services“ pajamos.

4 pav. Elektroninių ryšių rinkos pajamų struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.

Šaltinis: RRT

ARPU. Pajamos, gautos už vieną mėnesį iš vieno paslaugų gavėjo (*angl.* Average Revenues per User, ARPU), už mažmenines elektroninių ryšių paslaugas per 2016 m., palyginti su 2015 m., mažėjo (žr. 5 lentelę), tačiau atskirose paslaugų grupėse ARPU kito nevienodai. Daugiausia pajamų už vieną mėnesį iš vieno paslaugų gavėjo, kaip ir ankstesniais laikotarpiais, gavo interneto prieigos paslaugų teikėjai – 8,6 Eur, mažiausiai – viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjai (4,8 Eur).

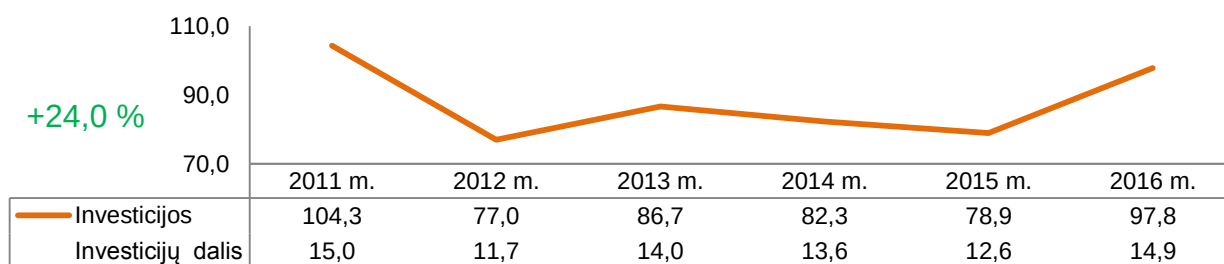
5 lentelė. Vidutinės pajamos iš vieno abonentą už mėnesį (ARPU) pagal elektroninių ryšių paslaugas, Eur už mėn., 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Viešojo judriojo telefono ryšio	4,5	4,3	4,4	4,3	4,5	4,8
Viešojo fiksuotojo telefono ryšio	8,9	8,6	8,3	7,6	7,2	7,0
Interneto prieigos	9,0	8,6	8,6	8,3	8,2	8,6
Televizijos (mokamos)	6,2	6,3	6,9	7,0	7,0	7,6

Šaltinis: RRT

Investicijos. Puikią elektroninių ryšių rinkos situaciją ir teigiamas rinkos dalyvių nuotaikas atskleidžia 2016 m. žymiai išaugusios investicijos į elektroninių ryšių infrastruktūrą. 2016 m. į elektroninių ryšių infrastruktūrą paslaugų teikėjai investavo 97,8 mln. Eur arba net 18,9 mln. Eur daugiau nei 2015 m. (žr. 5 pav.). Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, daugiausia buvo investuojama į plačiajuosčio ryšio tinklus: į judriojo ryšio 4G tinklus (*angl.* Long Term Evolution, LTE) ir į šviesolaidinių linijų tinklus. Apžvelgiant elektroninių ryšių rinkos plėtros galimybes, yra svarbu įvertinti ir investicijų santykį su bendromis šios rinkos pajamomis.

2016 m. investicijų į elektroninių ryšių infrastruktūrą santykis su bendromis šios rinkos pajamomis siekė 14,9 proc. ir buvo 2,3 procentinio punkto didesnis, palyginti su 2015 m.



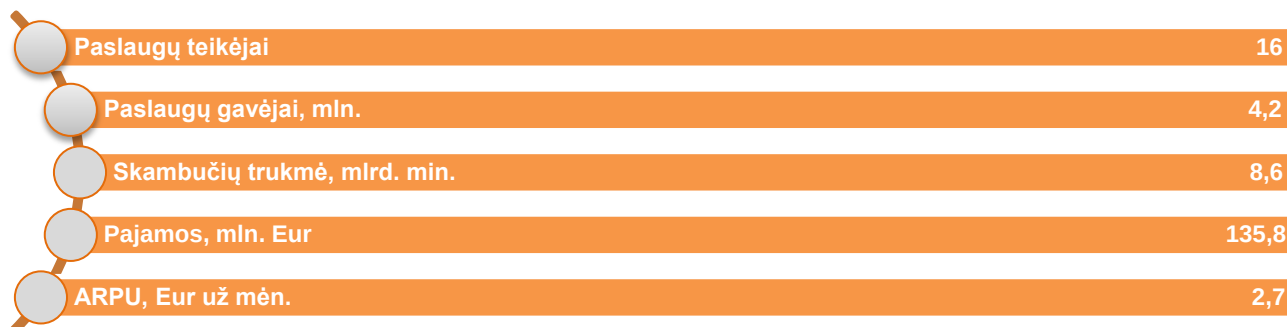
5 pav. Investicijos į elektroninių ryšių infrastruktūrą, mln. Eur, ir investicijų dalis bendrose elektroninių ryšių rinkos pajamose, proc., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

2016 m. infrastruktūra paremta konkurencija Lietuvos elektroninių ryšių paslaugų rinkoje toliau kūrė išskirtines sąlygas Lietuvos gyventojams naudotis aukštos kokybės paslaugomis, kurių kainos yra vienos žemiausių Europos Sąjungoje, ir skatino didinti investicijas tiek į teikiamas paslaugas, tiek į elektroninių ryšių infrastruktūrą.

2. Telefono ryšys

2.1. Viešosios judriojo telefono ryšio balso paslaugos



SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjai yra visi viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Tele2“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas sudaro viešaisiais judriojo ryšio tinklais teikiami nacionaliniai², tarptautiniai³ ir tarptinklinio ryšio (*angl.* roaming)⁴ skambučiai, kai Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjai, išvykę į užsienio šalis, naudojami tarptinklinio ryšio paslaugomis (toliau – tarptinkliniai skambučiai).

Paslaugų teikėjai. 2016 m. pabaigoje viešojo judriojo telefono ryšio balso paslaugas teikė 16 ūkio subjektų: 3 operatoriai teikė viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas savo tinklu, 5 paslaugų teikėjai buvo sudarę didmeninių paslaugų sutartį su judriojo ryšio operatoriais, kiti 8 ūkio subjektai perpardavinėjo paslaugų gavėjams kitų viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų teikiamas paslaugas.

Paslaugų gavėjai. 2016 m. pabaigoje, kaip ir 2015 m. pabaigoje, viešosios judriojo telefono ryšio balso paslaugos buvo teikiamos maždaug 4,2 mln. paslaugų gavėjų⁵ (žr. 3 lentelę). Per metus viešojo judriojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjų skaičius išaugo vos 0,5 proc. Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skvarba dėl šiek tiek padidėjusio gavėjų skaičiaus bei sumažėjusio gyventojų skaičiaus per 2016 m. išaugo 1 procentiniu punktu ir 2016 m. pabaigoje 100 gyventojų teko 147,6 aktyvios SIM (*angl.* Subscriber Identification Module) kortelės (žr. 4 lentelę).

Didžiausią dalį (63,6 proc.) 2016 m. sudarė paslaugų gavėjai, kurie už paslaugas mokėjo pagal sąskaitas (*angl.* post-paid, toliau lentelėse – *post-paid*), o ne iš anksto (*angl.* pre-paid, toliau lentelėse – *pre-paid*) (žr. 6 lentelę). Vertinant 2011–2016 m. laikotarpį, išryškėjo nuolatinė viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų, kurie už paslaugas moka pagal sąskaitas, skaičiaus augimo tendencija. Per 2016 m. tokių paslaugų gavėjų skaičius išaugo 5,0 proc. arba 127,4 tūkst. vnt. ir iš viso siekė 2 675,2 tūkst. Atitinkamai rinkoje mažėjo išankstinio mokėjimo SIM kortelių naudojimas. Šias tendencijas galėjo paskatinti patrauklūs paslaugų teikėjų taikomi vadinamieji „fiksoto tarifo“ (*angl.* „flat rate“) tipo paslaugų planai, kai už periodinį

² Nacionaliniai skambučiai – tai Lietuvos viešuosiuose judriojo ir fiksuotojo ryšio operatorių tinkluose inicijuoti ir užbaigti skambučiai.

³ Tarptautiniai skambučiai – tai Lietuvos viešuosiuose judriojo ir fiksuotojo ryšio operatorių tinkluose inicijuoti ir užsienio šalių operatorių tinkluose užbaigti skambučiai.

⁴ Tarptinklinio ryšio skambučiai – tai Lietuvos viešųjų judriojo ryšio tinklų operatorių paslaugų gavėjų užsienio šalyse inicijuoti skambučiai.

⁵ Šioje ataskaitos dalyje nurodytas paslaugų gavėjų skaičius atitinka aktyvių abonentų skaičių, o pastarieji atitinka aktyvių SIM kortelių skaičių. Aktyvus abonentas laikomas abonentu, kuris per paskutinių 3 mėnesių laikotarpį įvykdo telekomunikacinį įvykį (inicijuoja skambutį, išsiunčia trumpąją tekstinę žinutę ar naudoja kita paslauga).

užmokestį yra siūloma tam tikra nacionalinių pokalbių trukmė (arba neriboti pokalbiai į visus Lietuvos tinklus) ir tam tikras papildomų paslaugų (SMS, duomenų perdavimo paslaugos) kiekis.

6 lentelė. Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus struktūra pagal paslaugų teikėjus ir atsiskaitymo būdą, tūkst. vnt., 2011–2016 m.

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
UAB „Bitė Lietuva“		1 066,8	1 033,1	1 023,2	1 007,7	1 041,7	1 055,5
Pre-paid		521,8	465,3	422,6	399,9	386,6	357,2
Post-paid		545,0	567,8	600,6	607,8	655,1	698,3
UAB „Omnitel“		1 918,5	1 948,7	1 512,5	1 334,6	1 278,8	1 256,8
Pre-paid		1 045,9	1 058,8	633,7	439,3	351,3	305,8
Post-paid		872,6	889,9	878,8	895,3	927,5	951,0
UAB „Tele2“		1 842,3	1 916,5	1 871,4	1 843,1	1 782,9	1 803,2
Pre-paid		1 175,9	1 165,7	1 027,3	963,4	897,1	865,2
Post-paid		666,4	750,8	844,1	879,7	885,8	938,0
Kiti teikėjai		110,4	99,0	87,0	79,2	80,7	89,2
Pre-paid		21,9	21,3	13,0	1,3	1,3	1,3
Post-paid		88,5	77,7	74,0	77,9	79,3	87,9
Visi teikėjai		4 938,0	4 997,3	4 494,1	4 264,6	4 184,1	4 204,7
Pre-paid		2 765,5	2 711,1	2 096,6	1 803,9	1 636,3	1 529,5
Post-paid		2 172,5	2 286,2	2 397,5	2 460,7	2 547,8	2 675,2

Šaltinis: RRT

Vertinant viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus pasiskirstymą pagal teikėjus, per 2016 m. sumažėjo tik UAB „Omnitel“ (žr. 6 lentelę) paslaugų gavėjų skaičius. UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“ ir kitų teikėjų viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius 2016 m., palyginti su 2015 m., išaugo. UAB „Tele2“ pagal paslaugų gavėjų skaičių 2016 m., kaip ir 2015 m., buvo didžiausią (42,9 proc.) rinkos dalį užimantis operatorius.

Numerio perkėlimo paslauga. 2016 m. 109,5 tūkst. paslaugų gavėjų pasinaudojo numerio perkėlimo paslauga, o tai sudarė 2,6 proc. visų viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų (žr. 7 lentelę). Šia paslauga 2016 m. pasinaudojo net 20,4 tūkst. daugiau paslaugų gavėjų nei 2015 m. Numerio perkėlimo paslaugos paklausos išaugimas rodo egzistuojančią konkurenciją viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų rinkoje.

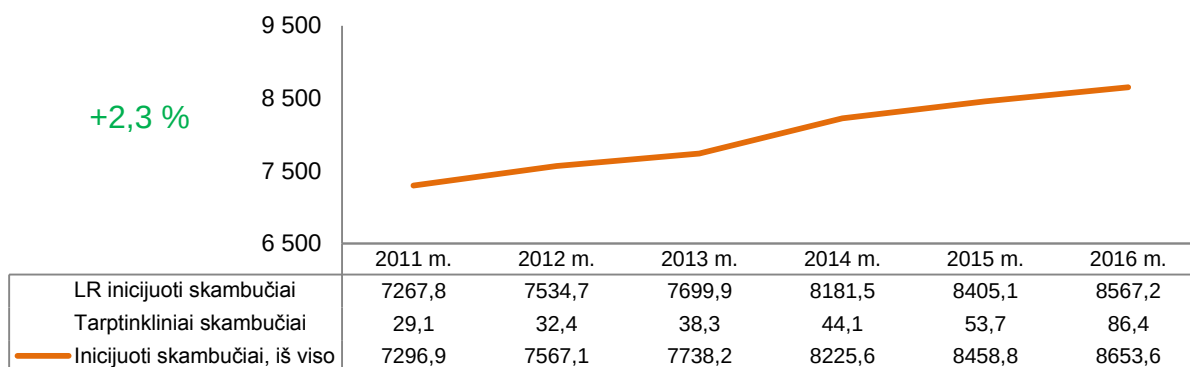
7 lentelė. Perkeltų numerių srautai pagal paslaugų teikėjus, vnt., 2016 m.

	Atėjo	Išėjo	Balansas
UAB „Tele2“	43 674	32 884	10 790
UAB „Omnitel“	28 128	33 762	–5 634
UAB „Bitė Lietuva“	27 941	34 910	–6 969
Kiti teikėjai	9 767	7 954	1 813

Šaltinis: RRT

Kaip ir 2015 m., 2016 m. didžiausia dalis paslaugų gavėjų, pasinaudojusių numerio perkėlimo paslauga, atėjo į UAB „Tele2“ tinklą (39,9 proc.), o daugiausia išėjo iš UAB „Bitė Lietuva“ tinklo (31,9 proc.) (žr. 7 lentelę).

Skambučių trukmė. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė 2016 m. toliau augo. Palyginti su 2015 m., 2016 m. inicijuotų skambučių trukmė padidėjo 2,3 proc. arba 194,8 mln. min. ir iš viso siekė 8 653,6 mln. min. (žr. 6 pav.). 2016 m. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjai 99 proc. skambučių, matuojant pagal trukmę, inicijavo Lietuvoje. Likusi dalis visų skambučių buvo inicijuota užsienio šalyse, kai Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjai, išvykę į užsienio šalis, naudojo tarptinklinio ryšio paslaugomis.



6 pav. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė, mln. min., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Vertinant Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų inicijuotų pokalbių trukmės pasiskirstymą pagal teikėjus, 2016 m. ilgiausia (47,7 proc.) išliko UAB „Tele2“ paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė (žr. 8 lentelę).

8 lentelė. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., 2011–2016 m.

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
UAB „Bitė Lietuva“	↑	1 642,9	1 720,3	1 761,7	1 930,7	1 947,3	1 972,3
UAB „Omnitel“	↔	2 289,2	2 202,8	2 148,8	2 157,6	2 240,8	2 318,5
UAB „Tele2“	↑	3 142,5	3 393,1	3 571,8	3 877,9	4 045,3	4 127,9
Kiti teikėjai	↑	193,2	218,5	217,6	215,3	225,3	234,9

Šaltinis: RRT

Vertinant pokalbių struktūrą, svarbu įvertinti ir pokalbių kryptis. Išskiriamos šios Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose inicijuotų skambučių kryptys – kai skambučiai užbaigiami savame tinkle, kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose ar užsienio operatorių tinkluose. Didžioji dalis visų viešojo judriojo telefono ryšio skambučių 2016 m. buvo užbaigti savame tinkle (56,8 proc.) ir kituose Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose (39,1 proc.) (žr. 9 lentelę). Per 2016 m. viešojo judriojo telefono ryšio skambučių, kurie buvo užbaigti kituose viešuosiuose judriojo ir fiksuotojo ryšio tinkluose, trukmė išaugo atitinkamai 7,5 proc. ir 13,1 proc.

9 lentelė. Atskiruose Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose inicijuotų skambučių trukmės struktūra pagal skambučių kryptis, mln. min., 2011–2016 m.

UAB „Bitė Lietuva“	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Užbaigti savame tinkle	1 078,3	1 086,5	1 059,9	1 035,4	989,2	945,5
Užbaigti kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	502,5	560,5	618,8	812,9	861,1	915,4
Užbaigti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	33,5	42,6	53,2	64,0	69,1	75,3
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	28,7	30,8	29,8	18,4	13,2	11,7
UAB „Omnitel“						
Užbaigti savame tinkle	1 583,8	1 439,1	1 333,0	1 214,3	1 162,6	1 145,6
Užbaigti kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	633,3	689,8	740,9	862,0	965,8	1 034,4
Užbaigti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	50,4	52,6	54,7	62,5	70,6	79,1
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	21,7	21,4	20,2	18,8	18,7	17,2
UAB „Tele2“						
Užbaigti savame tinkle	2 547,4	2 688,7	2 755,1	2 821,5	2 743,9	2 698,0
Užbaigti kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	521,8	635,0	735,6	948,7	1 147,8	1 251,7
Užbaigti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	48,1	53,3	63,6	89,0	122,1	141,9
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	25,1	16,1	17,5	18,7	18,3	18,5
Kiti teikėjai						
Užbaigti savame tinkle	73,7	79,0	78,7	73,6	73,6	77,7
Užbaigti kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	110,6	129,9	129,3	132,4	139,9	145,3
Užbaigti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	5,8	6,3	6,3	6,7	7,2	8,0
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	3,1	3,3	3,3	2,6	2,0	1,9
Visi teikėjai						
Užbaigti savame tinkle	5 283,1	5 293,2	5 226,7	5 144,7	4 969,3	4 866,7
Užbaigti kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	1 768,2	2 015,2	2 224,5	2 755,9	3 114,6	3 346,8
Užbaigti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	137,8	154,8	177,9	222,3	269,0	304,3
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	78,6	71,6	70,8	58,6	52,2	49,4

Šaltinis: RRT

Vertinant, kuria kryptimi daugiausia skambino paslaugų gavėjai, pažymėtina, kad didžiausias pokalbių srautas buvo generuojamas kiekvieno iš trijų didžiųjų operatorių tinklo viduje. 2016 m., kaip ir 2015 m., ilgiausiai tarpusavyje kalbėjo UAB „Tele2“ paslaugų gavėjai (žr. 9 lentelę) – šie pokalbiai sudarė 65,6 proc. visos UAB „Tele2“ tinkle inicijuotų pokalbių trukmės. Tačiau kitų teikėjų paslaugų gavėjai daugiausia skambino į kitus viešuosius judriojo ryšio tinklus. Tokia situacija greičiausiai susidarė todėl, kad dėl nedidelio kitų teikėjų paslaugų gavėjų skaičiaus skambučiai dažniausiai užbaigiami didžiųjų operatorių tinkluose.

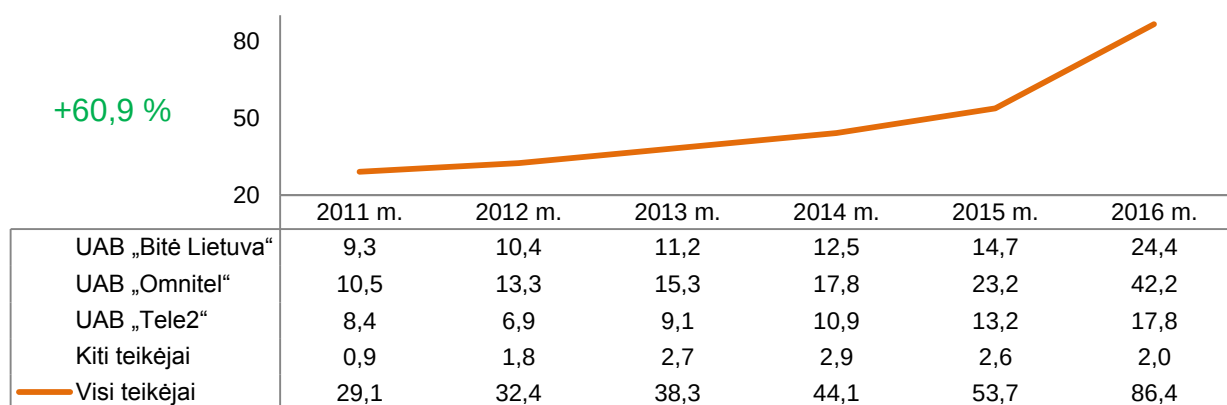
Analizuojant pokalbių struktūrą pagal atsiskaitymo būdą, 2016 m. daugiausia skambučių Lietuvoje inicijavo paslaugų gavėjai (fiziniai ir juridiniai asmenys), kurie už paslaugas mokėjo pagal sąskaitas (*post-paid*), t. y. 73,6 proc. visų inicijuotų skambučių trukmės (žr. 10 lentelę). Tokių skambučių trukmė per 2016 m., palyginti su 2015 m., išaugo 3,6 proc. Vienas paslaugų gavėjas, kuris už paslaugas mokėjo pagal sąskaitas, 2016 m. per vieną mėnesį vidutiniškai kalbėjo 196,3 min. (fizinis asmuo – 214,9 min., juridinis asmuo – 161,6 min.), o paslaugų gavėjas, kuris už paslaugas mokėjo iš anksto (nediferencijuojant, ar tai buvo fizinis, ar juridinis asmuo) – 123,4 min.

10 lentelė. Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose iniciuotų skambučių įvairiomis kryptimis trukmės struktūra pagal atsiskaitymo būdą ir paslaugų gavėjų tipą, mln. min., 2015–2016 m.

	2015 m.			2016 m.		
	<i>Pre-paid</i>	<i>Post-paid</i>		<i>Pre-paid</i>	<i>Post-paid</i>	
		Fiziniai	Juridiniai		Fiziniai	Juridiniai
Užbaigti savame tinkle	1 739,9	2 302,4	926,9	1 592,8	2 353,3	920,6
Užbaigti kituose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	516,9	1 834,4	763,3	598,1	1 964,9	783,8
Užbaigti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	56,9	147,3	64,9	67,2	165,8	71,3
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	6,1	14,7	31,4	5,9	13,5	29,9
Visi inicijuoti	2 319,8	4 298,8	1 786,5	2 264,0	4 497,5	1 805,6

Šaltinis: RRT

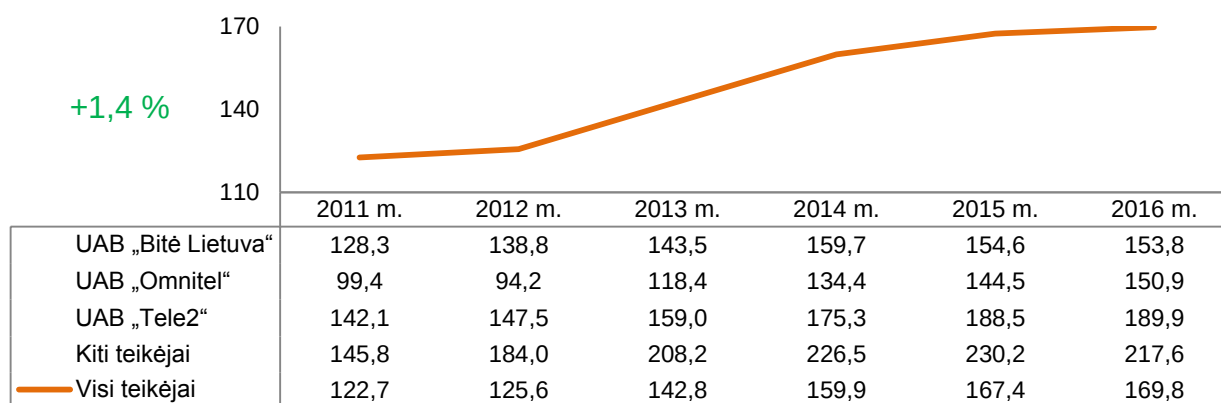
Tarptinklinio ryšio paslaugų, kai Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų paslaugų gavėjas skambina viešėdamas užsienio šalyse, lyderė ir 2016 m. išliko UAB „Omnitel“ (žr. 7 pav.): 2016 m. šio operatoriaus paslaugų gavėjai inicijavo 48,8 proc. visų tarptinklinių skambučių, matuojant pagal pokalbių trukmę. UAB „Omnitel“ paslaugų gavėjų iniciuotų tarptinklinių skambučių trukmė per 2016 m. išaugo 81,9 proc. arba 19 mln. min.



7 pav. Lietuvos viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų, besinaudojančių tarptinklinio ryšio paslaugomis, skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Vertinant Lietuvos viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose iniciuotus skambučius, nediferencijuojant pagal skambučių kryptis, vienas paslaugų gavėjas per vieną 2016 m. mėnesį kalbėjo vidutiniškai 169,8 min. (kiek mažiau nei 3 val.), t. y. 2,4 min. ilgiau nei 2015 m. (žr. 8 pav.). Vidutiniškai ilgiausiai (217,6 min. arba daugiau nei 3,6 val.) 2016 m. kalbėjo kitų teikėjų paslaugų gavėjas. Vis dėlto pastebėtina, kad 2016 m., palyginti su 2015 m., pastarųjų vidutinė mėnesinė kalbėjimo trukmė sumažėjo 5,5 proc. arba 12,6 min.

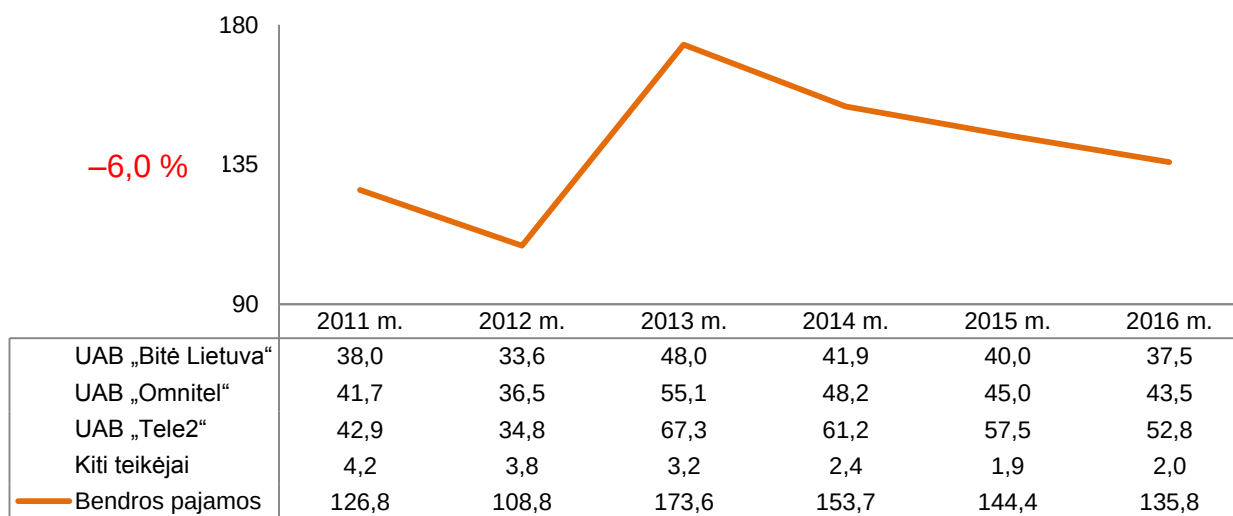


8 pav. Vieno viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjo per mėnesį Lietuvoje inicijuotų skambučių trukmės vidurkis pagal paslaugų teikėjus, min., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Pajamos. 2016 m. pajamos, gautos už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas, sudarė vieną didžiausių elektroninių ryšių paslaugų rinkos pajamų dalių (20,7 proc.). 2013 m. šių pajamų šuolį (žr. 9 pav.) lėmė pajamų už viešąsias judriojo ryšio paslaugas perskirstymas, įvykęs dėl RRT detalizuotos pajamų paskirstymo pagal paslaugas metodikos. Nuo 2013 m. toliau stebima pajamų mažėjimo tendencija. Per 2016 m. pajamos už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas sumažėjo 6,0 proc. arba 8,6 mln. Eur.

2016 m. didžiausią rinkos dalį (38,9 proc.), matuojant pagal pajamas, gautas už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas, kaip ir 2015 m., užėmė UAB „Tele2“.



9 pav. Pajamų, gautų už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, mln. Eur, 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Kadangi vienas operatorius neišskiria pajamų už nacionalinius ir tarptautinius skambučius, viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjų gautų pajamų struktūrą pagal skambučių kryptis įvertinti yra sudėtinga. Tačiau, vertinant tarptinklinių skambučių segmentą, pažymėtina, kad didžiausia pajamų dalis (25,4 proc.) už tarptinklinius skambučius 2016 m. atiteko kitiems teikėjams, mažiausia – UAB „Tele2“ (žr. 11 lentelę).

11 lentelė. Viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjų gautų pajamų struktūra pagal skambučių kryptis, proc., 2016 m.

	Nacionaliniai skambučiai	Tarptautiniai skambučiai	Tarptinkliniai skambučiai
UBA „Bitė Lietuva“	67,2	17,4	15,4
UAB „Omnitel“	69,5	16,6	13,9
UAB „Tele2“	89,4		10,6
Kiti teikėjai	41,3	23,3	25,4

* UAB „Tele2“ neišskiria pajamų už nacionalinius ir tarptautinius skambučius

Šaltinis: RRT

ARPU. Didžiausios vidutinės pajamos iš vieno abonentą už mėnesį (ARPU) buvo gautos už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas 2013 m. – jos siekė 3,2 Eur (žr. 12 lentelę). Tais metais ARPU šuolį lėmė judriojo ryšio paslaugų pajamų perskirstymas, įvykęs dėl RRT detalizuotos pajamų paskirstymo metodikos. Tačiau nuo 2013 m. toliau stebima ARPU mažėjimo tendencija, sietina su efektyvia konkurencija rinkoje. Pastaroji lemia kainų kritimą, o paslaugų gavėjai įgyja galimybę naudotis aukštos kokybės viešosiomis judriojo telefono ryšio balso paslaugomis. Pastebėtina, kad paslaugų teikėjai beveik 2,3 karto daugiau uždirba iš paslaugų gavėjų, kurie už paslaugas moka pagal sąskaitas (*post-paid*), o ne naudojami išankstinio mokėjimo paslauga (*pre-paid*). Nepaisant to, 2016 m. toliau fiksuojamas viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų, kurie už paslaugas mokėjo pagal sąskaitas, skaičiaus augimas (5,0 proc.). Tai rodo, kad paslaugų gavėjams skirtumas tarp išlaidų mokant pagal sąskaitas ar išankstinio atsiskaitymo būdu nėra reikšmingas, o pasirinkimą lemia poreikius atitinkantys paslaugų teikėjų siūlomi „fiksuoto tarifo“ (angl. „*flat rate*“) tipo paslaugų planai, kurie yra patrauklūs, nes padeda prognozuoti savo išlaidas.

ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas 2016 m. sumažėjo kiek daugiau nei 2015 m. (0,2 Eur) ir siekė 2,7 Eur už mėnesį. Tai sudarė 56,3 proc. ARPU už visas viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas.

12 lentelė. ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas pagal atsiskaitymo būdą, Eur už mėn., 2011–2016 m.

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas	↑	2,1	1,8	3,2	3,0	2,9	2,7
Iš <i>post-paid</i>	↔	3,3	2,6	4,7	4,1	3,7	3,4
Iš <i>pre-paid</i>	↑	1,3	1,2	1,5	1,5	1,6	1,5
ARPU už visas viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas	↑	4,5	4,4	4,4	4,3	4,5	4,8

Šaltinis: RRT

Lyginant didžiųjų operatorių gautas ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas, matyti, kad 2016 m., kaip ir 2015 m., mažiausios ARPU teko UAB „Tele2“ (2,4 Eur), didžiausios – UAB „Bitė Lietuva“ (3 Eur) (žr. 13 lentelę).

13 lentelė. ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas pagal teikėjus, Eur už mėn., 2011–2016 m.

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
UAB „Bitė Lietuva“	↔	3,0	2,7	3,9	3,5	3,2	3,0
UAB „Omnitel“	↑	1,8	1,6	2,9	3,0	2,9	2,9
UAB „Tele2“	↑	1,9	1,5	3,0	2,8	2,7	2,4
Kiti teikėjai	↓	3,2	3,2	3,1	2,5	2,0	1,9

Šaltinis: RRT

Kainos. Lietuvoje dominuoja vadinamieji „fiksuito tarifo“ (angl. „flat rate“) tipo paslaugų planai, kai už tam tikrą periodinį užmokestį yra siūloma tam tikra nacionalinių pokalbių trukmė (arba neriboti pokalbiai į visus Lietuvos tinklus) ir tam tikras papildomų paslaugų (SMS, duomenų perdavimo paslaugos) kiekis. Kai rinkoje yra siūlomi įvairūs judriojo telefono ryšio „fiksuito tarifo“ tipo paslaugų planai, iš bendros planė siūlomos kainos išskirti viešojo judriojo telefono ryšio balso paslaugų kainą atskirai yra sudėtinga. Tačiau, apskaičiavus vidutines balso paslaugų kainas (pajamų už šias paslaugas ir atitinkamų pokalbių, už kuriuos gautos šios pajamos, trukmės santykis), nuo 2014 m. stebima nedidelė kainos mažėjimo tendencija, kuri būdinga visiems operatoriams. Vienintelė išimtis šioje tendencijoje – kitų teikėjų vidutinė viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų kaina, kuri 2016 m., palyginti su 2015 m., išaugo 0,1 Eur ct už min. ir siekė 0,9 Eur ct už min. O štai UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Tele2“ kaina 2016 m. sumažėjo 0,1 Eur ct už min. (žr. 14 lentelę).

14 lentelė. **Apskaičiuotos vidutinės viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų kainos pagal paslaugų teikėjus, Eur ct už min., 2011–2016 m.**

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
UAB „Bitė Lietuva“	2,3	1,9	2,7	2,2	2,0	1,9
UAB „Omnitel“	1,8	1,6	2,5	2,2	2,0	1,9
UAB „Tele2“	1,4	1,0	1,9	1,6	1,4	1,3
Kiti teikėjai	2,2	1,7	1,4	1,1	0,8	0,9
Visi teikėjai	1,7	1,4	2,2	1,8	1,7	1,6

Šaltinis: RRT

2016 m. žymiai sumažėjo ir tarptinklinio ryšio balso paslaugų teikėjų taikytos kainos. 2016 m. tarptinklinio ryšio kainos siekė 6,05 Eur ct už min. su PVM. 2015 m. lapkričio 25 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2120 dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus Europos Sąjungoje, kuriuo įtvirtintas tarptinklinio ryšio skambučių kainų sumažinimas Europos Sąjungoje⁶ nuo 2016 m. balandžio 30 d. Be to, nuo 2017 m. birželio 15 d. tarptinklinio ryšio kainos keliaujant ES turės būti tokios pačios, kokias vartotojai moka už skambučius savo šalyje. Atsižvelgiant į šiuos pakeitimus, tikėtina, kad tarptinklinio ryšio kainos ateityje dar labiau mažės ir tai paskatins tarptinklinio ryšio pokalbių paklausos augimą.

Kokybė. RRT, siekdama informuoti apie teikiamų elektroninių ryšių paslaugų kokybę, atlieka viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių įvertinimo bandymus⁷ Lietuvoje veikiančiuose UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Tele2“ viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose. Atliekant šiuos bandymus, atsižvelgiama į tokius kriterijus: balso telefonijos nesėkmingų kvietimų dalį, skambučio sujungimo trukmę, balso perdavimo kokybę⁸ ir nutrūkusį skambučių dalį. Analizuojant balso perdavimo kokybės rodiklį MOS-LQO pagal skirtingus paslaugų teikėjus, matyti, kad jis yra aukštas ir skiriasi nežymiai (žr. 15 lentelę). Pažymėtina, kad kuo didesnis balas, tuo aukštesnė paslaugos kokybė.

⁶ <http://www.rtt.lt/lt/vartotojui/telefono-rysys/tarptautinis-tarptinklinis-rysys.html>

⁷ Daugiau informacijos pateikiama RRT interneto svetainėje adresu: <http://www.rtt.lt/lt/apzvalgos-ir-ataskaitos/viesuju-judriojo-telefono-rj7y.html>

⁸ Balso perdavimo kokybė – skaičius, parodantis balso, perduodamo tinklu, kokybę sėkmingo skambučio metu, išreikštą MOS-LQO balais (didžiausias balas yra 5). MOS-LQO vertinimas atliekamas naudojant specialią programinę įrangą, įdiegtą RRT matavimo įrangoje. Kuo didesnis MOS-LQO balas, tuo balso perdavimo kokybės įvertinimas geresnis.

15 lentelė. Vidutinė judriojo telefono ryšio balso paslaugų perdavimo kokybės rodiklio MOS-LQO vertė pagal paslaugų teikėjus, balais, 2011–2016 m.

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
UAB „Bitė Lietuva“	↑	3,25	3,24	3,16	3,25	3,25	3,52
UAB „Omnitel“	↑	3,42	3,47	3,44	3,60	3,57	3,51
UAB „Tele2“	↑	3,21	3,22	3,16	3,32	3,32	3,33

Šaltinis: RRT

Vis efektyvesnė konkurencija viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų rinkoje skatino paslaugų teikėjus siūlyti patrauklius paslaugų planus, kurie sudarė sąlygas paslaugų gavėjams beveik neribotai naudotis aukštos kokybės paslaugomis ir už jas mokėti šiek tiek mažiau nei praėjusiais metais. Paslaugų teikėjų siūlomi „fiksuito tarifo“ (angl. „flat rate“) tipo paslaugų planai sudarė galimybę už fiksuotą kainą gauti įvairių viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų, apmokėti vieną sąskaitą ir prognozuoti savo išlaidas šioms paslaugoms.

2.2. Viešosios fiksotojo telefono ryšio balso paslaugos

Paslaugų teikėjai	36
Paslaugų gavėjai, tūkst.	529,9
Skambučių trukmė, mln. min.	798,7
Pajamos, mln. Eur	43,9
ARPU, Eur už mėn.	6,9

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti viešųjų fiksotojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjai yra visi viešųjų fiksotojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjai, išskyrus „Teo LT“, AB, (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Viešąsias fiksotojo telefono ryšio balso paslaugas sudaro viešaisiais fiksotojo ryšio tinklais teikiami nacionaliniai ir tarptautiniai skambučiai.

Paslaugų teikėjai. 2016 m. pabaigoje viešąsias fiksotojo telefono ryšio balso paslaugas teikė 36 ūkio subjektai, t. y. 2 ūkio subjektai daugiau negu 2015 m. pabaigoje. 33 (2015 m. pabaigoje – 31) ūkio subjektai nurodė, kad viešąsias fiksotojo telefono ryšio paslaugas teikė naudodami interneto protokolo (*angl.* Internet Protocol, toliau – IP) technologiją.

Paslaugų gavėjai. Bendras viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius per 2016 m. sumažėjo 5,5 proc. arba 30,9 tūkst. ir 2016 m. pabaigoje iš viso siekė 529,9 tūkst. paslaugų gavėjų (žr. 16 lentelę). Paslaugų gavėjai viešąsias fiksotojo telefono ryšio balso paslaugas gavo viešojo fiksotojo telefono ryšio linijomis, teikiamomis naudojant PSTN (*angl.* Public Switched Telephone Network), ISDN (*angl.* Integrated Services Digital Network) ir VoIP (*angl.* Voice Over IP) technologijas. Paslaugų gavėjų skaičius neatitinka linijų skaičiaus, nes viena linija, teikiama naudojant skirtingas technologijas, viešosios fiksotojo telefono ryšio balso paslaugos gali būti teikiamos keliems paslaugų gavėjams. Per 2016 m. naudojamų viešojo fiksotojo telefono ryšio linijų sumažėjo 5,7 proc. arba 31,5 tūkst. linijų ir iš viso jų skaičius siekė 521,9 tūkst. linijų. Dėl mažėjančio linijų skaičiaus taip pat mažėjo ir ryšio linijų, kuriomis teiktos viešosios fiksotojo telefono ryšio paslaugos, skvarba. 2016 m. metų pabaigoje 100 gyventojų teko 18,3 linijos.

16 lentelė. Viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų ir naudojamų linijų skaičius, tūkst. vnt., ir skvarba (100 gyventojų ir 100 namų ūkių), proc., 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Linijų skaičius, tūkst. vnt.	695,8	659,8	614,5	574,5	553,4	521,9
Linijų skvarba (100 gyventojų), proc.	23,2	22,2	20,9	19,7	19,4	18,3
Linijų skvarba (100 namų ūkių), proc.	55,1	53,3	47,0	44,2	43,4	41,0
Paslaugų gavėjų skaičius, tūkst. vnt.	711,9	675,4	624,8	585,5	560,8	529,9
Fiziniai asmenys	520,5	482,1	449,8	416,3	396,8	374,7
Juridiniai asmenys	191,4	193,3	175,0	169,2	164,0	155,2
Paslaugų gavėjų skvarba (100 gyventojų), proc.	23,7	22,7	21,2	20,0	19,7	18,6
Paslaugų gavėjų skvarba (100 namų ūkių), proc.	56,4	54,5	47,8	45,1	44,0	41,7

Šaltinis: RRT

Didžiausią viešojo fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus dalį (70,7 proc.) 2016 m. sudarė fiziniai asmenys (žr. 16 lentelę). Per 2016 m., palyginti su 2015 m., fizinių asmenų, besinaudojančių viešosiomis fiksotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius sumažėjo 5,6 proc. arba 22,1 tūkst. 2016 m. toliau mažėjo ir juridinių asmenų skaičius: per 2016 m. jų skaičius sumažėjo 5,4 proc. arba 8,8 tūkst.

„Teo LT“, AB, teikiamų viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius per 2016 m., palyginti su 2015 m., sumažėjo 6,9 proc. arba 34,5 tūkst. (žr. 17 lentelę). Kitų teikėjų teikiamų paslaugų gavėjų skaičius per 2016 m. išaugo 6,0 proc. arba 3,7 tūkst. Didžiausi (pagal paslaugų gavėjų skaičių 2016 m. pabaigoje) iš kitų teikėjų 2016 m. buvo šie ūkio subjektai: UAB „CSC Telecom“, UAB „Baltnetos komunikacijos“ ir UAB „Cgates“ – jų bendra rinkos dalis sudarė 7,5 proc.

17 lentelė. **Viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičius pagal paslaugų teikėjus, tūkst. vnt., ir paslaugų gavėjų tipą, proc., 2011–2016 m.**

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
„Teo LT“, AB	 646,2	604,2	564,1	524,7	499,3	464,8
<i>Fiziniai asmenys</i>	78,3	77,5	77,1	76,3	75,9	76,0
<i>Juridiniai asmenys</i>	21,7	22,5	22,9	23,7	24,1	24,0
Kiti teikėjai	 65,7	71,2	60,7	60,8	61,4	65,1
<i>Fiziniai asmenys</i>	22,0	19,5	24,4	26,2	28,6	32,6
<i>Juridiniai asmenys</i>	78,0	80,5	75,6	73,8	71,4	67,4

Šaltinis: RRT

Mažėjantis bendras paslaugų gavėjų skaičius lėmė pokyčius rinkos struktūroje pagal paslaugų gavėjų tipą (žr. 17 lentelę). Fizinių asmenų, besinaudojančių „Teo LT“, AB, teikiamomis viešosiomis fiksotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius per 2016 m. sumažėjo 6,8 proc. ir siekė 353,4 tūkst. Dėl to „Teo LT“, AB, užimama rinkos dalis fiziniams asmenims teikiamų paslaugų segmente sumažėjo 1,3 procentinio punkto ir siekė 94,3 proc. visos rinkos. Fizinių asmenų, besinaudojančių kitų teikėjų teikiamomis viešosiomis fiksotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius 2016 m., palyginti su 2015 m., išaugo (20,5 proc.) ir metų pabaigoje siekė 21,2 tūkst. paslaugų gavėjų.

Juridinių asmenų, besinaudojančių „Teo LT“, AB, ir kitų teikėjų teikiamomis viešosiomis fiksotojo telefono ryšio paslaugomis, skaičius per 2016 m. atitinkamai mažėjo 7,2 proc. (8,7 tūkst.) ir išaugo 0,2 proc. (0,1 tūkst.). „Teo LT“, AB, kurios teikiamomis viešosiomis fiksotojo telefono ryšio paslaugomis 2016 m. pabaigoje naudojosi 111,6 tūkst. juridinių asmenų, užėmė 71,8 proc. juridiniams asmenims teikiamų viešųjų fiksotojo telefono ryšio paslaugų rinkos.

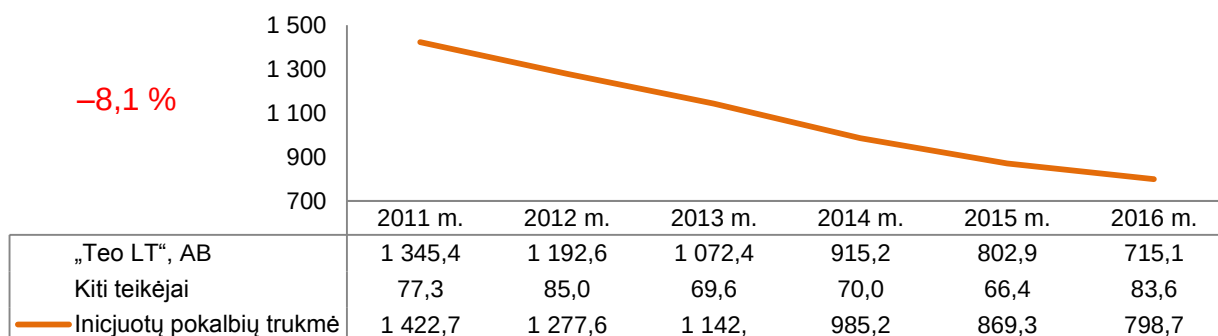
Numerio perkėlimo paslauga. Per 2016 m. šia paslauga pasinaudota 12,9 tūkst. kartų, t. y. dvigubai daugiau nei 2015 m. (žr. 18 lentelę). Didžioji dalis (66,2 proc.) telefono ryšio numerių perkelta į kitą tinklą iš „Teo LT“, AB, tinklo – tai sudarė 8,5 tūkst. telefono ryšio numerių. Iš kitų teikėjų tinklų į „Teo LT“, AB, tinklą buvo perkelta 2,5 tūkst. telefono ryšio numerių.

18 lentelė. **Perkelta numerių pagal paslaugų teikėjus, vnt., 2016 m.**

	Atėjo	Išėjo	Balansas
UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“	2 891	509	2 382
UAB „Mediafon Carrier Services“	2 332	186	2 146
UAB „CSC Telecom“	3 993	2 536	1 457
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	410	64	346
UAB „Ecofon“	303	5	298
UAB „Teledema SIP“	3	1	2
AB „Lietuvos geležinkeliai“	0	1	-1
„Voxbone SA“	0	9	-9
UAB „Telekomunikacijų grupė“	502	585	-83
UAB „Mediafon“	10	469	-459
„Teo Lt“, AB	2 470	8 549	-6 079

Šaltinis: RRT

Skambučių trukmė. Viešųjų fiksotojo telefono ryšio balso paslaugų rinkos dydis, matuojant pagal inicijuotų pokalbių trukmę, toliau mažėja. Per 2016 m. viešųjų fiksotojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjų inicijuotų pokalbių trukmė sumažėjo 8,1 proc., o nuo 2011 m. – 43,9 proc. (žr. 10 pav.). Viešųjų fiksotojo telefono ryšio balso paslaugų rinka, vertinant pagal skirtingų teikėjų tinkluose inicijuotų skambučių trukmę, 2016 m. išlaikė tokias pat pozicijas kaip ir ankstesniais metais: didžiausia rinkos dalis (89,5 proc.) teko „Teo LT“, AB, tačiau jos rinkos dalis nuo 2011 m. sumažėjo 5,1 procentinio punkto.

10 pav. **Viešųjų fiksotojo telefono ryšio balso paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., 2011–2016 m.**

Šaltinis: RRT

„Teo LT“, AB, teikiamų paslaugų gavėjų inicijuotų pokalbių trukmės pagal skambučių kryptis dinamika 2011–2016 m. laikotarpiu rodo, kad šio rodiklio kitimo tendencija pagal skambučių kryptis išlieka pastovi: „Teo LT“, AB, teikiamų paslaugų gavėjai vis mažiau kalba savame tinkle ir daugiau skambina į kitus viešuosius fiksotojo ir judriojo ryšio tinklus (žr. 19 lentelę). Per 2016 m. pokalbių savame tinkle trukmė „Teo LT“, AB, tinkle sumažėjo 16,0 proc. arba 94,7 mln. min.

19 lentelė. **Atskiruose viešuosiuose fiksotojo ryšio tinkluose inicijuotų skambučių trukmės struktūra pagal skambučių kryptis, mln. min., 2011–2016 m.**

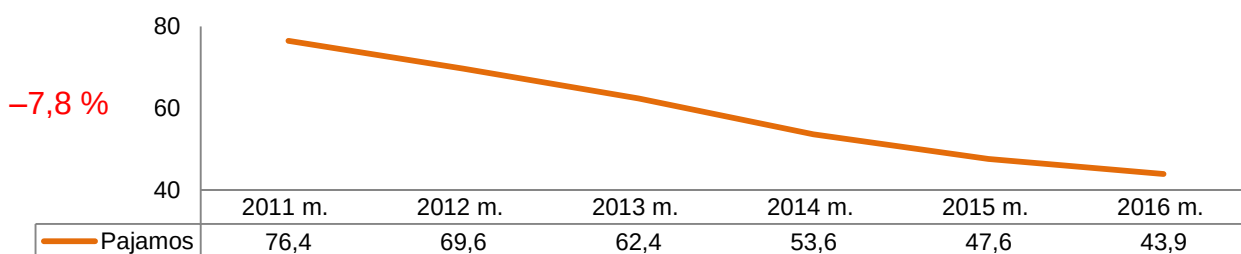
„Teo LT“, AB	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Užbaigti savame tinkle	↓ 1 238,5	1 078,7	914,1	726,2	591,8	497,1
Užbaigti kituose viešuosiuose fiksotojo ryšio tinkluose	↑ 14,4	17,8	19,6	21,0	22,5	23,3
Užbaigti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	↑ 60,4	67,1	111,2	144,1	167,3	175,8
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	↓ 32,1	29,0	27,5	23,9	21,3	18,9

Kiti teikėjai							
Užbaigti savame tinkle	↑	14,2	12,6	13,1	12,8	13,7	16,9
Užbaigti kituose viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	↔	23,5	29,9	22,4	23,8	22,5	24,5
Užbaigti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	↑	15,6	18,6	21,2	20,5	20,5	21,4
Užbaigti užsienio operatorių tinkluose	↓	24,0	23,9	12,9	12,9	9,7	20,9

Šaltinis: RRT

Kitų teikėjų paslaugų gavėjų inicijuotų ir savame tinkle užbaigtų pokalbių trukmė sudarė vieną iš mažiausių dalių (2016 m. – 20,2 proc.). Pastebėtina, kad 2016 m. kitų teikėjų paslaugų gavėjų inicijuotų skambučių srautai augo visose skambučių kryptyse. Labiausiai augo skambučių, užbaigtų užsienio operatorių tinkluose, trukmė: 115,5 proc. arba 11,2 mln. min. (žr. 19 lentelę).

Pajamos. Pajamos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas per 2016 m. sumažėjo 7,8 proc. arba 3,7 mln. Eur (žr. 11 pav.).



11 pav. Pajamos, gautos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas, mln. Eur, 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Vertinant pajamų už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas struktūrą pagal teikėjus, jau nuo 2011 m. stebima visų paslaugų teikėjų pajamų, gautų už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas, mažėjimo tendencija. 2016 m., palyginti su 2015 m., „Teo LT“, AB, pajamos, gautos už viešųjų fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugų teikimą, sumažėjo 8,9 proc. arba 4,0 mln. Eur. „Teo LT“, AB, gavusi 40,9 mln. Eur pajamų, 2016 m. užėmė 93,0 proc. visos viešųjų fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugų rinkos. Kitų teikėjų pajamos, gautos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas, 2016 m., palyginti su 2015 m., išaugo 14,8 proc. ir siekė 3,1 mln. Eur.

ARPU. Vidutinės pajamos už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas, gautos iš vieno abonento už vieną mėnesį (ARPU), 2016 m., palyginti su 2015 m., sumažėjo 1,4 proc. ir sudarė 7,0 Eur (žr. 20 lentelę). 2016 m. ARPU mažėjo tik fizinių asmenų segmente, o juridinių asmenų segmente buvo užfiksuotas pirmasis ARPU augimas per visą stebimą 2011–2016 m. laikotarpį. 2011–2016 m. laikotarpiu juridiniams asmenims teikiamų paslaugų ARPU sumažėjo labiau (22,7 proc.) nei fiziniams asmenims (21,3 proc.). Tai galima sieti su palankesnėmis sąlygomis konkuruoti juridinių asmenų segmente nei fizinių asmenų segmente.

20 lentelė. ARPU už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas pagal paslaugų teikėjus ir paslaugų gavėjų tipą, Eur už mėn., 2011–2016 m.

ARPU pagal gavėjus	↓	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
ARPU už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas*		8,9	8,6	8,3	7,6	7,1	7,0
Fiziniai asmenys		7,5	7,4	7,1	6,5	6,0	5,8
Juridiniai asmenys		12,8	11,6	11,5	10,4	9,7	9,9
ARPU pagal teikėjus	↓						

„Teo LT“, AB	9,3	9,1	8,8	8,1	7,5	7,3
Kiti teikėjai	5,3	4,5	4,0	3,7	3,6	4,5

* Įskaitant pajamas už abonentinę liniją.

Šaltinis: RRT

2016 m. dar labiau išaugo skirtumas tarp ARPU už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas ir ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas – ARPU už viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas buvo 2,6 kartus didesnis nei ARPU už viešąsias judriojo telefono ryšio balso paslaugas (2015 m. – 2,5 kartus). Kadangi ARPU netiesiogiai atspindi ir vieno paslaugų gavėjo vidutinės mėnesinės išlaidas, tai be fiksuotojo ir judriojo telefono ryšio balso paslaugų funkcionalumo skirtumų, šių paslaugų ARPU skirtumas taip pat prisideda prie didesnio viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų patrauklumo paslaugų gavėjui ir gali būti įvardijama kaip viena iš spartaus viešųjų fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugų rinkos mažėjimo priežasčių.

Kainos. Skirtingų viešųjų fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjų per 2016 m. apskaičiuotos vidutinės kainos (pajamų už šias paslaugas ir pokalbių, už kuriuos gautos šios pajamos, trukmės santykis) už nacionalinio ir tarptautinio skambučio minutę šiek tiek pakito (žr. 21 lentelę). 2016 m., palyginti su 2015 m., apskaičiuota vidutinė kaina už vieną „Teo LT“, AB, tinkle inicijuoto nacionalinio skambučio minutę išaugo 0,1 Eur ct arba 4,3 proc., o kitų teikėjų minėtų paslaugų apskaičiuotos vidutinės kainos sumažėjo 0,3 Eur ct arba 15,0 proc.

21 lentelė. Apskaičiuotos vidutinės viešųjų fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugų kainos pagal paslaugų teikėjus, Eur ct už min., 2011–2016 m.

Nacionalinis skambutis		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
„Teo LT“, AB	↑	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4
Kiti teikėjai	↓	3,0	2,1	2,1	2,0	2,0	1,7
Visi teikėjai	↑	1,5	1,9	2,0	2,2	2,3	2,4
Tarptautinis skambutis							
„Teo LT“, AB	↓	13,4	13,8	12,7	12,1	11,8	12,4
Kiti teikėjai	↓	7,0	5,8	8,0	7,1	8,3	5,8
Visi teikėjai	↓	10,7	10,1	11,2	10,4	10,7	8,9

Šaltinis: RRT

Analizuojant apskaičiuotas vidutines kainas už tarptautinio skambučio minutę pagal paslaugų teikėjus, 2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, mažiausios apskaičiuotos vidutinės kainos buvo kitų teikėjų (5,8 Eur ct). Per metus jos sumažėjo 2,5 Eur ct arba net 30,1 proc. „Teo LT“, AB, atitinkamų paslaugų kainos išaugo 0,6 Eur ct arba 5,1 proc. (žr. 21 lentelę).

2016 m. viešųjų fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugų rinka toliau mažėjo, matuojant tiek pagal paslaugų gavėjų skaičių, tiek pagal pokalbių trukmę, tiek pagal pajamas. Paslaugų gavėjai viešąsias fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas toliau keičia viešosiomis judriojo telefono ryšio balso ir kitomis paslaugomis, įskaitant OTT (angl. Over the Top) paslaugomis.

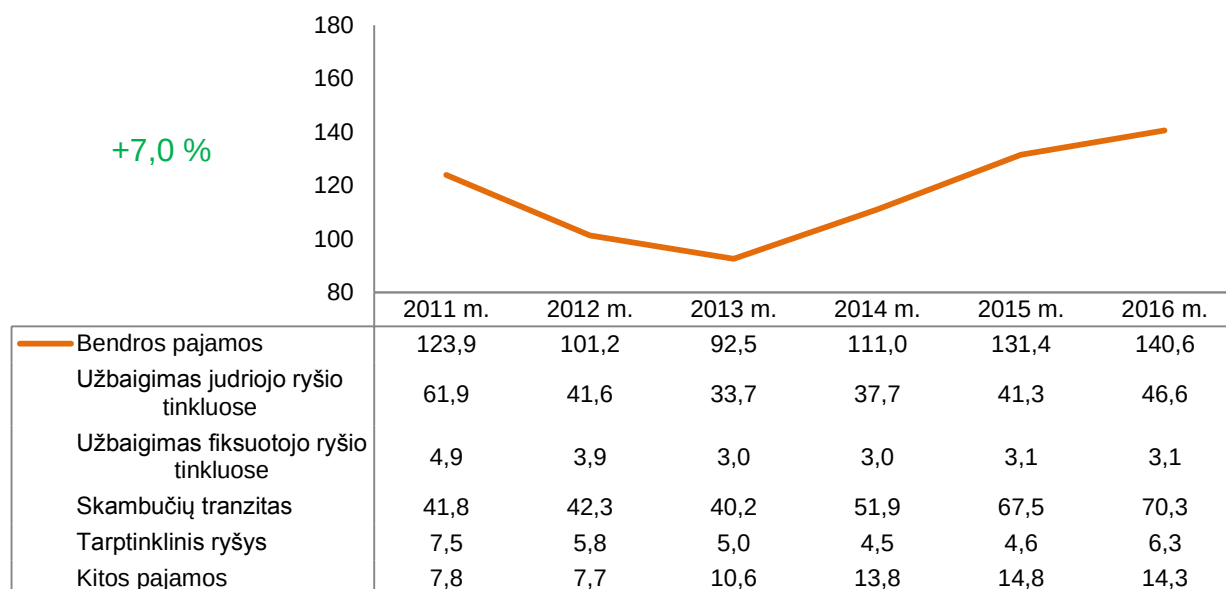
2.3. Tinklų sujungimo paslaugos

2.3.1. Bendroji tinklų sujungimo paslaugų rinkos apžvalga

Paslaugų teikėjai	15
Didžiausias paslaugų teikėjas	UAB „Mediafon Carrier Services“
Pajamos, mln. Eur	140,6

Tinklų sujungimo paslaugos yra didmeninės paslaugos, kurios yra būtinos siekiant sudaryti galimybę teikti mažmenines viešąsias telefono ryšio paslaugas. Tinklų sujungimo paslaugos apima šias kitiems paslaugų teikėjams teikiamas paslaugas: skambučių inicijavimą, skambučių tranzitą ir skambučių užbaigimą, teikiamas viešuosiuose fiksuotojo ir (arba) judriojo ryšio tinkluose, taip pat tarptinklinio ryšio paslaugas, teikiamas užsienio šalių viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjams, kad jų paslaugų gavėjai, atvykę į Lietuvą, galėtų naudotis viešosiomis judriojo telefono ryšio paslaugomis.

Iki 2013 m. mažėjusios pajamos iš tinklų sujungimo veiklos nuo 2014 m. pradėjo augti. Per 2016 m., palyginti su 2015 m., jos paaugo 7,0 proc. ir buvo lygios 140,6 mln. Eur (žr. 12 pav.). Pastebėtina, kad pats pajamų augimas 2016 m. pradėjo mažėti ir, palyginti su 2015 m., buvo 11,4 procentinio punkto mažesnis. Nepaisant to, tinklų sujungimo paslaugų rinkos augimas buvo didesnis nei bendras elektroninių ryšių rinkos augimas, todėl pajamos, gautos už tinklų sujungimo paslaugas, atitinkamai sudarė didesnę dalį bendrųjų elektroninių ryšių paslaugų rinkos pajamų struktūroje – 21,4 proc., t. y. 0,4 procentinio punkto daugiau nei 2015 m.

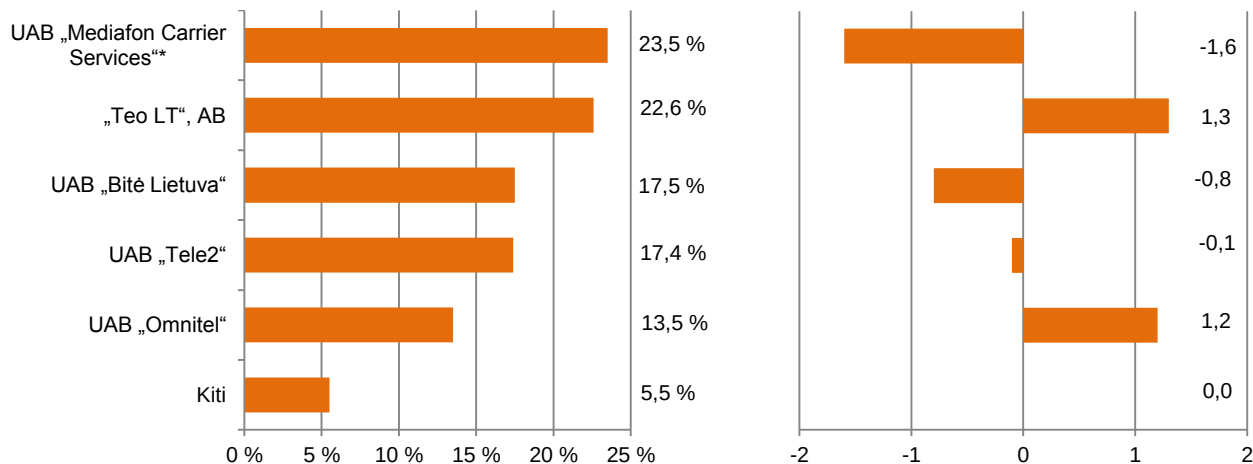


12 pav. Pajamų, gautų už tinklų sujungimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2011–2016 m.
Šaltinis: RRT

Didžiausią pajamų už tinklų sujungimo paslaugas dalį nuo 2012 m. sudaro pajamos už skambučių tranzito paslaugas. Per 2016 m. šios pajamos augo (4,1 proc.) kiek nuosaikiau nei ankstesniais laikotarpiais ir jų dalis bendrose pajamose, gautose už tinklų sujungimo paslaugas, sumažėjo 1,4 procentinio punkto. Vis

dėlto pajamos už tranzito paslaugas 2016 m. vis tiek sudarė 50,0 proc. visų tinklų sujungimo paslaugų pajamų.

2016 m. daugiausia pajamų (23,5 proc.) iš tinklų sujungimo veiklos gavo UAB „Mediafon Carrier Services“ (nuo 2015 m. spalio 1 d. tinklų sujungimo paslaugų teikimo veiklą iš UAB „Mediafon“ perėmė jos dukterinė įmonė UAB „Mediafon Carrier Services“) (žr. 13 pav.). Pastarojo paslaugų teikėjo rinkos dalis per 2016 m. sumažėjo 1,6 procentinio punkto.



* Nuo 2015 m. spalio 1 d. UAB „Mediafon“ tinklų sujungimo paslaugas perdavė savo dukterinei įmonei UAB „Mediafon Carrier Services“.

13 pav. Tinklų sujungimo paslaugų rinkos, matuojant pagal pajamas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.

Šaltinis: RRT

Tinklų sujungimo paslaugos užtikrina galimybę visiems paslaugų gavėjams susisiekti ir bendrauti su visuose tinkluose teikiamų balso paslaugų gavėjais. Pajamos, gautos už tinklų sujungimo paslaugas, per metus išaugo 7,0 proc. ir 2016 m. sudarė 21,4 proc. visų elektroninių ryšių rinkos pajamų.

2.3.2. Skambučių tranzito paslaugos

**SVARBU!**

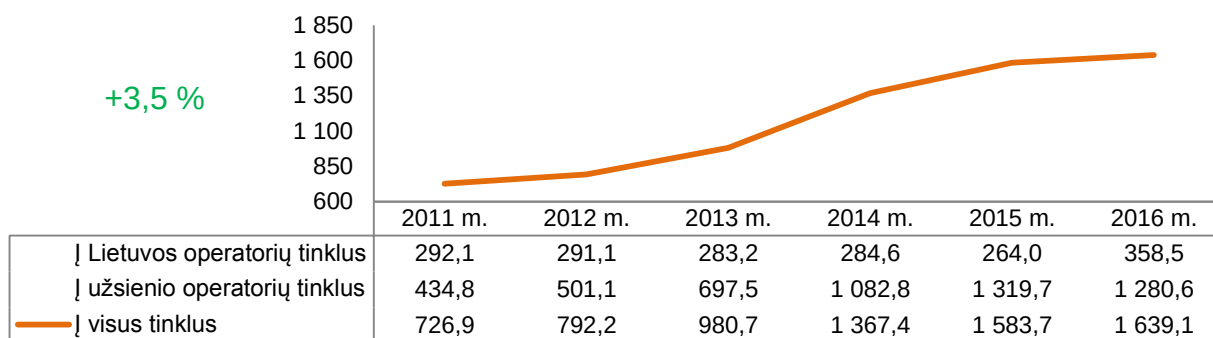
- Šiame ataskaitos skyriuje nagrinėjamos skambučių tranzito paslaugos apima tik grynąjį tranzitą, t. y. kai skambučiai nėra inicijuojami ar užbaigiami tame tinkle, kuriame yra teikiama tranzito paslauga.

Skambučių tranzito paslauga yra svarbi viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjams, kai siekiama efektyviau išnaudoti turimus tinklo bei finansinius išteklius ir turėti alternatyvius skambučių siuntimo kelius. Skambučių tranzito paslaugos sudaro galimybę skambučius perduoti šalies viduje, šalyje inicijuotus skambučius siųsti į užsienį, taip pat iš užsienio siunčiamus skambučius perduoti į konkretų viešąjį ryšių tinklą Lietuvoje. Tranzitu taip pat gali būti persiunčiami skambučiai, kurie Lietuvoje nėra nei inicijuojami, nei užbaigiami.

Paslaugų teikėjai. Skambučių tranzito paslaugas 2016 m. pabaigoje teikė 12 ūkio subjektų⁹ – 2 ūkio subjektais daugiau nei 2015 m. pabaigoje.

Skambučių trukmė. Vertinant tranzitu persiūtų skambučių trukmę pagal skambučių perdavimo kryptis, skiriamos šios paslaugos: skambučių tranzito paslaugos, kai skambučiai yra persiunčiami į Lietuvos operatorių viešuosius ryšių tinklus, ir skambučių tranzito paslaugos, kai skambučiai yra persiunčiami į užsienio operatorių viešuosius ryšių tinklus.

Priešingai nei 2015 m., 2016 m. tranzitu persiūtų skambučių į užsienio operatorių viešuosius ryšių tinklus trukmė sumažėjo (3,0 proc.), o tranzitu persiūtų skambučių į kitus Lietuvos Respublikos viešuosius telefono ryšio tinklus trukmė išaugo (35,8 proc.). Nepaisant to, 2016 m. išliko tendencija, kad didžioji dalis (78,1 proc.) visų tranzitu persiūtų skambučių buvo siunčiama į užsienio operatorių viešuosius ryšių tinklus (žr. 14 pav.).

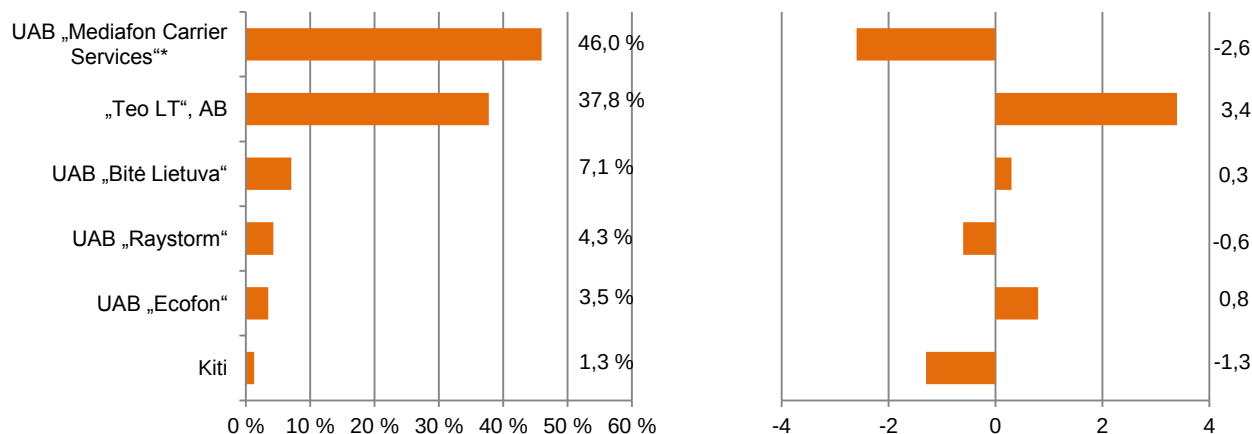


14 pav. Į Lietuvos ir užsienio operatorių viešuosius ryšių tinklus tranzitu persiūtų skambučių trukmė, mln. min., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

⁹ „Teo LT“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „CSC Telecom“, UAB „Ecofon“, UAB „Linkotelus“, UAB „Mediafon Carrier Services“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, UAB „Peoplefone“, UAB „Raystorm“, UAB „TCG Telecom“, UAB „Teleksas“, SA „Voxbone“

Skambučių tranzito paslaugų rinkoje pagal persiųstų skambučių trukmę didžiausią dalį (46,0 proc.) 2016 m. užėmė UAB „Mediafon Carrier Services“, nors jos dalis per metus sumažėjo 2,6 procentinio punkto (žr. 15 pav.).

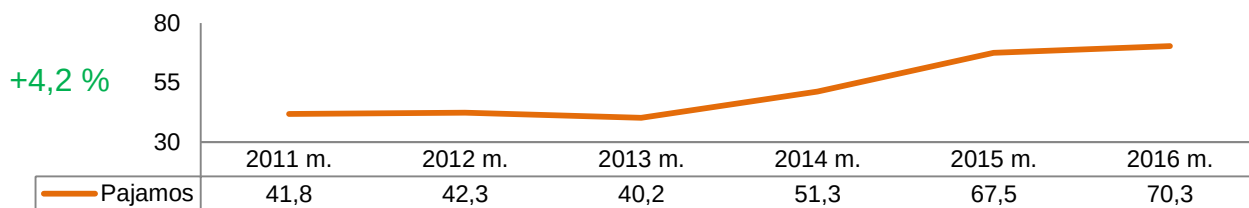


* Nuo 2015 m. spalio 1 d. UAB „Mediafon“ tinklų sujungimo paslaugas perdavė savo dukterinei įmonei UAB „Mediafon Carrier Services“.

15 pav. **Skambučių tranzito paslaugų rinkos struktūra pagal persiųstų skambučių trukmę, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.**

Šaltinis: RRT

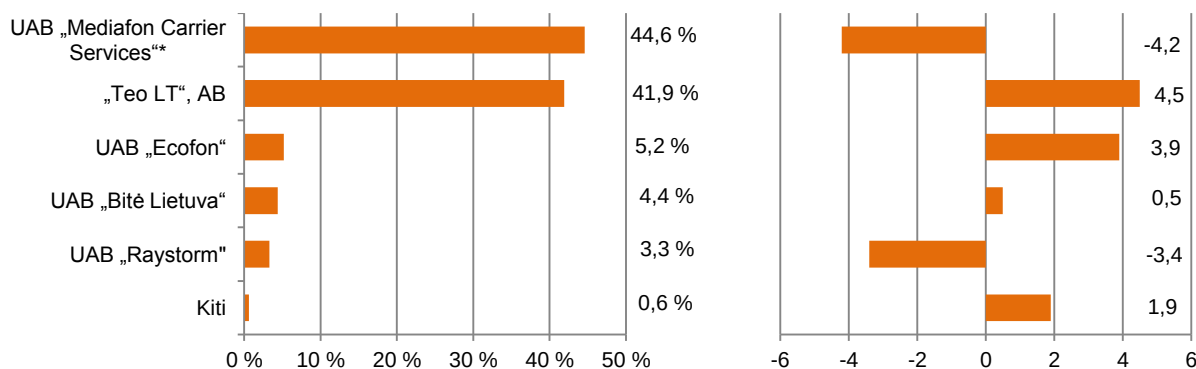
Pajamos. Pajamos, gautos už skambučių tranzito paslaugas, 2016 m. siekė 70,3 mln. Eur ir, palyginti su 2015 m., paaugo 4,2 proc. (žr. 16 pav.). Skambučių tranzito paslaugų pajamų augimui įtakos turėjo 2016 m. 3,5 proc. didėjusi tranzitu persiųstų skambučių trukmė (žr. 14 pav.).



16 pav. **Pajamos, gautos už skambučių tranzito paslaugas, mln. Eur, 2011–2016 m.**

Šaltinis: RRT

Vertinant skambučių tranzito paslaugų rinką pagal pajamas, didžiausia dalis (44,6 proc.) pajamų 2016 m. teko UAB „Mediafon Carrier Services“ (žr. 17 pav.). Per metus jos rinkos dalis sumažėjo 4,2 procentinio punkto ir buvo tik 2,7 procentinio punkto didesnė nei artimiausio konkurento „Teo LT“, AB.



* Nuo 2015 m. spalio 1 d. UAB „Mediafon“ tinklų sujungimo paslaugas perdavė savo dukterinei įmonei UAB „Mediafon Carrier Services“.

17 pav. **Skambučių tranzito paslaugų rinkos struktūra pagal pajamas, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.**

Šaltinis: RRT

2016 m. skambučių tranzito paslaugų rinka augo 4,2 proc., matuojant pagal pajamas. Augimą lėmė 35,8 proc. išaugęs persiunčiamų skambučių į kitus Lietuvos Respublikos viešuosius telefono ryšio tinklus srautas. Didžiausią skambučių tranzito paslaugų rinkos dalį (46,0 proc.) pagal skambučių trukmę 2016 m. užėmė UAB „Mediafon Carrier Services“, tačiau jos dalis per metus sumažėjo 2,6 procentinio punkto.

2.3.3. Skambučių užbaigimo paslaugos

2.3.3.1. Skambučių užbaigimas viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose

Paslaugų teikėjai	5
Didžiausias paslaugų teikėjas	UAB „Tele2“
Skambučių trukmė, mlrd. min.	3,9
Pajamos, mln. Eur	46,5

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje nagrinėjamos skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose paslaugos apima tik kituose tinkluose inicijuotų skambučių užbaigimą, o skambučiai, kurie buvo inicijuoti ir užbaigti tame pačiame tinkle, nėra vertinami.
- Šiame ataskaitos skyriuje kiti skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai yra visi skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Tele2“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose paslaugas sudaro Lietuvos ir užsienio šalių operatorių tinkluose inicijuoti skambučiai, kurie buvo užbaigti Lietuvos operatorių viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

Paslaugų teikėjai. 2016 m. skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugas teikė 5 operatoriai¹⁰.

Skambučių trukmė. 2016 m. viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių bendra trukmė buvo 3 890,4 mln. min., t. y. 8,0 proc. daugiau nei 2015 m. Pastebėtina, kad užbaigtų skambučių trukmės augimo tendencija matoma tik trijų didžiųjų viešojo judriojo ryšio operatorių tinkluose. 2015 m. daugiau nei 3 kartus išaugusi kitų teikėjų viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmė 2016 m. sumažėjo 24,5 proc. 2016 m. didžiausia dalis (84,4 proc.) viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių, vertinant pagal pokalbių trukmę, buvo inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose. 2016 m. daugiausia skambučių užbaigta UAB „Tele2“ tinkle (žr. 22 lentelę) ir tai sudarė 41,0 proc. visų skambučių, užbaigtų viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

22 lentelė. Viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmė pagal paslaugų teikėjus, mln. min., ir skambučių inicijavimo tinklą, proc., 2011–2016 m.

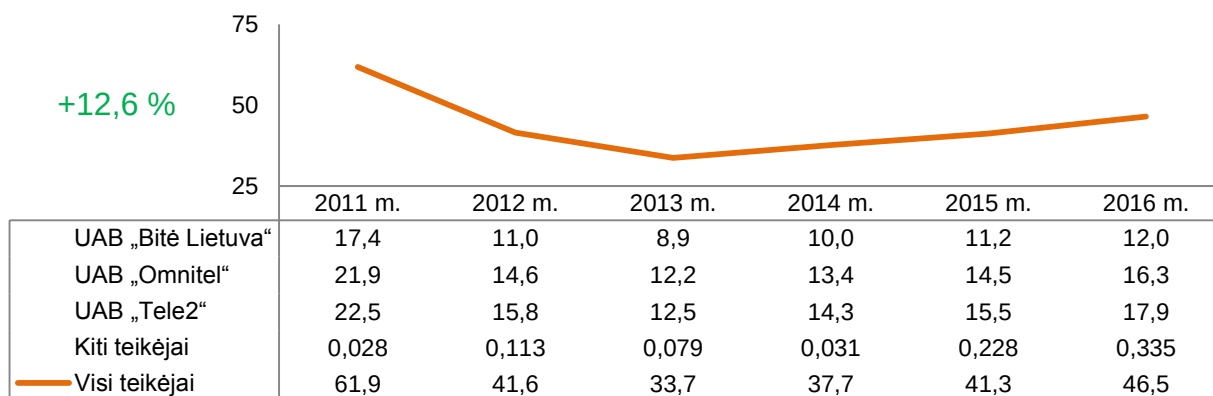
UAB „Bitė Lietuva“	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	88,2	89,6	88,7	88,6	88,9	87,5
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	5,6	6,7	8,3	8,8	7,7	8,5
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	6,2	3,7	2,8	2,6	3,4	4,0
Visi inicijuoti	567,8	626,4	703,1	880,2	979,8	1 041,3

¹⁰ UAB „Omnitel“, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“, UAB „CSC Telecom“, UAB „Mediafon Carrier Services“

UAB „Omnitel“						
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	85,1	84,9	82,6	83,8	84,0	84,0
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	4,4	4,1	5,0	4,7	4,8	4,8
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	10,5	11,0	12,4	11,5	11,2	11,2
Visi inicijuoti	↑ 651,6	742,0	830,1	1 012,6	1 129,8	1 226,0
UAB „Tele2“						
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	88,3	87,2	86,5	80,7	83,7	82,5
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	2,7	2,7	4,7	6,6	5,3	5,4
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	9,0	10,1	8,8	12,7	11,0	12,1
Visi inicijuoti	↑ 742,8	872,9	1 000,7	1 280,7	1 455,1	1 594,8
Kiti teikėjai						
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	95,7	95,9	96,3	92,8	93,0	92,8
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	2,5	3,0	1,9	4,8	5,0	5,5
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	1,8	1,1	1,8	2,4	2,0	1,7
Visi inicijuoti	↑ 1,5	10,3	4,8	11,0	37,5	28,3
Visų teikėjų inicijuoti	↑ 1 963,7	2 251,6	2 538,7	3 184,5	3 602,1	3 890,4

Šaltinis: RRT

Pajamos. Pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, išlaiko ryškią augimo tendenciją nuo 2013 m. Per 2016 m. šios pajamos išaugo 12,6 proc. ir siekė 46,5 mln. Eur (žr. 18 pav.). Didžiausia šių pajamų dalis (38,5 proc.) 2016 m., kaip ir 2015 m., teko UAB „Tele2“, kurios pajamos už skambučių užbaigimą per metus padidėjo 15,5 proc.



18 pav. Pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, pagal paslaugų teikėjus, mln. Eur, 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Kainos. Dėl RRT taikomo reguliavimo 2016 m. skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose kaina sumažėjo. Nuo 2016 m. balandžio 1 d. skambučių, inicijuotų Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse¹¹, užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose kaina negali viršyti 0,94 Eur ct už min. (be PVM).

¹¹ Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas nėra Europos Sąjungos valstybės narės, tačiau minėtos trys valstybės ir Europos Sąjungos valstybės narės sudaro Europos ekonominę erdvę.

2.3.3.2. Skambučių užbaigimas viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose

	Paslaugų teikėjai	8
	Didžiausias paslaugų teikėjas	„Teo LT“, AB
	Skambučių trukmė, mln. min.	427,6
	Pajamos, mln. Eur	3,1

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai yra visi skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugos teikėjai, išskyrus „Teo LT“, AB, (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslauga apima Lietuvos ir užsienio šalių operatorių tinkluose inicijuotus skambučius, kurie buvo užbaigti Lietuvos operatorių viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose.

Paslaugų teikėjai. 2016 m. skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugas teikė 8 operatoriai¹².

Skambučių trukmė. 2016 m. didžiausia dalis (69,9 proc.) viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių, vertinant pagal pokalbių trukmę, buvo inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose (žr. 23 lentelę). Pastarųjų skambučių trukmė per 2016 m. išaugo 11,7 proc. arba 31,4 mln. min.

23 lentelė. Atskiruose viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose užbaigtų skambučių trukmės struktūra pagal skambučių inicijavimo tinklą, mln. min., 2011–2016 m.

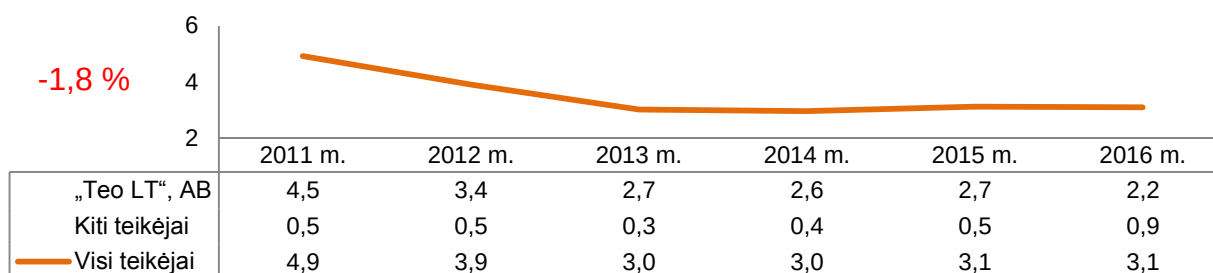
„Teo LT“, AB		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	↑	128,3	139,6	161,3	212,9	235,6	252,9
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	↓	68,8	72,7	81,5	55,9	43,6	52,4
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	↓	96,2	89,2	72,6	54,6	81,3	40,1
Visi inicijuoti	↑	293,3	301,5	315,4	323,4	360,5	345,4
Kiti teikėjai							
Inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose	↑	8,4	15,3	18,7	25,9	31,8	45,9
Inicijuoti viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose	↑	26,0	26,8	23,5	24,9	26,0	31,9
Inicijuoti užsienio šalių operatorių tinkluose	↓	6,1	7,8	4,8	4,9	5,6	4,3
Visi inicijuoti	↑	40,5	49,9	47,0	55,7	63,4	82,1
Visų užbaigtų skambučių trukmė	↑	333,8	351,4	362,4	379,1	423,9	427,6

Šaltinis: RRT

¹² „Teo LT“, AB, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, UAB „CSC Telecom“, UAB „Ecofon“, UAB „Mediafon Carrier Services“, UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“, UAB „Telekomunikacijų grupė“

Vertinant skambučių užbaigimo viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose rinkos struktūrą pagal šių paslaugų teikėjus, daugiausia skambučių (80,8 proc.) 2016 m. buvo užbaigta „Teo LT“, AB, viešajame fiksuotojo ryšio tinkle (žr. 23 lentelę). Didžioji dalis (73,2 proc.) užbaigtų skambučių „Teo LT“, AB, tinkle sudarė skambučiai, inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose. Pastebėtina, kad priešingai nei „Teo LT“, AB, atveju, kitų teikėjų tinkluose užbaigtų skambučių trukmė per 2016 m. augo (29,5 proc. arba 18,7 mln. min.). Bendra kitų teikėjų tinkluose užbaigtų pokalbių trukmė 2016 m. siekė 82,1 mln. min. (žr. 23 lentelę). Daugiausia (55,9 proc.) kitų teikėjų tinkluose užbaigtų skambučių trukmės sudarė skambučiai, inicijuoti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

Pajamos. Pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose fiksuotojo telefono ryšio tinkluose, 2016 m. nežymiai sumažėjo (1,8 proc.) (žr. 19 pav.). Didžiausią skambučių užbaigimo viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose pajamų dalį 2016 m. gavo „Teo LT“, AB (72,0 proc.).



19 pav. Pajamos, gautos už skambučių užbaigimą viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose, pagal paslaugų teikėjus, mln. Eur, 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Kainos. 2016 m. skambučių užbaigimo viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose kaina sumažėjo dėl RRT taikomo reguliavimo. Atlikusi rinkos tyrimą, RRT nustatė, kad nuo 2016 m. sausio 1 d. skambučių, inicijuotų Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse¹³, užbaigimo viešuosiuose fiksuotojo ryšio tinkluose kaina negali viršyti 0,13 Eur ct už min. (be PVM).

2016 m. skambučių užbaigimo paslaugų rinka augo 6,8 proc., matuojant pagal pajamas. Augimą skatino augęs mažmeninių viešųjų judriojo telefono ryšio skambučių srautas (2,3 proc.). Vertinant skambučių užbaigimo paslaugų rinkos struktūrą pagal užbaigimo kryptį, pažymėtina, kad 84,4 proc. (pagal skambučių trukmę) rinkos sudarė skambučiai, užbaigti viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose.

¹³ Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas nėra Europos Sąjungos valstybės narės, tačiau minėtos trys valstybės ir Europos Sąjungos valstybės narės sudaro Europos ekonominę erdvę.

2.3.4. Skambučių inicijavimo paslauga



Paslaugų teikėjas	„Teo LT“, AB
Paslaugų gavėjai	2
Skambučių trukmė, mln. min.	2,3
Pajamos, tūkst. Eur	2,2

SVARBU!

- Skambučių inicijavimo paslauga 2016 m. buvo teikiama tik viešajame fiksuotojo ryšio tinkle. Didmeninę skambučių inicijavimo paslaugą, teikiamą kitiems paslaugų teikėjams (skambučių inicijavimo paslaugos atveju – paslaugos gavėjams), sudaro skambučio perdavimas nuo tinklo galinio taško (galutinio paslaugos gavėjo¹⁴ naudojamo galinio įrenginio, kuris yra fiksuotoje vietoje) iki artimiausios galutiniam paslaugos gavėjui tinklo telefono stoties.

Paslaugos teikėjai. 2016 m. skambučių inicijavimo paslaugą savo tinkle teikė vienas ūkio subjektas – „Teo LT“, AB.

Paslaugos gavėjai. Skambučių inicijavimo paslaugas gauna viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjai, kurių teikiamas mažmeninės fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugas galutiniai paslaugų gavėjai gali gauti individualiu arba išankstiniu pasirinkimu. Skambučių inicijavimo paslaugos gavėjų 2016 m. pabaigoje buvo 2, t. y. 7 gavėjais mažiau nei 2015 m. pabaigoje.

Skambučių trukmė. Per 2016 m. galutinių paslaugų gavėjų, kurie pasinaudojo viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėjo individualiu arba išankstiniu pasirinkimu, inicijuotų skambučių trukmė siekė 2,3 mln. min. ir per metus išaugo 43,8 proc. 2,6 proc., matuojant pagal trukmę, visų šių skambučių buvo inicijuota išankstiniu pasirinkimu.

Pajamos. Per 2016 m. pajamos už skambučių inicijavimą sumažėjo 75,6 proc. ir siekė 2,2 tūkst. Eur.

Dėl didelės elektroninių ryšių paslaugų, kurios yra alternatyva skambučiui viešajame fiksuotojo ryšio tinkle, įvairovės 2016 m. skambučių inicijavimo paslaugos rinka toliau išlaikė pesimistiškas tendencijas. Nors matuojant pagal inicijuotų skambučių trukmę, rinka išaugo 43,8 proc., absoliutus augimas tesiekė 700,0 tūkst. min. Be to, vertinant pagal pajamas, rinka susitraukė net 75,6 proc.

¹⁴ Galutinis paslaugų gavėjas – paslaugų gavėjas, kuris neteikia viešųjų ryšių tinklų ar viešųjų elektroninių ryšių paslaugų.

2.4. SMS ir MMS

**SVARBU!**

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjai yra visi viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Tele2“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Nepaisant mažėjančios trumpųjų tekstinių žinučių (*angl.* Short Message Service, toliau – SMS) paklausos, SMS išliko viena populiariausių bendravimo priemonių 2016 m. Ši informacijos apsikeitimo alternatyva, kaip ir skambutis, turi grįžtamojo ryšio galimybę. Vaizdo žinutė (*angl.* Multimedia Messaging Service, toliau – MMS) – tai daugiau galimybių turinti trumpoji tekstinė žinutė, suteikianti galimybę siųsti vaizdinį pranešimą, kurį dar galima papildyti garsu ir tekstu. Nepaisant didesnių MMS galimybių, šios paslaugos populiarumas, nors ir auga, gerokai nusileidžia SMS paslaugos populiarumui.

SMS ir MMS skaičius. Nuo 2011 m. stebima SMS skaičiaus mažėjimo tendencija (žr. 24 lentelę). 2016 m. mažėjimas sudarė 17,2 proc. Vienas viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjas per vieną 2016 m. mėnesį vidutiniškai išsiųsdavo 104 SMS (22 SMS mažiau nei 2015 m.). Per vieną dieną paslaugų gavėjas 2016 m. vidutiniškai išsiųsdavo po 3,4 SMS.

24 lentelė. Išsiųstų SMS, mln. vnt., ir MMS, tūkst. vnt., skaičius ir paslaugų teikėjų rinkos dalys, proc., 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Išsiųstų SMS skaičius, mln. vnt.	7 914,7	7 591,3	7 068,3	7 107,9	6 350,2	5 259,3
UAB „Bitė Lietuva“	32,3	32,1	31,4	28,5	25,1	22,9
UAB „Omnitel“	26,7	26,2	25,9	22,8	22,5	21,5
UAB „Tele2“	40,7	41,3	42,2	48,0	51,3	53,9
Kiti teikėjai.	0,3	0,4	0,5	0,7	1,1	1,7
Išsiųstų MMS skaičius, tūkst. vnt.	5 801,8	5 868,4	6 229,6	6 785,3	8 071,5	9 430,7
UAB „Bitė Lietuva“	15,9	17,1	17,7	19,8	16,5	15,5
UAB „Omnitel“	28,8	27,9	27,9	28,4	30,3	30,9
UAB „Tele2“	54,0	53,2	52,3	47,7	47,4	46,3
Kiti teikėjai	1,3	1,8	2,1	4,1	5,8	7,4

Šaltinis: RRT

MMS, siunčiamų viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose, populiarumas Lietuvoje 2016 m. pasiekė aukščiausią ribą: nagrinėjamu laikotarpiu buvo išsiųsta 9,4 mln. MMS (žr. 24 lentelę). Per 2016 m. buvo išsiųsta 16,8 proc. daugiau MMS nei 2015 m. Nepaisant augančio išsiųstų MMS skaičiaus, vienam

abonentui tenkantis MMS kiekis yra nedidelis – vidutiniškai vienas viešojo judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjas per 2016 m. išsiuntė 2,2 MMS.

Analizuojant SMS ir MMS paslaugų struktūrą pagal išsiųstų žinučių skaičių ir jų pasiskirstymą pagal paslaugų teikėjus, matyti, kad jau šešerius metus iš eilės UAB „Tele2“ paslaugų gavėjai kasmet išsiunčia didžiausią kiekį SMS ir MMS (žr. 24 lentelę).

Pajamos. Per 2016 m. gautos pajamos už išsiųstas SMS sumažėjo 1,3 proc. ir siekė 23,6 mln. Eur (žr. 25 lentelę). Palyginti su visomis pajamomis už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, pajamos už SMS sudarė 9,7 proc. visų pajamų už viešojo judriojo telefono ryšio paslaugas¹⁵. 2013 m. pajamų, gautų už SMS, šuolį lėmė judriojo ryšio paslaugų pajamų perskirstymas, įvykęs dėl RRT detalizuotos pajamų paskirstymo metodikos.

25 lentelė. Pajamos, gautos už SMS, mln. Eur, ir MMS, tūkst. Eur, ir jų struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Pajamos už SMS, mln. Eur	22,9	19,6	28,6	26,0	23,9	23,6
UAB „Bitė Lietuva“	27,3	28,6	23,2	23,7	22,4	21,3
UAB „Omnitel“	25,9	19,8	27,8	23,3	16,8	15,5
UAB „Tele2“	44,3	48,2	47,2	51,4	59,0	60,3
Kiti teikėjai	2,5	3,4	1,8	1,6	1,8	2,9
Pajamos už MMS, tūkst. Eur	411,1	441,9	532,0	576,4	672,1	770,4
UAB „Bitė Lietuva“	50,0	49,5	42,3	41,9	40,2	36,5
UAB „Omnitel“	11,1	7,9	14,0	14,3	14,3	14,5
UAB „Tele2“	34,8	38,8	41,4	42,7	44,7	48,4
Kiti teikėjai	4,1	3,8	2,3	1,1	0,8	0,6

Šaltinis: RRT

Kainos. Apskaičiuota vidutinė SMS paslaugos kaina (pajamų už šias paslaugas ir išsiųstų SMS skaičiaus santykis) 2016 m. siekė 0,45 Eur ct, t. y. 0,07 Eur ct daugiau nei 2015 m. UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Tele2“ apskaičiuotos vidutinės SMS kainos 2016 m. skyrėsi: skirtumas tarp brangiausios ir pigiausios apskaičiuotos vidutinės SMS kainos rinkoje sudarė 0,18 Eur ct. Išsiųsti vieną SMS daugiausia kainavo UAB „Tele2“ paslaugų gavėjui, t. y. 0,50 Eur ct., o mažiausią (0,32 Eur ct) SMS siuntimo kainą 2016 m. savo paslaugų gavėjams taikė UAB „Omnitel“. Kitų teikėjų gautos vidutinės pajamos už vieną išsiųstą SMS siekė 0,78 Eur ct.

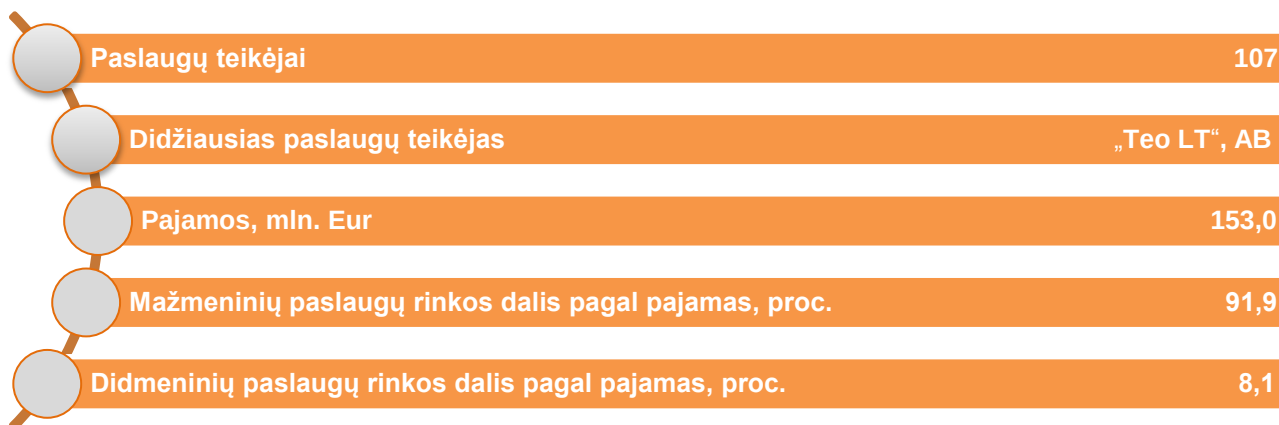
Vidutinė apskaičiuota MMS siuntimo paslaugos kaina (pajamų už šias paslaugas ir išsiųstų MMS skaičiaus santykis) 2016 m. siekė 8,2 Eur ct. Didžiausias skirtumas tarp didžiųjų judriojo ryšio operatorių taikomos brangiausios ir pigiausios apskaičiuotos vidutinės MMS kainos sudarė 15,4 Eur ct. Išsiųsti vieną MMS daugiausia kainavo UAB „Bitė Lietuva“ paslaugų gavėjui, t. y. 19,2 Eur ct, mažiausiai kainavo UAB „Omnitel“ paslaugų gavėjui – 3,8 Eur ct. UAB „Tele2“ paslaugų gavėjui MMS siuntimas 2016 m. kainavo 8,5 Eur ct. Kitų teikėjų apskaičiuota vidutinė kaina už vieną išsiųstą MMS siekė 0,7 Eur ct.

¹⁵ Visas pajamas už viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas sudaro pajamos, gautos už skambučius, SMS, MMS, duomenų perdavimo paslaugų teikimą, išskyrus pajamas, gautas už interneto prieigos paslaugų teikimą, kai abonentai naudodami kompiuterį prisijungia prie interneto pagal fiksuotus mokėjimo planus, skirtus atsiskaityti už interneto prieigos paslaugas, kitos pajamos.

Santykinių SMS ir MMS kainų mažėjimas nepaskatino jų siųsti daugiau. Lyginant 2016 m. apskaičiuotas vidutines SMS ir MMS kainas, matyti, kad MMS kaina daugiau nei 18 kartų viršijo SMS kainą. Tai gali paaiškinti ir žymiai mažesnį MMS populiarumą, palyginti su SMS. Šias paslaugas paslaugų gavėjai, ko gera, keitė kitomis elektroninių ryšių paslaugų alternatyvomis, tokiomis kaip pigios balso paslaugos, elektroniniai laiškai, internetu teikiamos turinio paslaugos (*angl.* Over-the-Top (OTT) services), tokios kaip „Skype“, „Viber“, „Facebook“ ir kitos, kurių patrauklumą ir populiarumą skatino vis plačiau naudojami išmanieji galiniai įrenginiai.

3. Duomenų perdavimas

3.1. Bendroji duomenų perdavimo paslaugų rinkos apžvalga



Paslaugų teikėjai	107
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Teo LT“, AB
Pajamos, mln. Eur	153,0
Mažmeninių paslaugų rinkos dalis pagal pajamas, proc.	91,9
Didmeninių paslaugų rinkos dalis pagal pajamas, proc.	8,1

SVARBU!

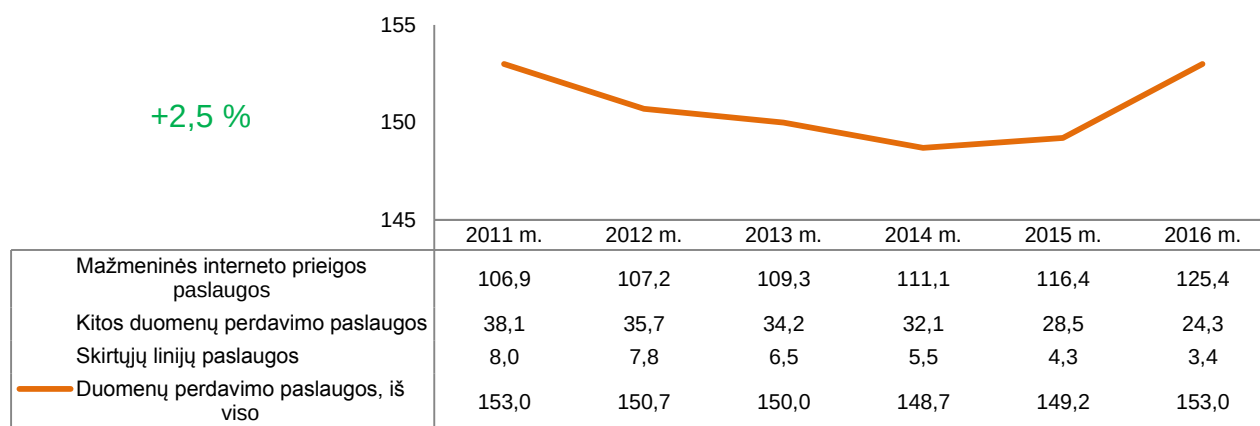
- Šiame ataskaitos skyriuje kiti duomenų perdavimo paslaugų teikėjai yra visi duomenų perdavimo paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Cgates“, UAB „Init“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centrą, UAB „Omnitel“, UAB „Satgate“, UAB „Tele2“ ir „Teo LT“, AB (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

2016 m. Lietuvoje teiktas duomenų perdavimo paslaugas galima suskirstyti į mažmenines interneto prieigos paslaugas, skirtųjų linijų paslaugas (mažmenines skirtųjų linijų paslaugas ir didmenines skirtųjų linijų paslaugas) ir kitas duomenų perdavimo paslaugas (kitas mažmenines duomenų perdavimo paslaugas, kitas didmenines duomenų perdavimo paslaugas ir didmenines interneto prieigos paslaugas¹⁶).

Paslaugų teikėjai. Duomenų perdavimo paslaugų rinka yra gana stabili, vertinant pagal teikėjų skaičių. 2016 m. pabaigoje duomenų perdavimo paslaugas teikė 107 ūkio subjektai, t. y. 4 daugiau nei 2015 m. pabaigoje. Duomenų perdavimo paslaugų teikėjai sudarė 77,0 proc. visų 139 elektroninių ryšių veiklą vykdžiusių ūkio subjektų. Daugiausia duomenų perdavimo paslaugų teikėjų 2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, teikė mažmenines interneto prieigos paslaugas – jų skaičius siekė 100 (2015 m. – 99).

Pajamos. Per 2016 m. pajamos, gautos už duomenų perdavimo paslaugas, sudarė 153,0 mln. Eur, t. y. 2,5 proc. daugiau nei per 2015 m. (žr. 20 pav.). Duomenų perdavimo paslaugų teikimo veikla išlieka viena svarbiausių elektroninių ryšių sektoriaus sudedamųjų dalių, generuojančių beveik ketvirtadalį (23,3 proc.) visų elektroninių ryšių rinkos pajamų. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad nuo 2015 m. fiksuojamas pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, didėjimas.

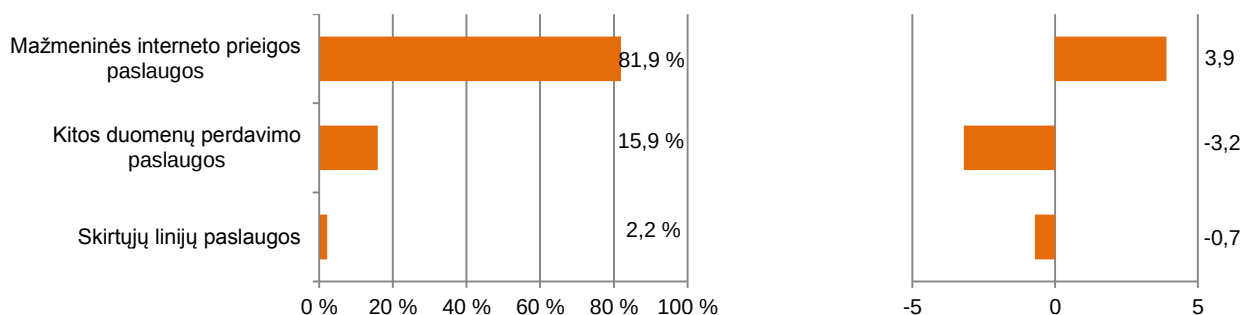
¹⁶ Šios paslaugos apima didmeninę centrinę prieigą fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams, tiesioginio ir (ar) bendrojo prisijungimo prie interneto paslaugas ir interneto tranzito paslaugas.



20 pav. **Pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2011–2016 m.**

Šaltinis: RRT

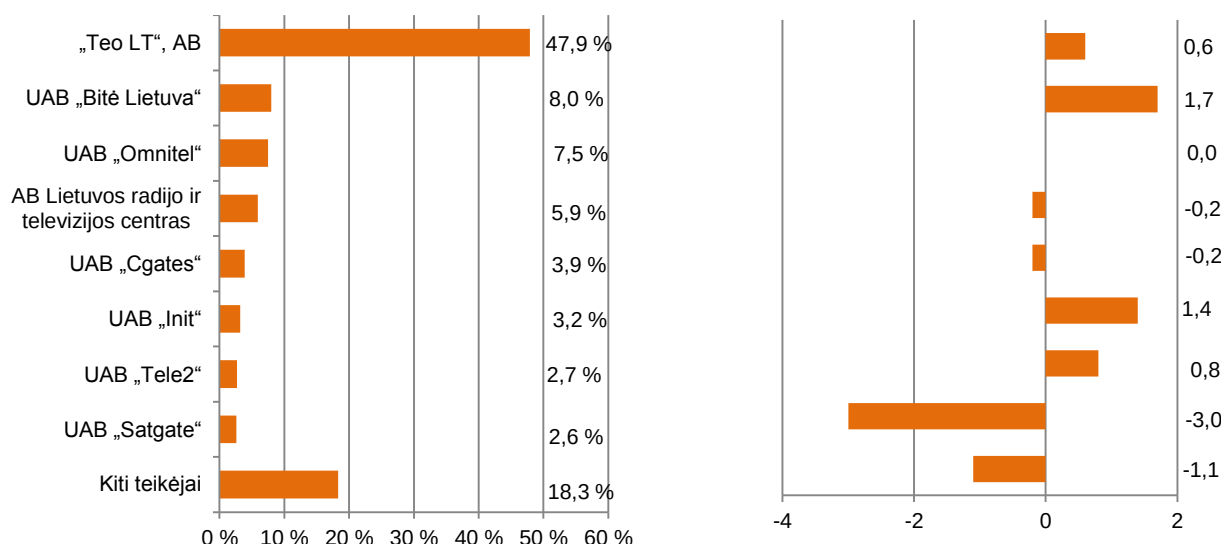
Visu 2011–2016 m. laikotarpiu didžiausią (81,9 proc.) pajamų dalį sudarė pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas (žr. 21 pav.). 2016 m., palyginti su 2015 m., pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, dalis bendrose duomenų perdavimo paslaugų pajamose išaugo 3,9 procentinio punkto. Tam daugiausia įtakos turėjo didelė ir nuolat auganti mažmeninių interneto prieigos paslaugų paklausa, leidžianti generuoti didesnes pajamas, nei teikiant kitas paslaugas duomenų perdavimo paslaugų rinkoje.



21 pav. **Pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų grupes, proc., ir pajamų struktūros metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.**

Šaltinis: RRT

Duomenų perdavimo paslaugų rinkos struktūra pagal atskirų ūkio subjektų gautas pajamas rodo, kad „Teo LT“, AB, 2016 m., kaip ir 2015 m. bei ankstesniais laikotarpiais, uždirbo daugiausia pajamų duomenų perdavimo paslaugų rinkoje (žr. 22 pav.). Daugiausia (1,7 procentinio punkto) išaugo UAB „Bitė Lietuva“ užimama rinkos dalis, o labiausiai sumažėjo UAB „Satgate“ pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, dalis.



22 pav. **Pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.**

Šaltinis: RRT

Nuo 2014 m. matomas duomenų perdavimo paslaugų rinkos, vertinant pagal pajamas, didėjimas. Per 2016 m. rinka augo 2,5 proc. Šį augimą lėmė pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, didėjimas, nes šios pajamos sudarė 81,9 proc. visų pajamų, gautų už duomenų perdavimo paslaugas. Didžiausias duomenų perdavimo paslaugų rinkos dalyvis išlieka „Teo LT“, AB, kuriam 2016 m. teko 47,9 proc. visų duomenų perdavimo paslaugų rinkos pajamų.

3.2. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos

**SVARBU!**

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti mažmeninių interneto prieigos paslaugų teikėjai yra visi mažmeninių interneto prieigos paslaugų teikėjai, išskyrus 28 paveiksle „Teo LT“, AB, 28 lentelėje ir 31 paveiksle – UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Omnitel“, UAB „Tele2“, ir 33 paveiksle – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, „Teo LT“, AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Cgates“, UAB „Init“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Tele2“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Paslaugų teikimo būdai. 2016 m. Lietuvoje mažmeninės interneto prieigos paslaugos buvo teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio arba judriojo ryšio technologijas.

Mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, 2016 m. Lietuvoje teiktos 5 būdais:

- metalinėmis vytos poros linijomis, naudojant xDSL technologiją (toliau – xDSL linijos);
- belaidžio ryšio linijomis, naudojant WiMAX (*angl.* Worldwide Interoperability Microwave Access), Wi-Fi (*angl.* Wireless Fidelity) ir kitas belaidžio ryšio technologijas (toliau – belaidžio ryšio linijos);
- bendraašio kabelio linijomis (toliau – KTV tinklai);
- šviesolaidinėmis linijomis, naudojant FTTH¹⁷ (*angl.* Fibre to the Building) ir FTTH¹⁸ (*angl.* Fibre to the Home) technologijas (toliau atitinkamai – FTTH linijos ir FTTH linijos, toliau abi kartu – FTTx linijos);
- ekranuotomis vytos poros (STP) ir (arba) neekranuotomis vytos poros (UTP) linijomis LAN tinklų (*angl.* Local Area Network) atveju (toliau – LAN linijos).

Mažmeninės interneto prieigos paslaugos teikiamos naudojant šias judriojo ryšio technologijas: GPRS, EDGE, UMTS, UMTS HSDPA, UMTS HSUPA, LTE¹⁹ ir spartesnes technologijas. Mažmeninės interneto prieigos paslaugos gali būti teikiamos ir kitais būdais, pavyzdžiui, skirtosiomis linijomis, elektros perdavimo linijomis, viešuoju palydovinio ryšio tinklu ir kitais būdais. Iš minėtųjų būdų 2016 m. buvo naudojamos tik skirtosios linijos.

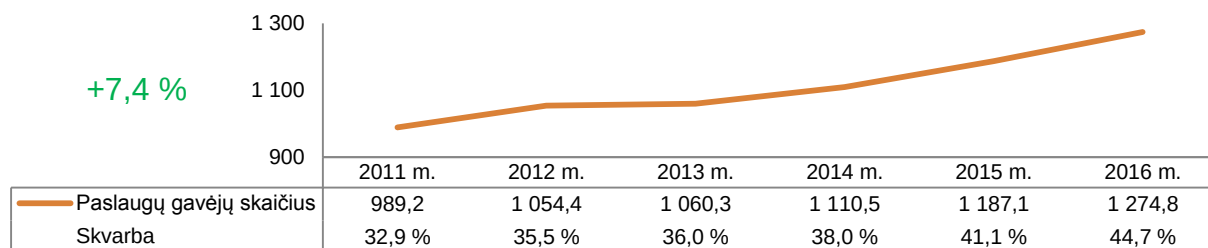
Paslaugų teikėjai. Lietuvos mažmeninių interneto prieigos paslaugų rinka 2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, pasižymėjo gausiu paslaugų teikėjų skaičiumi. 2016 m. pabaigoje interneto prieigos paslaugas teikė 100 ūkio subjektų, t. y. 1 ūkio subjektu daugiau nei 2015 m., kai jų buvo 99.

¹⁷ Šviesolaidinės linijos, nutiestos iki pastato

¹⁸ Šviesolaidinės linijos, nutiestos iki namų

¹⁹ GPRS (*angl.* General Packet Radio Service), EDGE (*angl.* Enhanced Data Rates for GSM Evolution), UMTS (*angl.* Universal Mobile Telecommunications System), UMTS HSDPA (*angl.* Universal Mobile Telecommunications System High-Speed Download Packet Access), UMTS HSUPA (*angl.* Universal Mobile Telecommunications System High-Speed Uplink Packet Access), LTE (*angl.* Long-Term Evolution)

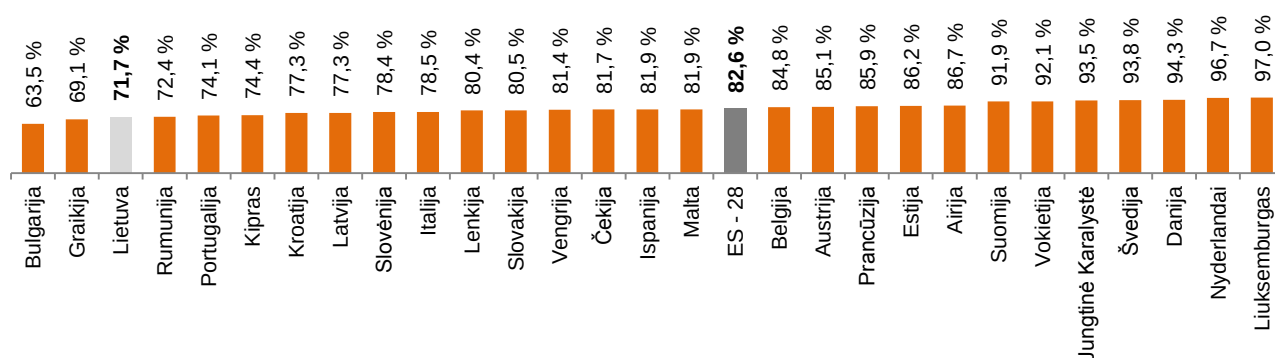
Paslaugų gavėjai. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičius bei skvarba 2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, toliau augo (žr. 23 pav.). Paslaugų gavėjų skaičiaus augimas 2016 m. buvo didžiausias nuo 2011 m. 2016 m. jis siekė 7,4 proc., t. y. 0,5 procentinio punkto daugiau nei 2015 m., kai jis buvo lygus 6,9 proc. Absoliutus paslaugų gavėjų skaičiaus padidėjimas per 2016 m. sudarė 87,7 tūkst. Kaip ir mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičius, taip ir šių paslaugų skvarba (paslaugų gavėjų skaičius 100 gyventojų) 2016 m. toliau augo. 2016 m. pabaigoje 44,7 proc. Lietuvos Respublikos gyventojų buvo interneto prieigos paslaugų gavėjai, kai prieš 5 metus – 2011 m. – šis rodiklis buvo 11,8 procentinio punkto mažesnis ir siekė 32,9 proc.



23 pav. **Mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičius, tūkst., ir skvarba (paslaugų gavėjų skaičius 100 gyventojų), proc., 2011–2016 m.**

Šaltinis: RRT

Europos Komisijos duomenimis, 2016 m. naudojimasis mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis²⁰ Lietuvos namų ūkiuose, palyginti su 2015 m., padidėjo 4,4 procentinio punkto, t. y. nuo 67,3 proc. iki 71,7 proc.²¹ (žr. 24 pav.). Bendras ES šalių narių naudojimosi internetu vidurkis 2016 m., palyginti su 2015 m., išaugo 2,7 procentinio punkto ir siekė 82,6 proc., o tai yra 10,9 procentinio punkto daugiau nei Lietuvoje. Nepaisant kasmet augančios mažmeninių interneto prieigos paslaugų skvarbos, Lietuva pagal šių paslaugų naudojimą namų ūkiuose išlieka žemesnėse pozicijose Europos Sąjungoje. Lietuvos rodiklis taip pat yra žemiausias, palyginti su artimiausiomis Europos Sąjungos šalimis Estija, Lenkija ir Latvija, kuriose šis rodiklis atitinkamai siekė 86,2 proc., 80,4 proc. ir 77,3 proc. Labiausiai paplitęs naudojimasis mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis yra Liuksemburge, o mažiausias – Bulgarijoje. Šiose šalyse 2016 m. namų ūkių, kuriuose būtų naudojamas internetu, dalis atitinkamai siekė 97,0 proc. ir 63,5 proc.



24 pav. **Interneto prieigos paslaugomis besinaudojančių namų ūkių dalis ES šalyse narėse, proc., 2016 m.**

Šaltinis: Europos Komisija²²

²⁰ Įskaitomos mažmeninės interneto prieigos paslaugos, teikiamos xDSL linijomis, belaidžio ryšio linijomis, KTV tinklais, FTTx linijomis, LAN linijomis ir judriojo ryšio technologijomis.

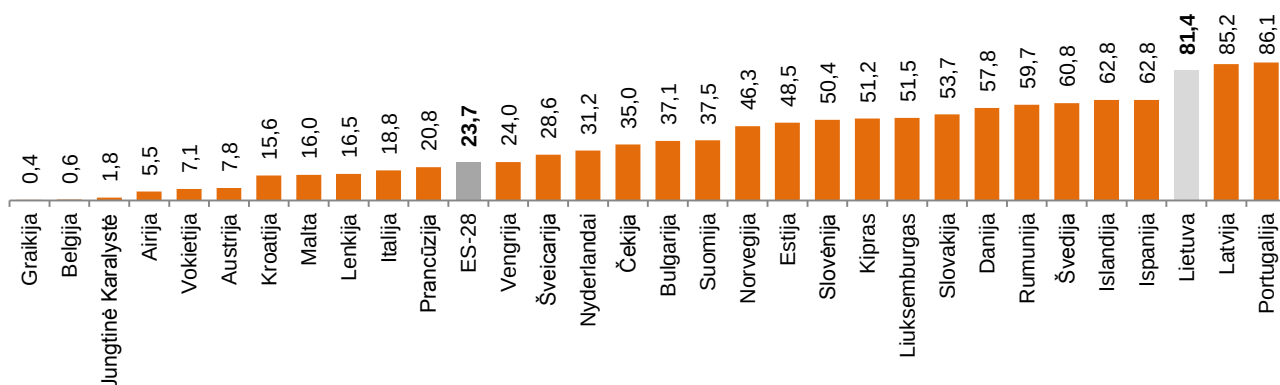
²¹ Apskaičiuota remiantis Eurostat „Community survey on ICT usage in Households and by Individuals“.

²² <http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries>

Statistikos departamento duomenimis²³, 2016 m. Lietuvoje pagrindine nesinaudojimo mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis namuose priežastimi dažniausiai buvo įvardijamas poreikio naudotis internetu nebuvimas. Tai nurodė daugiau nei pusė (59,8 proc.) namų ūkių, neturinčių interneto prieigos namuose. Kitos rečiau įvardytos priežastys buvo reikiamų įgūdžių nebuvimas (43,7 proc.), brangi įranga (28,0 proc.), dideli paslaugų tarifai (27,4 proc.) arba galimybė naudotis internetu kitur (8,0 proc.). Pasiūlos nebuvimas gyvenamoje vietovėje kaip nesinaudojimo internetu namuose priežastis įvardijama rečiausiai. Kitaip tariant, pagrindinis interneto skvarbos augimo Lietuvoje barjeras – nepakankama šios paslaugos paklausa.

Mažmeninių interneto prieigos paslaugų rinkos struktūra pagal paslaugų gavėjų naudojamas fiksuotojo ir judriojo ryšio technologijas 2016 m. išlaikė panašias proporcijas kaip ir ankstesniais laikotarpiais (žr. 26 lentelę) – Dažniausiai naudotasi FTTx linijomis – 42,8 proc. Pažymėtina, kad 55,6 proc. (303,2 tūkst.) visų FTTx linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų naudojo interneto prieigos paslaugomis, teikiamomis FTTB linijomis, o 44,4 proc. (242,2 tūkst.) – FTTH linijomis, 2011 m. šie rodikliai buvo atitinkamai 64,6 proc. ir 35,4 proc. 2011–2016 m. laikotarpiu augo mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų tiek FTTB, tiek FTTH linijomis, gavėjų skaičius. Tačiau FTTH linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičius augo kiek greičiau nei FTTB linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičius. Dėl to atotrūkis tarp mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų FTTB ir FTTH linijomis, gavėjų skaičių mažėja.

Europos Komisijos duomenimis, FTTP (*angl.* Fiber To The Premises) linijų, kurios apima FTTH ir FTTB linijas, aprėptis skirtingose Europos šalyse 2016 m. skyrėsi (žr. 25 pav.). Didžiausia (86,1 proc.) FTTP aprėptis buvo Portugalijoje, mažiausia – Graikijoje (0,4 proc.). Lietuva pagal šį rodiklį (81,4 proc.) 2016 m. užėmė trečią vietą Europoje. Iš artimiausių kaimynių šalių Lietuvą lenkė tik Latvija (85,2 proc.), o Estijoje ir Lenkijoje FTTP aprėptis atitinkamai buvo 45,8 proc. ir 16,5 proc.



25 pav. FTTP tinklo aprėptis Europos šalyse, proc., 2016 m.

Šaltinis: Europos Komisija

Pažymėtina, kad kasmet auga mažmeninių interneto prieigos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas, paslaugų gavėjų skaičius – 2016 m. jie sudarė 32,7 proc. visų paslaugų gavėjų. Absoliučiu dydžiu per 2016 m. mažmeninių interneto prieigos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas, paslaugų gavėjų skaičius išaugo 63,2 tūkst. arba 17,9 proc. Tokiam sparčiam augimui daugiausia įtakos turėjo 4G tinklų plėtra, kuri paskatino aktyviau naudotis interneto prieigos paslaugomis mobiliuosiuose įrenginiuose.

²³ Informacinės technologijos Lietuvoje 2016: <https://ivpk.lrv.lt/uploads/ivpk/documents/files/document.pdf>

26 lentelė. **Paslaugų gavėjų struktūra pagal naudojamas fiksuotojo ir judriojo ryšio technologijas mažmeninėms interneto prieigos paslaugoms gauti, proc., 2011–2016 m.**

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
FTTx	↑	36,4	38,2	41,3	43,0	43,6	42,8
Judriuoju ryšiu	↑	26,0	26,7	27,9	27,8	29,8	32,7
xDSL	↓	20,0	17,4	16,6	15,3	13,9	12,3
Belaidžio ryšio linijomis	↓	10,8	12,2	9,2	9,5	9,2	9,0
KTV tinklu	↓	4,6	4,0	3,6	3,3	2,7	2,3
LAN	↓	2,1	1,4	1,3	1,0	0,8	0,8
Skirtąja linija	↓	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0

Šaltinis: RRT

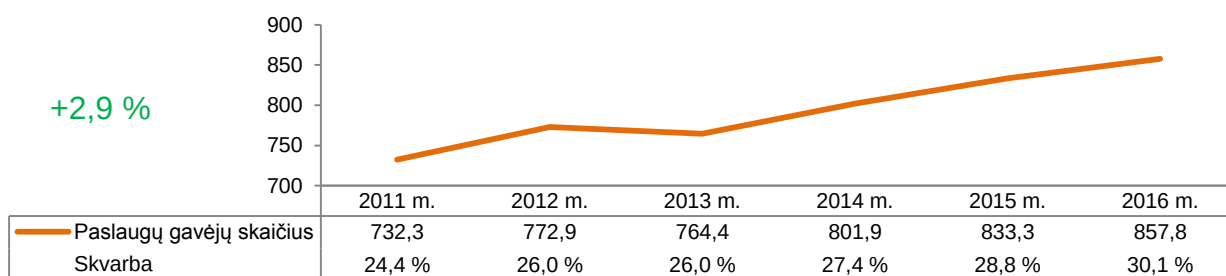
Skirtingais būdais teikiamos mažmeninės interneto prieigos paslaugos nėra vienodai populiarios. Išskirtinos dvi pasirinkimą lemiančių veiksnių grupės: technologijų funkcionalumo bei savybių skirtumai ir konkurencijos veiksnių mažmeninių interneto prieigos paslaugų rinkoje įtaka.

Paminėtinos kelios technologijų skirtumų nulemtos tendencijos. Tose gyvenamosiose vietovėse, kuriose nėra galimybės naudotis fiksuotojo ryšio technologijomis, populiareesnės yra viešaisiais judriojo ryšio tinklais ir belaidžio ryšio linijomis teikiamos mažmeninės interneto prieigos paslaugos. Plėtojant 4G (naudojant LTE ir spartesnes technologijas) ir belaidžio ryšio linijų tinklus, užtikrinama greitaveika yra artima fiksuotojo ryšio technologijomis sukuriamai greitaveikai.

Iš konkurencinių veiksnių, turinčių įtakos mažmeninių interneto prieigos paslaugų populiarumui, paminėtini judriojo ryšio paslaugų teikėjų siūlomi patrauklūs interneto prieigos paslaugų planai arba „fiksuoto tarifo“ tipo paslaugų planai, kai tam tikras paslaugų kiekis (dažnai kartu su kitomis viešuoju judriojo ryšio tinklu teikiamomis paslaugomis) siūlomas už patrauklią fiksuotą kainą. Tais atvejais, kai paslaugų gavėjas turi galimybę rinktis technologiją ar paslaugos teikimo būdą, jis vis dažniau renkasi FTTx linijomis teikiamas interneto prieigos paslaugas, nes šių paslaugų kainos yra lygios xDSL linijomis teiktoms paslaugų kainoms (žr. 34 pav.). Be to, FTTx linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų populiarumas auga ir dėl užtikrinamos didelės jų greitaveikos.

Mažmeninės interneto prieigos, teikiamos fiksuotojo ryšio technologijomis, paslaugos.

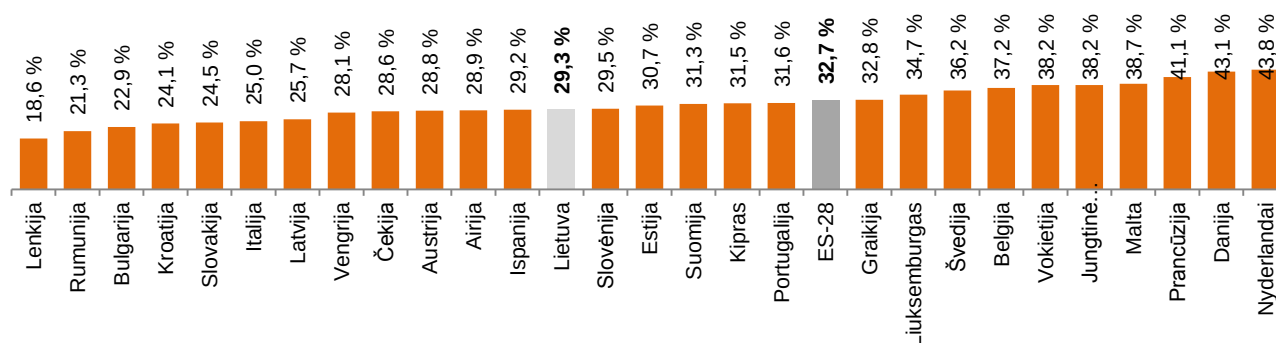
2016 m. mažmenines interneto prieigos paslaugas teikė 100 ūkio subjektų, 95 iš jų šias paslaugas teikė fiksuotojo ryšio technologijomis: xDSL linijomis, FTTx linijomis, belaidžio ryšio linijomis, KTV tinklais, LAN linijomis ir skirtosiomis linijomis. Per 2016 m. paslaugų gavėjų, besinaudojančių mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis, teikiamomis naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skaičius išaugo 24,5 tūkst. Arba 2,9 proc. (žr. 26 pav.). Pastebėtina, kad tai yra šiek tiek mažesnis augimas nei ankstesniais laikotarpiais. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba (paslaugų gavėjų skaičius 100 gyventojų) (30,1 proc.) per 2016 m. didėjo 1,3 procentinio punkto, t. y. mažiau nei ankstesniais metais.



26 pav. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų skaičius, tūkst., ir skvarba (paslaugų gavėjų skaičius, tenkantis 100 gyventojų), proc., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

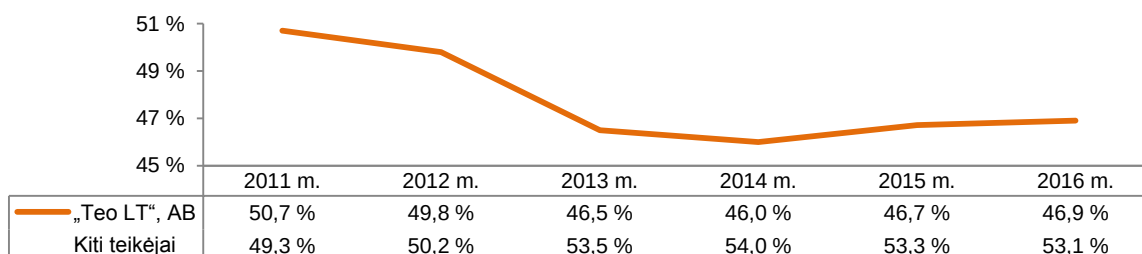
Europos Komisijos duomenimis, Lietuvoje mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba 2016 m. viduryje siekė 29,3 proc.²⁴ (žr. 27 pav.). Europos Sąjungos šalių narių skvarbos vidurkis 2016 m. viduryje siekė 32,7 proc. Pagal šį rodiklį Lietuva lenkia dvi artimiausias kaimynes – Latviją ir Lenkiją (atitinkamai 25,7 proc. ir 18,6 proc.). Lietuvą vis dar lenkia Estija, kurioje minėtų paslaugų svarba 2016 m. viduryje siekė 30,7 proc. Didžiausia interneto prieigos paslaugų, teikiamų taikant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba Europos Sąjungoje buvo Nyderlanduose (43,8 proc.) ir Danijoje (43,1 proc.).



27 pav. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų skaičius, tenkantis 100 gyventojų, ES šalyse, proc., 2016 m. birželio mėn.

Šaltinis: Europos Komisija²⁵

Mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, 2016 m. Lietuvoje teikė 95 ūkio subjektai. 46,9 proc. visų mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų rinkosi „Teo LT“, AB, teikiamas paslaugas (žr. 28 pav.). Per metus šio operatoriaus rinkos dalis padidėjo 0,2 procentinio punkto.



28 pav. „Teo LT“, AB, ir kitų teikėjų mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, rinkos struktūra pagal paslaugų gavėjus, proc., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

²⁴ 27 paveiksle pateikta Lietuvos mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, skvarba skiriasi nuo nurodytos 26 paveiksle, nes skiriasi skaičiavimo metodika, kurią taiko Europos Komisija.

²⁵ <http://digital-agenda-data.eu/charts/analyse-one-indicator-and-compare-countries>

Vertinant „Teo LT“, AB, ir kitų teikėjų teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičiaus pasiskirstymą pagal fiksuotojo ryšio technologijas, kuriomis jiems yra teikiamos mažmeninės interneto prieigos paslaugos, matyti, kad 2016 m., kaip ir ankstesniais metais, išlieka ta pati tendencija – „Teo LT“, AB, dominavo teikdama mažmenines interneto prieigos paslaugas xDSL linijomis. 2015 m. ir 2016 m. 99,2 proc. visų šių paslaugų gavėjų naudojos „Teo LT“, AB, paslaugomis. Kiti teikėjai 2016 m. dominavo teikdami mažmenines interneto prieigos paslaugas belaidžio ryšio linijomis (99,9 proc.), KTV tinklais (100 proc.), LAN linijomis (100 proc.) ir skirtosiomis linijomis (98,9 proc.). 2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, daugiau paslaugų teikėjų (54,8 proc.) rinkosi ir kitų teikėjų teikiamas mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas FTTx linijomis, nei „Teo LT“, AB (45,2 proc.).

Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų xDSL linijomis, populiarumas 2016 m., kaip ir ankstesniais metais, toliau mažėjo. Per 2016 m. šių paslaugų gavėjų skaičius, palyginti su 2015 m., sumažėjo 7,9 tūkst. ir metų pabaigoje siekė 157,3 tūkst. gavėjų. 2016 m. buvo matomos ir KTV tinklais teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų panašios tendencijos. Šių mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų per 2016 m. sumažėjo 2,1 tūkst. ir metų pabaigoje jų skaičius siekė 29,9 tūkst. KTV tinklais teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičiaus mažėjimas yra nuolatinių investicijų į FTTx linijų tinklus pasekmė, kai paslaugų gavėjai, prieš tai mažmenines interneto prieigos paslaugas gavę KTV tinklais, pereina prie FTTx linijomis teikiamų paslaugų, nepakeisdami paslaugų teikėjo.

Greitaveika. Interneto prieigos greitaveika kasmet auga (žr. 27 lentelę). Tai lemia kelios priežastys: spartos atžvilgiu augantys paslaugų gavėjų poreikiai ir technologijų, kuriomis teikiamos mažmeninės interneto prieigos paslaugos, vystymasis Lietuvoje. Mažesnės nei 10 Mb/s greitaveikos interneto prieiga 2016 m. naudojosi šiek tiek daugiau nei penktadalis (21,2 proc.) visų interneto prieigos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, paslaugų gavėjų arba 2,6 procentinio punkto mažiau nei 2015 m. ir net 27,1 procentinio punkto mažiau nei 2011 m. Populiariausia interneto prieigos greitaveika, kurią renkasi mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjai, 2016 m., kaip ir 2015 m., išliko 30–100 Mb/s. 2016 m. šią greitaveiką rinkosi kiek mažiau paslaugų gavėjų nei 2015 m. Tai galima paaiškinti tuo, kad 2016 m. pagausėjo dar didesnę greitaveiką (100 Mb/s ir daugiau) pasirinkusių mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų taikant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų. Palyginti su 2015 m., 2016 m. spartesnę nei 100 Mb/s greitaveiką pasirinkusių paslaugų gavėjų dalis išaugo 9,1 procentinio punkto ir siekė 26,8 proc.

Kompanijos „Rotten WiFi“ duomenimis²⁶, 2016 m. lapkričio mėnesį Lietuva užėmė pirmą vietą pasaulyje pagal belaidžio interneto prieigos viešose vietose spartą, kuri siekė 16,6 Mb/s. Antroje vietoje liko Singapūras su 15,1 Mb/s sparta. JAV nuo Lietuvos atsiliko beveik dvigubai (8,7 Mb/s).

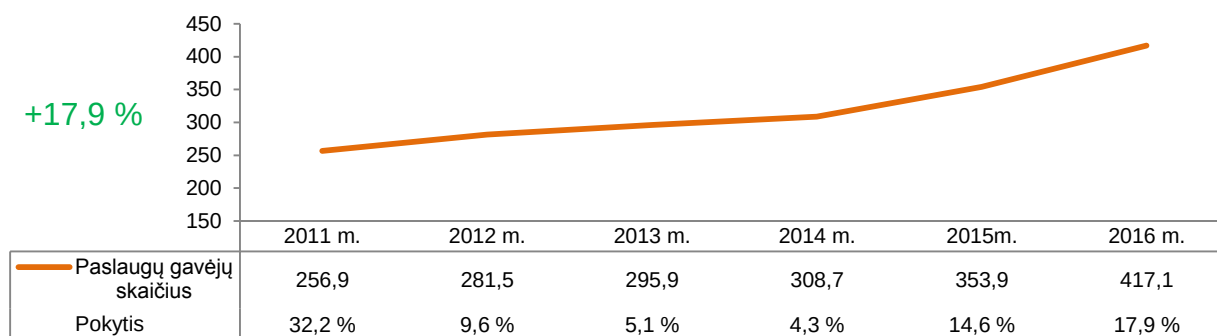
27 lentelė. **Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, gavėjų struktūra pagal greitaveiką, proc., 2011–2016 m.**

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Iki 2 Mb/s	 10,8	8,5	4,8	3,2	2,1	1,4
Nuo 2 Mb/s iki 10 Mb/s	 37,5	34,4	24,7	24,4	21,7	19,8
Nuo 10 Mb/s iki 30 Mb/s	 11,7	10,4	19,0	15,6	16,1	15,9
Nuo 30 Mb/s iki 100 Mb/s	 30,6	36,6	41,0	44,6	42,4	36,0
Daugiau ne 100 Mb/s	 9,4	10,1	10,5	12,2	17,7	26,8

Šaltinis: RRT

²⁶ <http://blog.rottenwifi.com/top-20-countries-fastest-public-wifi-2016-infographic/>

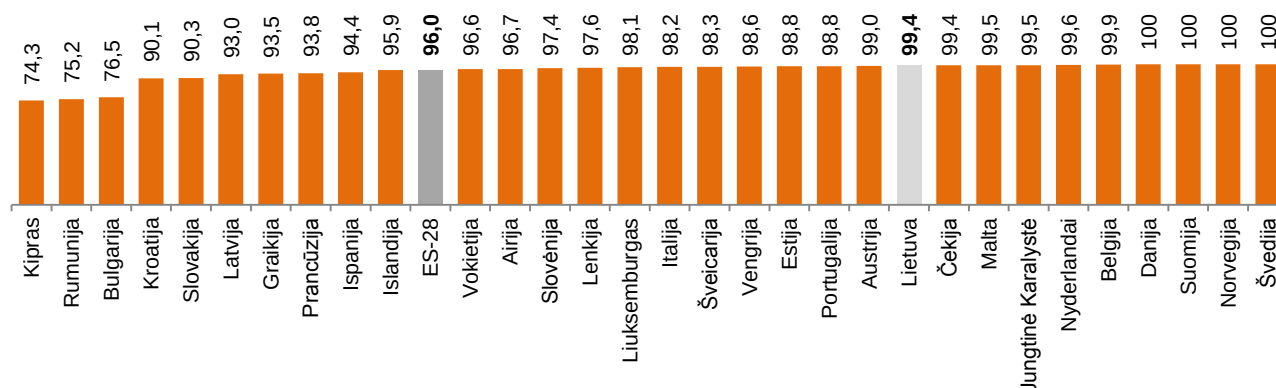
Mažmeninės interneto prieigos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas, paslaugos. Mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas, 2016 m. teikė tie patys ūkio subjektai kaip ir 2015 m., t. y. 6 operatoriai²⁷. Kaip ir ankstesniais metais, 2016 m. mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų taikant judriojo ryšio technologijas, paklausa toliau augo. 2016 m. šių paslaugų gavėjų skaičiaus augimas buvo didžiausias per pastaruosius penkerius metus. Jis siekė 17,9 proc. (arba 63,2 tūkst.) ir buvo 3,3 procentinio punkto didesnis nei 2015 m. 2016 m. pabaigoje mažmeninėmis interneto prieigos paslaugomis, teikiamomis naudojant judriojo ryšio technologijas, naudojosi 417,1 tūkst. paslaugų gavėjų (žr. 29 pav.).



29 pav. **Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, gavėjų skaičius, tūkst., ir metinis pokytis, proc., 2011–2016 m.**

Šaltinis: RRT

Europos Komisijos duomenimis, pagal LTE tinklo aprėptį Lietuva su 99,4 proc. užėmė 10-tą vietą Europoje (žr. 30 pav.). Palyginti su ES vidurkiu, Lietuvoje LTE tinklo aprėptis buvo 3,4 procentinio punkto didesnė. Taip pat lenkiame artimiausius kaimynus – Estiją (98,8 proc.), Lenkiją (97,6 proc.) ir Latviją (93,0 proc.). 100 proc. LTE tinklo aprėptis buvo Šiaurės Europos šalyse.



30 pav. **LTE tinklo aprėptis Europos šalyse, proc., 2016 m.**

Šaltinis: Europos Komisija

Lietuvoje 2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, rinkoje konkuravo trys pagrindiniai žaidėjai – UAB „Omnitel“, UAB „Bitė Lietuva“ ir UAB „Tele2“ (žr. 28 lentelę).

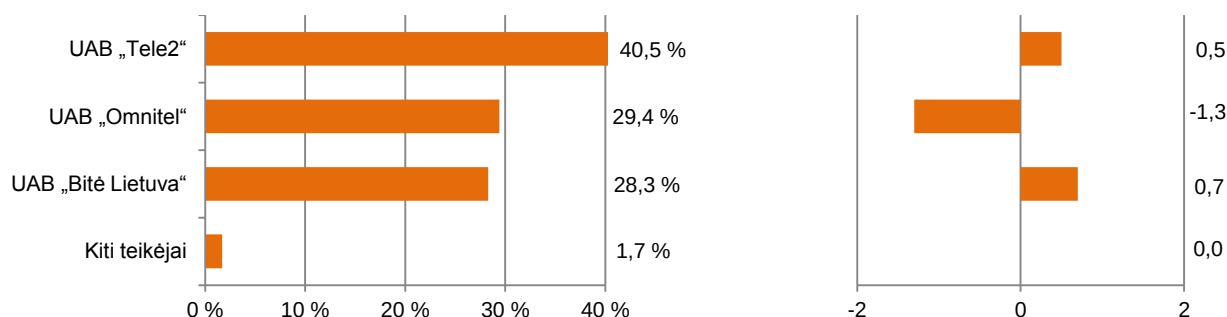
²⁷ UAB „Omnitel“, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“, UAB „Eurocom“, UAB „Teledema“ ir AS „Viasat“

28 lentelė. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, gavėjų struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., 2011–2016 m.

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
UAB „Bitė Lietuva“	↑	37,9	33,5	33,1	33,8	39,1	41,6
UAB „Omnitel“	↓	56,3	59,1	57,8	56,5	52,4	46,5
UAB „Tele2“	↑	5,4	7,0	8,8	9,5	8,3	11,5
Kiti teikėjai	↔	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,4

Šaltinis: RRT

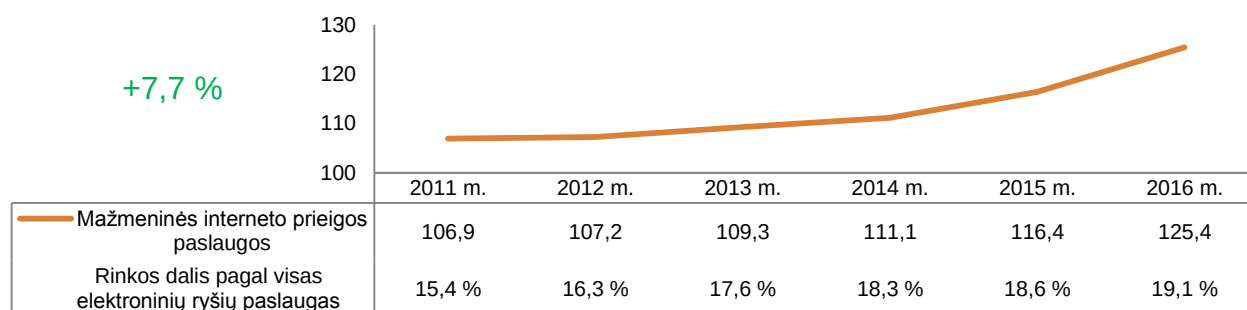
2016 m. paslaugų gavėjų, kurie naudojo viešuoju judriojo ryšio tinklu teikiamomis paketinio duomenų perdavimo paslaugomis²⁸, skaičius, palyginti su 2015 m., išaugo 8,2 proc. arba 183,2 tūkst. ir siekė 2,4 mln. Vertinant paslaugų teikėjų paketinio duomenų perdavimo paslaugų, teikiamų viešuoju judriojo ryšio tinklu, rinkos struktūrą pagal paslaugų gavėjų skaičių, 2016 m. didžioji dalis (40,5 proc.) paslaugų gavėjų, kurie naudojo šiomis paslaugomis, kaip ir 2015 m., buvo UAB „Tele2“ paslaugų gavėjai (žr. 31 pav.). Palyginti su 2015 m., UAB „Tele2“ rinkos dalis pagal paslaugų gavėjus padidėjo 0,5 procentinio punkto.



31 pav. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant judriojo ryšio technologijas, gavėjų, pasinaudojusių paketinio duomenų perdavimo paslaugomis, skaičiaus struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.

Šaltinis: RRT

Pajamos. 2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, augo paslaugų teikėjų generuojamos pajamos iš mažmeninių interneto prieigos paslaugų teikimo veiklos. 2016 m. visų ūkio subjektų pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, buvo lygios 125,4 mln. Eur, t. y. 7,7 proc. arba 9,0 mln. Eur daugiau nei 2015 m. (žr. 32 pav.). Augančios pajamos už mažmenines interneto prieigos paslaugas 2016 m. 0,5 procentinio punkto padidino ir šių paslaugų rinkos dalį, vertinant pagal visas elektroninių ryšių rinkos pajamas, kuri 2015 m. siekė 18,6 proc.

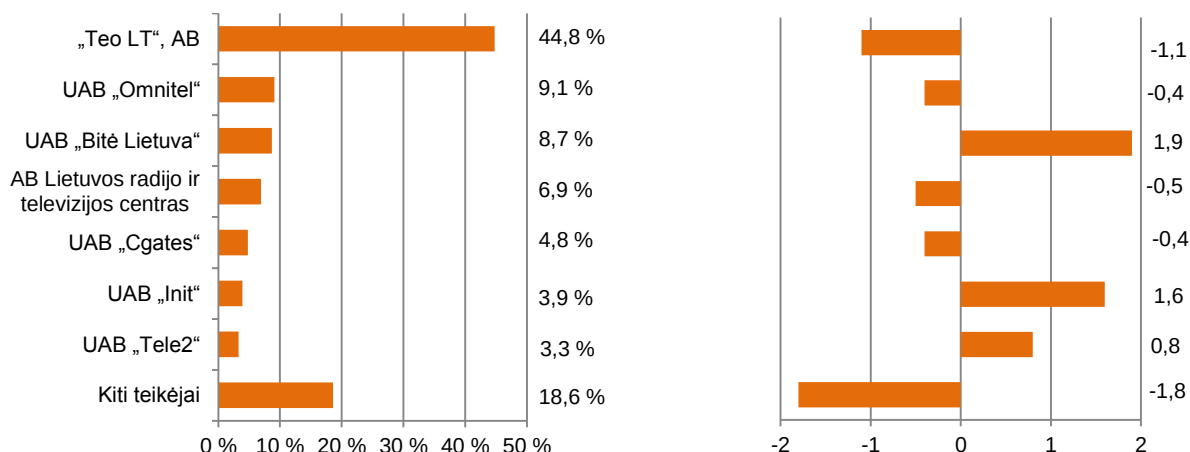


32 pav. Pajamos, gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, mln. Eur, ir jų dalis elektroninių ryšių rinkoje, proc., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

²⁸ Naudojant GPRS ir (ar) EDGE technologijas, ir (ar) UMTS, UMTS HSDPA, LTE

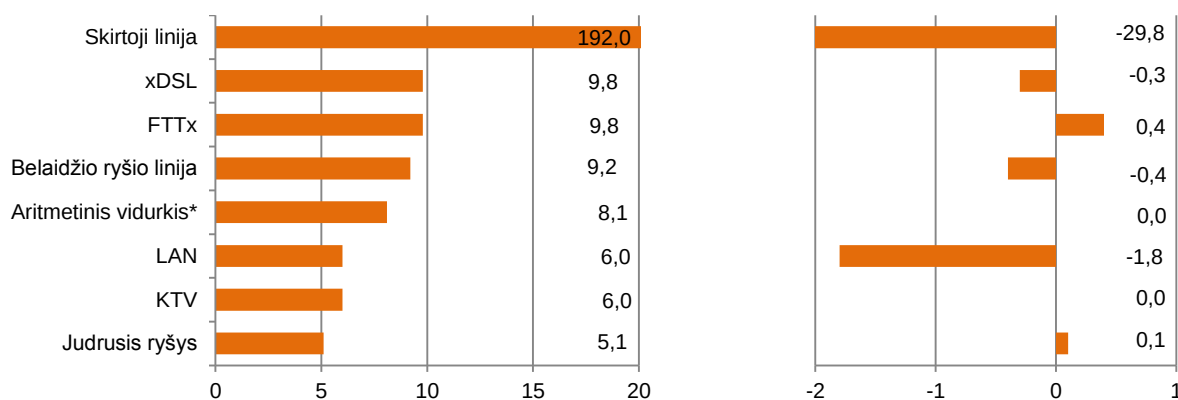
Mažmeninių interneto prieigos paslaugų rinkos struktūra 2016 m., kaip ir 2015 m., nepasižymėjo didesniais pokyčiais, vertinant pagal atskirų ūkio subjektų generuojamas pajamas: lyderio poziciją išlaikė „Teo LT“, AB, kuri užėmė 44,8 proc. rinkos (žr. 33 pav.). Tačiau šio operatoriaus rinkos dalis sumenko labiausiai – 1,1 procentinio punkto. Antras didžiausias operatorius šiame rinkos segmente 2016 m. buvo UAB „Omnitel“, užėmęs 9,1 proc. rinkos, tačiau ir jo užimama rinkos dalis taip pat sumažėjo (0,4 procentinio punkto). Labiausiai išaugo UAB „Bitė Lietuva“ užimama mažmeninių interneto prieigos paslaugų rinkos dalis pagal pajamas – 1,9 procentinio punkto. Pažymėtina, kad mažmeninių interneto prieigos paslaugų teikėjai, kurių rinkos dalis 2016 m. viršijo 3,0 proc., pasikeitė: atsirado UAB „Init“ ir UAB „Tele2“, nebeliko UAB Balticum TV“.



33 pav. Pajamų, gautų už mažmenines interneto prieigos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.

Šaltinis: RRT

ARPU. Vidutinės pajamos iš vieno mažmeninių interneto prieigos paslaugų gavėjo (ARPU) už mėnesį 2016 m. sudarė 8,1 Eur ir buvo tokios pačios kaip 2015 m. (žr. 34 pav.). Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, didžiausios ARPU buvo sugeneruotos iš paslaugų gavėjų, kurie prie interneto jungėsi skirtosiomis linijomis. Šios paslaugos ARPU per 2016 m., palyginti su 2015 m., sumažėjo 13,4 proc. arba 29,8 Eur už mėnesį. Mažiausios pajamos (5,1 Eur) 2016 m., kaip ir 2015 m., buvo gautos už mažmenines interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant judriojo ryšio technologijas. Populiariausių mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teiktų FTTx linijomis, ARPU per 2016 m. padidėjo nežymiai (0,4 Eur) iki 9,8 Eur už mėnesį. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų, teiktų xDSL linijomis ir FTTx linijomis, ARPU buvo vienodos.

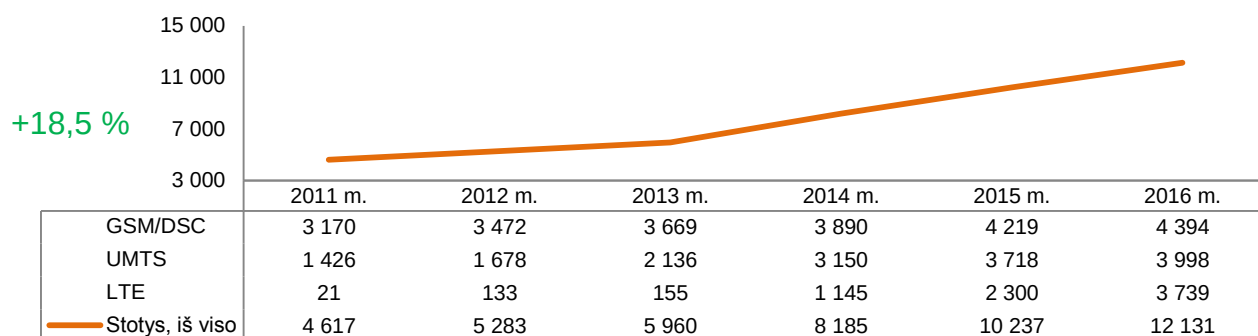


* Apskaičiuotas įskaičius visas technologijas, išskyrus skirtąją liniją.

34 pav. ARPU už mažmenines interneto prieigos paslaugas pagal naudojamas technologijas, Eur už mėn., ir ARPU metiniai pokyčiai, Eur už mėn., 2016 m.

Šaltinis: RRT

Bazinės stotys. Viešųjų judriojo ryšio tinklų operatoriai jau keletą metų iš eilės sparčiai investuoja į savo tinklų plėtrą, o tai palaipsniui užtikrina didesnę geografinę paslaugų prieinamumą ir geresnę paslaugų kokybę. Investicijų mastą iliustruoja ir naujų bazinių stočių skaičiaus augimas. 2016 m. bazinių judriojo ryšio stočių augimas siekė 18,5 proc. ir metų pabaigoje jų buvo 12,1 tūkst. (žr. 35 pav.). 2016 m., kaip ir 2015 m., sparčiausiai plėtojosi bazinės stotys, veikiančios LTE technologijos pagrindu. 2016 m. pabaigoje šių stočių skaičius buvo lygus 3,7 tūkst. arba 62,6 proc. didesnis nei atitinkamu laikotarpiu 2015 m.



35 pav. Judriojo ryšio bazinių stočių skaičius, vnt., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

2016 m. toliau augo paslaugų teikėjų generuojamos pajamos iš mažmeninių interneto prieigos paslaugų teikimo veiklos (7,7 proc.). 2016 m. populiariausia technologija, kuria buvo teikiamos interneto prieigos paslaugos, išliko FTTx linijos. Šį paslaugos gavimo būdą 2016 m. rinkosi 42,8 proc. visų interneto prieigos paslaugų gavėjų.

3.3. Skirtųjų linijų paslaugos



Paslaugų teikėjai	8
Suteiktų skirtųjų linijų skaičius, vnt.	1 012
Pajamos, mln. Eur	3,4

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti skirtųjų linijų paslaugų teikėjai yra visi skirtųjų linijų paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Duomenų logistikos centras“ ir „Teo LT“, AB (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Skirtųjų linijų paslaugos apima tiek didmenines, tiek mažmenines skirtųjų linijų paslaugas.

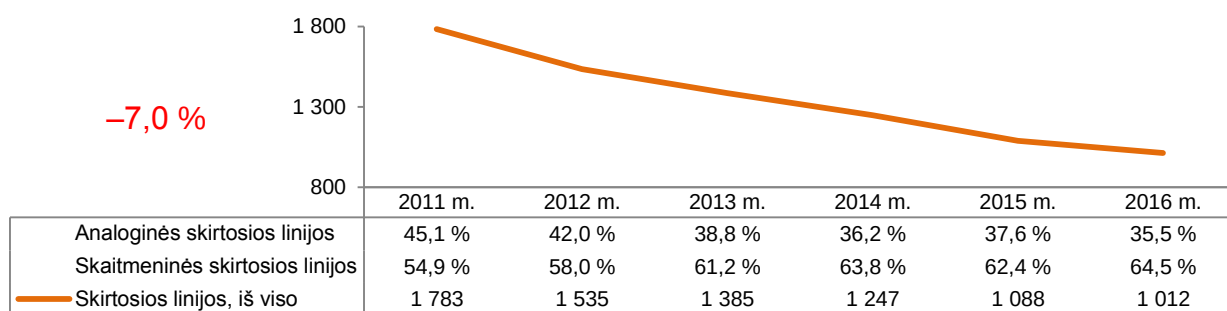
Paslaugų teikėjai. 2016 m. pabaigoje, kaip ir 2015 m., didmenines ir (arba) mažmenines skirtųjų linijų paslaugas teikė 8 ūkio subjektai, iš kurių didžiausi buvo „Teo LT“, AB, UAB „Duomenų logistikos centras“ ir UAB „Bitė Lietuva“.

Paslaugų gavėjai. Skirtųjų linijų paslaugomis naudojasi tiek elektroninių ryšių tinklų ir (arba) paslaugų teikėjai, tiek galutiniai paslaugų gavėjai. Pastarieji jomis dažniausiai naudojasi siekdami užtikrinti kokybišką ryšį duomenims perduoti tarp dviejų geografiškai nutolusių taškų. Elektroninių ryšių tinklų ir (arba) paslaugų teikėjai skirtingas linijas naudoja savo elektroninių ryšių tinklų geografiniai plėtrai, o tai paslaugų teikėjams suteikia galimybę pasiūlyti savo mažmenines elektroninių ryšių paslaugas didesniai paslaugų gavėjų ratui. Pastarųjų metų tendencijos rodo, kad dėl naujų technologijų kūrimo procesų, kintančių paslaugų gavėjų poreikių ir plačiajuosčio ryšio plėtros skirtųjų linijų paslaugų populiarumas mažėja ir jos yra keičiamos kitomis duomenų perdavimo paslaugomis.

Suteiktų skirtųjų linijų skaičius. 2016 m. pabaigoje buvo suteikta 1 012 skirtųjų linijų: 521 mažmeninė linija ir 491 didmeninė skirtoji linija. Iš šių 1 012 skirtųjų linijų 653 skirtosios linijos buvo skaitmeninės ir 359 skirtosios linijos buvo analoginės. 2016 m., kaip ir ankstesniais metais, išliko skirtųjų linijų paklausos mažėjimo tendencija. Palyginti su 2015 m. pabaiga, 2016 m. suteiktų skirtųjų linijų skaičius sumažėjo 7,0 proc. „Teo LT“, AB, 2016 m. skirtųjų linijų rinkoje pirmavo tiek pagal pajamas, tiek pagal suteiktų skirtųjų linijų skaičių. Šis ūkio subjektas 2016 m. suteikė 65,9 proc. visų skirtųjų linijų arba 667 skirtingas linijas – palyginti su 2015 m., kai jų buvo suteikta 718, tai yra 7,1 proc. mažiau – ir uždirbo 62,1 proc. visų skirtųjų linijų rinkos pajamų.

2016 m. pabaigoje, kaip ir ankstesniais laikotarpiais, didžiąją dalį suteiktų skirtųjų linijų sudarė mažmeninės skirtingos linijos – 51,5 proc. Vis dėlto, 2015 m. atotrūkis tarp didmeninių ir mažmeninių skirtųjų linijų paslaugų buvo 1,6 procentinio punkto didesnis, t. y. 2015 m. pabaigoje mažmeninės skirtingos linijos sudarė 53,1 proc. visų skirtųjų linijų skaičiaus.

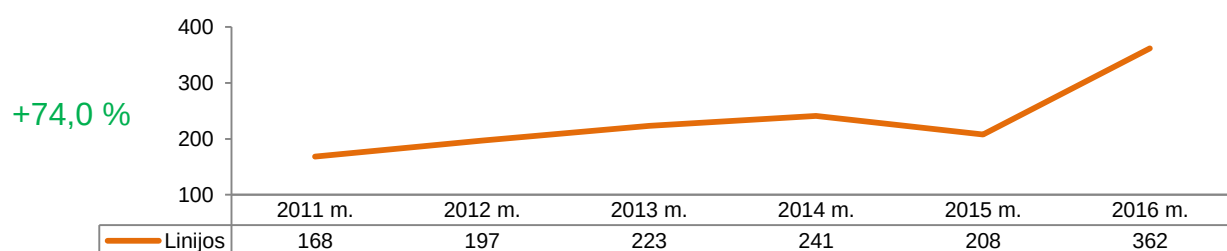
2016 m., kaip ir 2015 m., mažėjo tiek skaitmeninių, tiek analoginių skirtųjų linijų skaičius – atitinkamai 3,8 proc. ir 12,2 proc. Didesnis analoginių skirtųjų linijų skaičiaus mažėjimas 2016 m. nulėmė tai, jog jų dalis skirtųjų linijų rinkoje sumenko ir 2016 m. pabaigoje siekė 35,5 proc., atitinkamai skaitmeninių skirtųjų linijų dalis padidėjo iki 64,5 proc. (žr. 36 pav.).



36 pav. Suteiktų skirtųjų linijų skaičius, vnt., ir jų struktūra pagal skirtųjų linijų tipą, proc., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

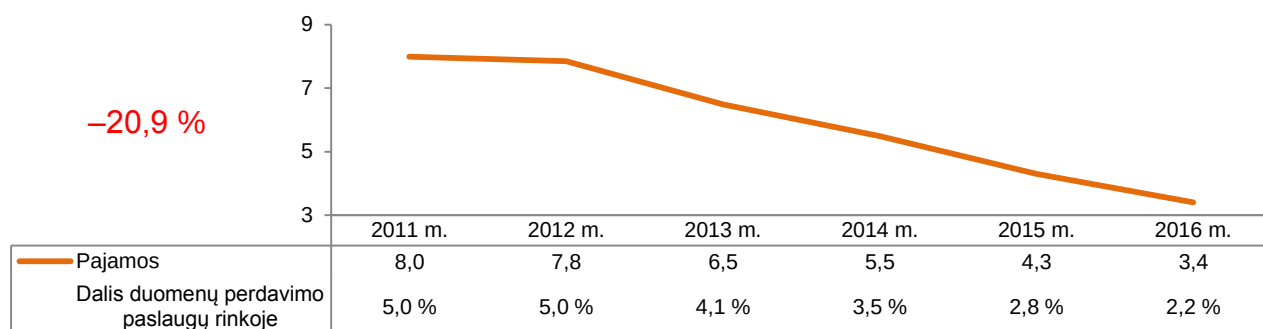
2016 m. 74,0 proc. išaugo skaitmeninių skirtųjų linijų, kuriomis duomenys perduodami didesne nei 2 Mb/s greیتaveika, skaičius (žr. 37 pav.). 2016 m. tokių linijų buvo suteikta 362 vnt., t. y. 154 vnt. daugiau nei 2015 m. Tokiam staigiam šuoliui daugiausia įtakos turėjo išaugęs UAB „Dicto Citius“ skaitmeninių skirtųjų linijų, kuriomis duomenys perduodami didesne nei 2 Mb/s greیتaveika, skaičius nuo 20 iki 117 vnt.



37 pav. Didesnės nei 2 Mb/s greیتaveikos skirtųjų linijų skaičius, vnt., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Pajamos. Per 2016 m. už skirtųjų linijų paslaugas buvo gauta 3,4 mln. Eur pajamų (žr. 38 pav.). Palyginti su 2015 m. pajamomis, jos sumažėjo 0,9 mln. Eur. Atitinkamai jų dalis duomenų perdavimo paslaugų rinkoje taip pat toliau mažėjo ir 2016 m. buvo lygi 2,2 proc. Pajamų iš skirtųjų linijų paslaugų mažėjimas 2016 m. buvo panašus kaip ir 2015 m.: pajamos iš šių paslaugų 2016 m. sumažėjo 20,9 proc., o 2015 m. pajamų mažėjimas siekė 21,8 proc. Vertinant pajamų struktūrą, 2016 m. 1,81 mln. Eur (2015 m. – 2,54 mln. Eur) pajamų buvo gauta už mažmenines skirtųjų linijų paslaugas, o 1,61 mln. Eur (2015 m. – 1,72 mln. Eur) – už didmenines skirtųjų linijų paslaugas.



38 pav. Pajamos, gautos už skirtųjų linijų paslaugas, mln. Eur, ir jų dalis duomenų perdavimo paslaugų rinkoje, proc., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Kiekvienais 2011–2016 m. laikotarpio metais didžiąją dalį skirtųjų linijų rinkos, vertinant pagal suteiktų skirtųjų linijų skaičių, užėmė „Teo LT“, AB. Ta pati tendencija išliko vertinant užimamas rinkos dalis ir pagal pajamas (žr. 29 lentelę). Pastebėtina, kad „Teo LT“, AB, rinkos dalis iki 2016 m. palaipsniui mažėjo, o

2016 m. išaugo 7,2 procentinio punkto ir siekė 62,1 proc. UAB „Bitė Lietuva“ užimama rinkos dalis kasmet didėja.

29 lentelė. Pajamų, gautų už skirtųjų linijų paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., 2011–2016 m.

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
UAB „Bitė Lietuva“		7,4	9,2	9,3	9,8	9,4	10,5
UAB „Duomenų logistikos centras“		17,7	16,3	26,3	27,2	30,9	21,5
„Teo LT“, AB		64,2	62,2	60,6	58,2	54,9	62,1
Kiti teikėjai		10,7	12,3	3,8	4,8	4,8	5,9

Šaltinis: RRT

Skirtųjų linijų rinka, vertinant pagal pajamas, 2016 m. susitraukė 20,9 proc. Pajamų, gautų už skirtųjų linijų paslaugas, mažėjimą daugiausia lėmė šių paslaugų paklausos mažėjimas. 2016 m. skaitmeninių skirtųjų linijų, kuriomis duomenys perduodami didesne nei 2 Mb/s greitaveika, skaičius išaugo net 74,0 proc. Tai lėmė UAB „Dicto Citius“ turimų iki 2 Mb/s skirtųjų linijų pakeitimas spartesne greitaveika. Dėl augančių paslaugų gavėjų poreikių ir pažangiomis technologijomis grįsto plačiajuosčio ryšio plėtros skirtųjų linijų paslaugos paklausa mažėja ir skirtosios linijos yra keičiamos mažmeninėmis interneto prieigos ir kitomis duomenų perdavimo paslaugomis.

3.4. Kitos duomenų perdavimo paslaugos

Paslaugų teikėjai	21
Didžiausias paslaugų teikėjas	„Teo LT“, AB
Pajamos, mln. Eur	24,3

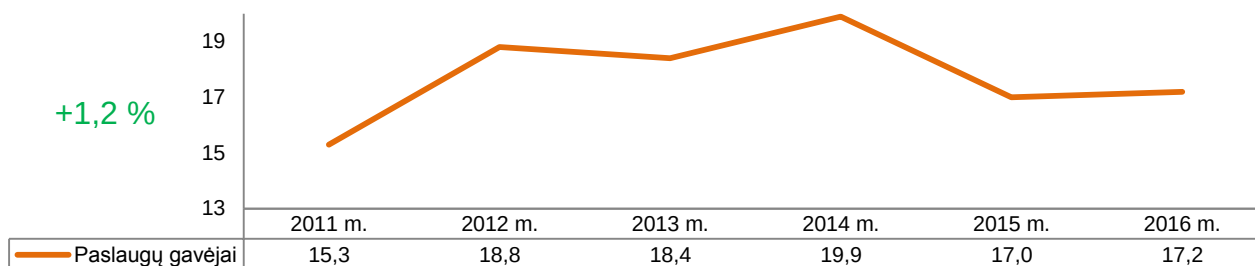
SVARBU!

- 2016 m. buvo teiktos šios didmeninės interneto prieigos paslaugos: didmeninės centrinės prieigos prie xDSL linijos ir FTTx linijos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams paslaugos, tiesioginio ir (ar) bendrojo prisijungimo prie interneto paslaugos ir interneto tranzito paslaugos. RRT turima informacija apima informaciją tik apie didmeninės centrinės prieigos prie xDSL linijos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams paslaugą, todėl šioje ataskaitoje pateikiama informacija yra tik apie šią paslaugą.
- Šiame ataskaitos skyriuje kitais teikėjais yra vadinami visi kitų duomenų perdavimo paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Plačiajuostis internetas“, UAB „Satgate“ ir „Teo LT“, AB (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Kitos duomenų perdavimo paslaugos – tai paprastai interneto protokolo (*angl.* Internet Protocol, IP) technologijų pagrindu teikiamos paslaugos, kurios užtikrina duomenų perdavimą tarp geografiškai nutolusių taškų, geografiškai nutolusių taškų sujungimą, duomenų srauto perdavimą ir kitas duomenų perdavimo funkcijas. Tokių paslaugų pavyzdžiai yra virtualiojo privačiojo tinklo (*angl.* Virtual Private Network) paslaugos, kadrinio duomenų perdavimo (*angl.* Frame Relay) paslaugos, eternetų (*angl.* Ethernet) paslaugos, daugiaprotokolio komutavimo (*angl.* Multiprotocol Label Switching, MPLS) technologijų priemonėmis perduodamo duomenų srauto paslaugos, taip pat didmeninės interneto prieigos paslaugos.

Paslaugų teikėjai. Kitas duomenų perdavimo paslaugas, įskaitant ir didmenines interneto prieigos paslaugas, 2016 m. teikė 21 operatorius (1 ūkio subjektu mažiau nei 2015 m.), 8 iš jų 2016 m. pabaigoje (2015 m. – 9 ūkio subjektai) teikė didmenines interneto prieigos paslaugas.

Paslaugų gavėjai. 2011–2016 m. laikotarpiu kitų duomenų perdavimo paslaugų (išskyrus didmenines interneto prieigos paslaugas) gavėjų skaičius buvo didžiausias 2014 m. Per 2016 m. šių paslaugų gavėjų skaičius padidėjo 1,2 proc. iki 17,2 tūkst. paslaugų gavėjų (žr. 39 pav.).

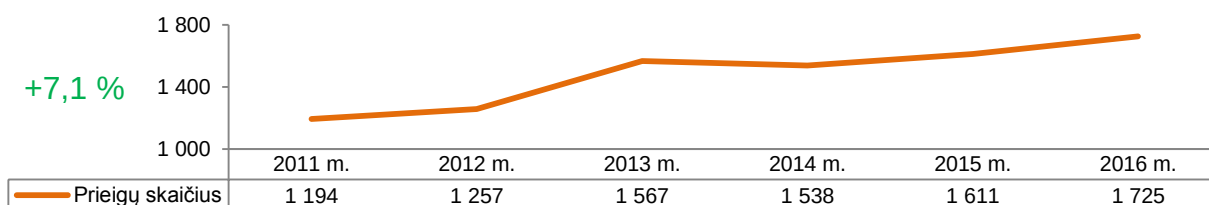


39 pav. Kitų duomenų perdavimo paslaugų (išskyrus didmenines interneto prieigos paslaugas) gavėjų skaičius, tūkst., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Didžioji dalis kitų duomenų perdavimo paslaugų (išskyrus didmenines interneto prieigos paslaugas) gavėjų naudojosi „Teo LT“, AB, teikiamomis paslaugomis. 2016 m. pabaigoje „Teo LT“, AB, kitas duomenų perdavimo paslaugas (išskyrus didmenines interneto prieigos paslaugas) teikė 64,4 proc. šių paslaugų gavėjų ir tai buvo 0,9 procentinio punkto mažesnis rodiklis nei atitinkamu 2015 m. laikotarpiu.

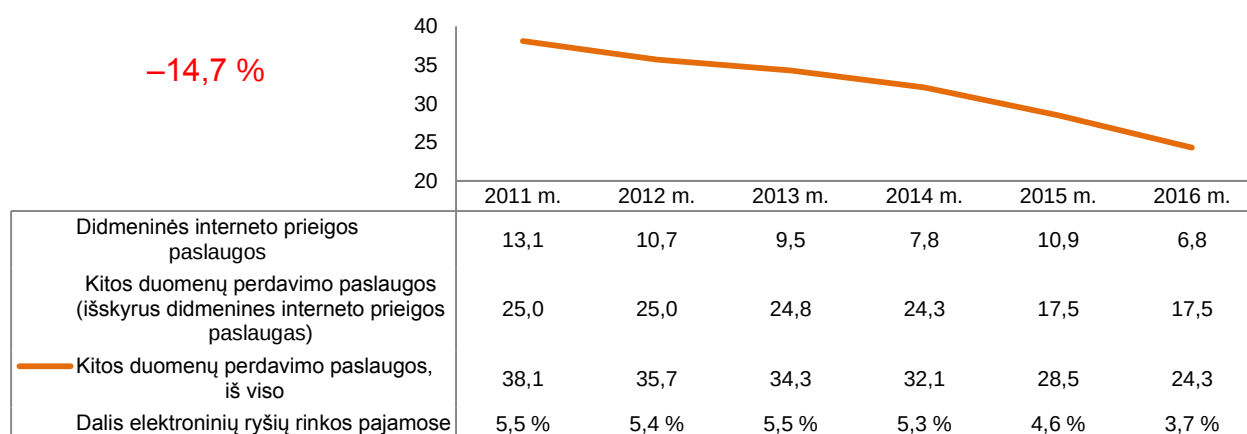
Didmeninė interneto prieigos paslauga. 2016 m. pabaigoje didmeninę interneto prieigos paslaugą, t. y. didmeninę centrinės prieigos prie xDSL linijos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams paslaugą, teikė 1 ūkio subjektas – „Teo LT“, AB. Šią paslaugą 2016 m. pirko 5 operatoriai, kuriems metų pabaigoje „Teo LT“, AB, buvo suteikusi 1 725 didmenines xDSL linijas (žr. 40 pav.). Nepaisant to, kad 2016 m. suteikta 7,1 proc. šių linijų daugiau nei 2015 m., tačiau atsižvelgiant į xDSL linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų paklausos mažėjimą ir FTTx linijų, judriojo ir belaidžio ryšio technologijų pagrindu teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų paklausos augimą, tikėtina, kad ateityje didmeninės centrinės prieigos prie xDSL linijos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams paslaugos paklausa turėtų mažėti.



40 pav. Suteiktų prieigų prie didmeninių xDSL linijų skaičius, vnt., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Pajamos. Pajamos iš kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimo veiklos 2016 m. toliau mažėjo. Jos sudarė 24,3 mln. Eur arba 14,7 proc. mažiau nei 2015 m. (žr. 41 pav.). Vertinant pagal bendras elektroninių ryšių rinkos pajamas, kitų duomenų perdavimo paslaugų sugeneruotos pajamos 2016 m. sudarė 3,7 proc. – tai yra 0,9 procentinio punkto mažiau nei 2015 m.



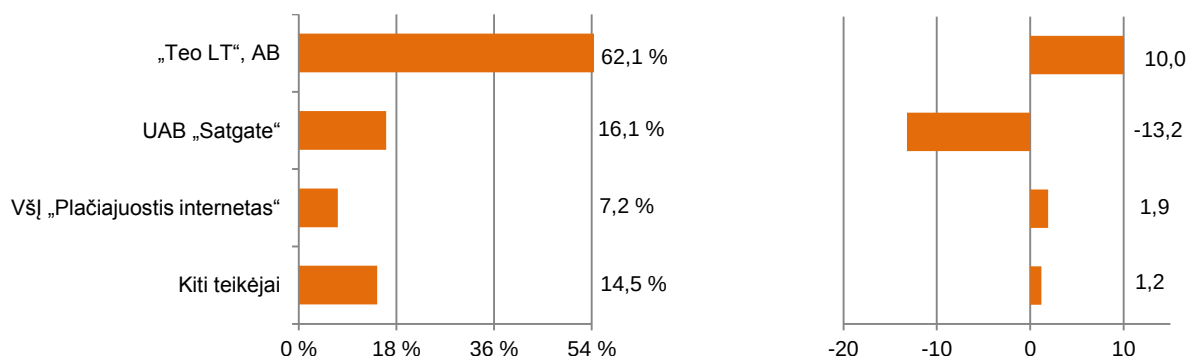
41 pav. Pajamos, gautos už kitas duomenų perdavimo paslaugas, mln. Eur, ir jų rinkos dalis, vertinant pagal bendras elektroninių ryšių rinkos pajamas, proc., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Kaip ir ankstesniais metais, 2016 m. didžioji kitų duomenų perdavimo paslaugų teikimo pajamų dalis buvo gauta iš kitų duomenų perdavimo paslaugų (išskyrus didmenines interneto prieigos paslaugas), t. y. 72,0 proc. arba 17,5 mln. Eur (žr. 41 pav.). Palyginti su 2015 m., jos nepakito. Pajamos, gautos už didmenines interneto prieigos paslaugas, 2016 m. labai sumažėjo ir siekė 6,8 mln. Eur.

2016 m. „Teo LT“, AB, ne tik išliko kitų duomenų perdavimo paslaugų rinkos, vertinant pagal pajamas, lydere, bet ir padidino savo rinkos dalį 10,0 procentinių punktų (žr. 42 pav.). Antro pagal gautas

pajamas rinkos dalyvio – UAB „Satgate“ – pajamos 2016 m. sumažėjo net 53,0 proc. ir užimama rinkos dalis smuko 13,2 procentinio punkto.



42 pav. Pajamų, gautų už kitas duomenų perdavimo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.

Šaltinis: RRT

2016 m. kitų duomenų perdavimo paslaugų rinka, pagal pajamas sudariusi 15,9 proc. visos duomenų perdavimo rinkos, mažėjo 14,7 proc. Nors didmeninės interneto prieigos paslaugos paklausa nuo 2013 m. išlieka gana pastovi, atsižvelgiant į xDSL linijomis teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų paklausos mažėjimą ir į FTTx linijų, judriojo ir belaidžio ryšio technologijų pagrindu teikiamų mažmeninių interneto prieigos paslaugų paklausos augimą, tikėtina, kad ateityje didmeninių interneto prieigos paslaugų paklausa turėtų mažėti.

4. Televizija ir radijas

4.1. Bendroji televizijos ir radijo paslaugų rinkos apžvalga

	Paslaugų teikėjai	44
	Didžiausias paslaugų teikėjas	„Teo LT“, AB
	Pajamos, mln. Eur	69,0

SVARBU!

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti televizijos ir radijo paslaugų teikėjai yra visi televizijos ir radijo paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Balticum TV“, UAB „Cgates“, UAB „Init“, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, „Splus“, UAB, „Teo LT“, AB, ir AS „Viasat“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Šios ataskaitos kontekste televizijos ir radijo paslaugų rinka apima mažmenines mokamas televizijos paslaugas bei didmenines televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas, kurios yra būtinos mažmeninėms radijo ir televizijos paslaugoms teikti.

Paslaugų teikėjai. 2016 m. pabaigoje televizijos ir radijo veiklą, kiek tai yra susiję su elektroninių ryšių veikla, vykdė vienu ūkio subjektu mažiau nei 2015 m. pabaigoje, t. y. 44 ūkio subjektai (žr. 30 lentelę).

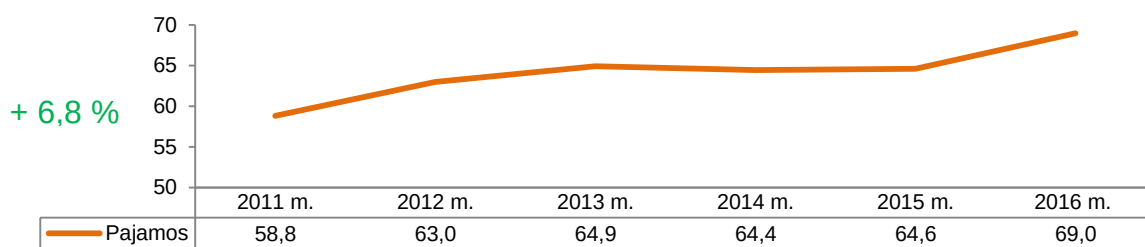
30 lentelė. **Televizijos ir radijo paslaugų teikėjų skaičius pagal teikiamas paslaugas, vnt., 2011–2016 m.**

		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Radijo ir televizijos programų siuntimas		4	5	4	6	4	4
Mokamos televizijos paslaugos		50	45	46	45	41	42
Iš viso		50	46	46	46	45	44

Šaltinis: RRT

2016 m. 42 paslaugų teikėjai teikė mažmenines mokamas televizijos paslaugas. Didmeninių radijo ir televizijos programų siuntimo paslaugų teikėjų buvo kur kas mažiau: 2016 m. pabaigoje televizijos programų siuntimo paslaugas teikė 4 ūkio subjektai. AB Šiaulių apskrities televizija ir UAB „Balticum TV“ teikė tiek mažmenines mokamas televizijos paslaugas, tiek radijo ir televizijos siuntimo paslaugas. Radijo programų siuntimo paslaugas, kaip ir ankstesniais laikotarpiais, teikė tik vienas ūkio subjektas – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras. Mokamos televizijos paslaugų segmente šių paslaugų teikėjų skaičiaus mažėjimą lemia pastaraisiais metais suaktyvėję paslaugų teikėjų konsolidacijos procesai.

Pajamos. Iki 2013 m. pajamų, gautų už mažmenines mokamas ir didmenines televizijos ir radijo paslaugas, augimas sietinas su 2012 m. spalio 29 d. įvykusi analoginės televizijos transliacijų išjungimu. Po 2012 m. pabaigoje įvykusio išjungimo, 2013–2015 m. laikotarpiu pajamos, gautos už televizijos ir radijo paslaugas, išliko stabilios. 2016 m. jos labai padidėjo ir sudarė 69,0 mln. Eur (žr. 43 pav.). Šios pajamos, palyginti su 2015 m., padidėjo 6,8 proc. arba 4,4 mln. Eur. Šį pajamų pokytį daugiausia lėmė išaugusios pajamos iš didmeninių televizijos programų siuntimo paslaugų.

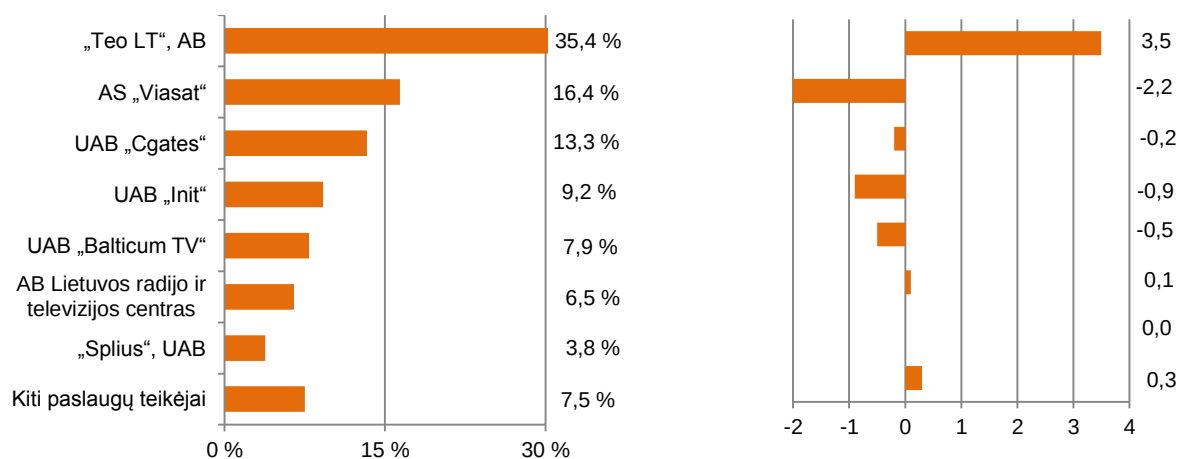


43 pav. Pajamos, gautos už televizijos ir radijo paslaugas, mln. Eur, 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, didžiausia dalis pajamų buvo uždirbta iš mažmeninių mokamos televizijos paslaugų. Šios veiklos sugeneruotos pajamos siekė 64,4 mln. Eur arba 93,3 proc. (tiek pat, kiek ir 2015 m.) bendrų pajamų iš televizijos ir radijo paslaugų teikimo. 2016 m. už didmenines televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas gauta 4,7 mln. Eur arba 6,8 proc. bendrų pajamų už televizijos ir radijo veiklos paslaugas: 5,1 proc. (2015 m. – 5,2 proc.) gauta iš televizijos programų siuntimo paslaugų, o 1,7 proc. (2015 m. – 1,5 proc.) – iš radijo programų siuntimo paslaugų.

Vertinant 2016 m. televizijos ir radijo paslaugų rinkos struktūrą pagal paslaugų teikėjų pajamas, didžiausiais paslaugų teikėjais išliko tie patys 7 ūkio subjektai, visi kartu užėmę 92,5 proc. rinkos, t. y. 0,3 procentinio punkto mažiau nei 2015 m. (žr. 44 pav.). Labiausiai savo rinkos dalį sustiprino „Teo LT“, AB, kuri 2016 m. užėmė 35,4 proc. rinkos, vertinant pagal pajamas. Per metus šio ūkio subjekto rinkos dalis išaugo 3,5 procentinio punkto. Kitų 4 ūkio subjektų rinkos dalis pagal pajamas mažėjo: AS „Viasat“ užėmė 16,4 proc. rinkos (2015 m. – 18,6 proc.), UAB „Cgates“ užėmė 13,3 proc. rinkos (2015 m. – 13,5 proc.), UAB „Init“ užėmė 9,2 proc. rinkos (2015 m. – 10,1 proc.), UAB „Balticum TV“ užėmė 7,9 proc. rinkos (2015 m. – 8,4 proc.). UAB „Splus“ rinkos dalis išliko nepakitusi ir sudarė 3,8 proc.



44 pav. Pajamų, gautų už televizijos ir radijo paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.

Šaltinis: RRT

Iki 2013 m. stebėtas pajamų, gautų už televizijos ir radijo paslaugas, augimas sietinas su 2012 m. spalio 29 d. įvykusių analoginės televizijos transliacijų išjungimu. 2013–2015 m. laikotarpiu pajamos, gautos už televizijos ir radijo paslaugas, išliko stabilios. 2016 m. pajamos, gautos už televizijos ir radijo paslaugas, palyginti su 2015 m., išaugo 6,8 proc. Mokamos televizijos paslaugų segmente šių paslaugų teikėjų skaičiaus mažėjimą lemia pastaraisiais metais suaktyvėję paslaugų teikėjų konsolidacijos procesai. Labiausiai savo rinkos dalį sustiprino „Teo LT“, AB, kuri 2016 m. užėmė 35,4 proc. rinkos, vertinant pagal pajamas.

4.2. Mažmeninės mokamos televizijos paslaugos

**SVARBU!**

- Šiame ataskaitos skyriuje kiti mažmeninių mokamos televizijos paslaugų teikėjai yra visi mažmeninės televizijos paslaugų teikėjai, išskyrus UAB „Balticum TV“, UAB „Cgates“, UAB „Init“, „Splus“, UAB „Teo LT“, AB, ir AS „Viasat“ (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

Teikimo būdai. 2016 m. Lietuvoje mokamos televizijos paslaugos teiktos 5 skirtingais būdais:

- televizija, teikiama kabelinės televizijos tinklais (toliau – KTV);
- televizija, teikiama plačiajuosčio ryšio tinklais, naudojant interneto protokolo technologijas (toliau – IPTV);
- televizija, teikiama palydovinio ryšio tinklais (toliau – palydovinė TV);
- televizija, teikiama antžeminės televizijos tinklais (toliau – DVB-T);
- televizija, teikiama mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais (toliau – MDTV).

Paslaugų teikėjai. 2016 m. mokamų televizijos paslaugų teikėjų skaičius, palyginti su 2015 m., kito nežymiai. Pokyčiai fiksuojami KTV ir IPTV segmentuose (žr. 31 lentelę). KTV paslaugas teikiančių ūkio subjektų per 2016 m. sumažėjo nuo 32 iki 30 paslaugų teikėjų. Nuo 2011 m. IPTV paslaugas teikiančių ūkio subjektų išaugo daugiau nei 2 kartus. 2013–2016 m. laikotarpiu šis skaičius stabilizavosi ir siekė 15–16 paslaugų teikėjų per metus. 2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, MDTV ir DVB-T paslaugas teikė po 2 ūkio subjektus, o palydovinės TV paslaugas teikė 1 bendrovė – AS „Viasat“.

31 lentelė. **Mokamos televizijos paslaugų teikėjų skaičiaus struktūra pagal paslaugų teikimo būdus, vnt., 2011–2016 m. pabaigoje**

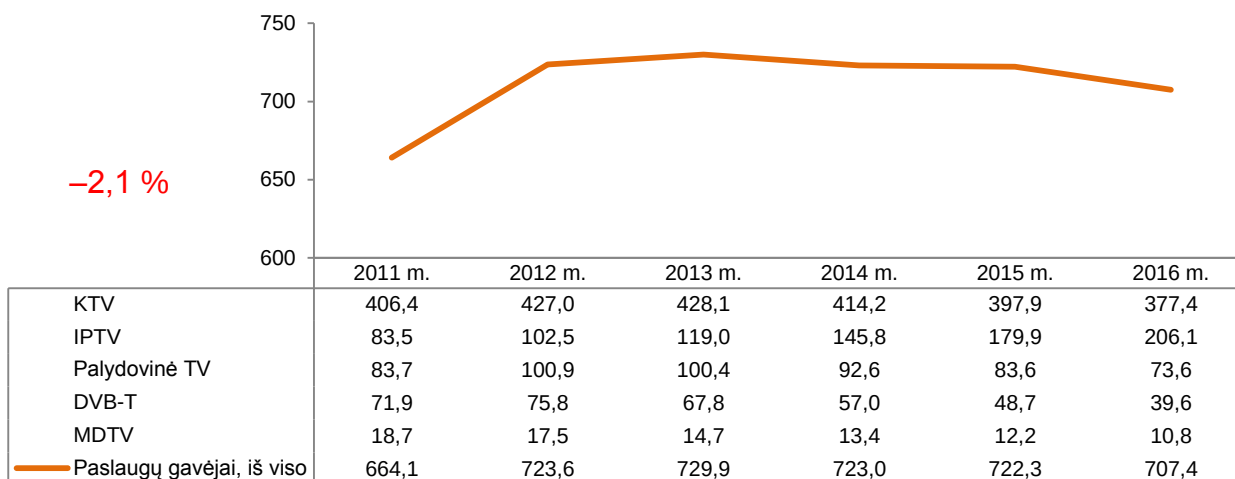
		2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
KTV	↓	44	41	37	35	32	30
MDTV	↓	3	2	2	2	2	2
DVB-T	↔	2	2	2	2	2	2
Palydovinė TV	↔	1	1	1	1	1	1
IPTV	↑	7	9	15	16	15	16

Šaltinis: RRT

Paslaugų gavėjai. Iki 2013 m. fiksuotas televizijos paslaugų gavėjų skaičiaus augimas sietinas su 2012 m. spalio 29 d. įvykusi analoginės televizijos transliacijų išjungimu. 2013–2015 m. laikotarpiu šis skaičius stabilizavosi. 2016 m. pabaigoje buvo 707,4 tūkst. paslaugų gavėjų arba 2,1 proc. mažiau nei 2015 m. (žr. 45 pav.). Didžiausia dalis (53,3 proc.) televizijos paslaugų gavėjų vis dar renkasi KTV paslaugas, tačiau jų dalis mažėja. Palyginti su 2015 m., 2016 m. KTV paslaugų abonentinė dalis sumažėjo 1,8 procentinio punkto. IPTV ir palydovinės TV paslaugomis 2016 m. naudojosi atitinkamai 29,1 proc. ir

10,4 proc. visų mokamos televizijos paslaugų gavėjų. Mažiausiai populiarūs ir toliau išlieka MDTV paslauga, kurios paslaugų gavėjai sudarė tik 1,5 proc.

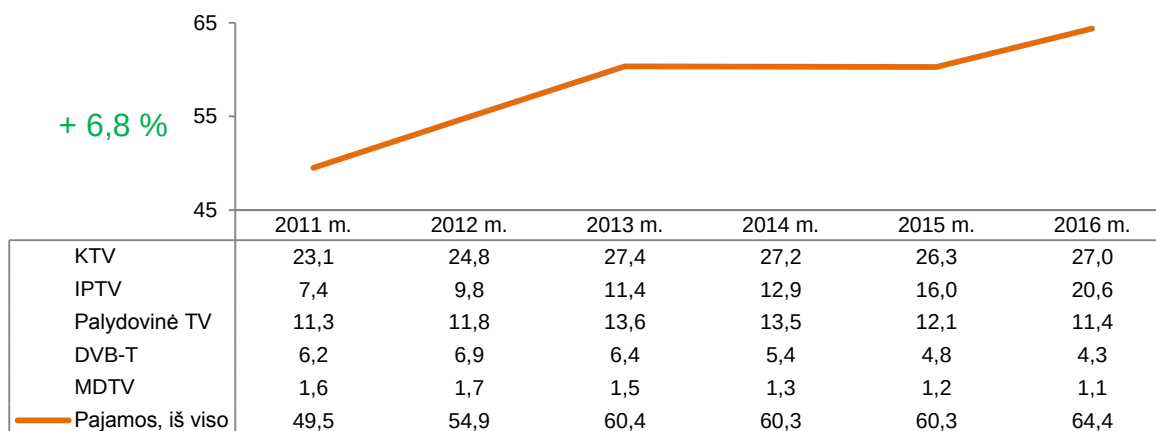
Vertinant mokamos televizijos paslaugų gavėjų struktūrą pagal televizijos paslaugų teikimo būdus, 2016 m. mažėjo visais būdais teikiamų paslaugų gavėjų skaičius, išskyrus IPTV. IPTV paslaugų gavėjų skaičius išaugo 14,6 proc. (2015 m. – 23,4 proc.). IPTV paslaugų paklausos išaugimas gali būti siejamas su tuo, kad šių paslaugų funkcionalumas labiau atitinka šiuolaikinių vartotojų poreikius (įvairių televizijos laidų įrašų archyvas; rodomos televizijos laidos sustabdymas, atsukimas atgal, žiūrėjimas nuo pradžių; kino filmų nuoma ir kt.). Labiausiai mažėjo palydovinės TV paslaugų gavėjų skaičius, kuris smuko 12,0 proc. ir metų pabaigoje siekė 73,6 tūkst.



45 pav. Mokamos televizijos paslaugų gavėjų skaičius ir jų struktūra pagal paslaugos teikimo būdus, tūkst. vnt., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

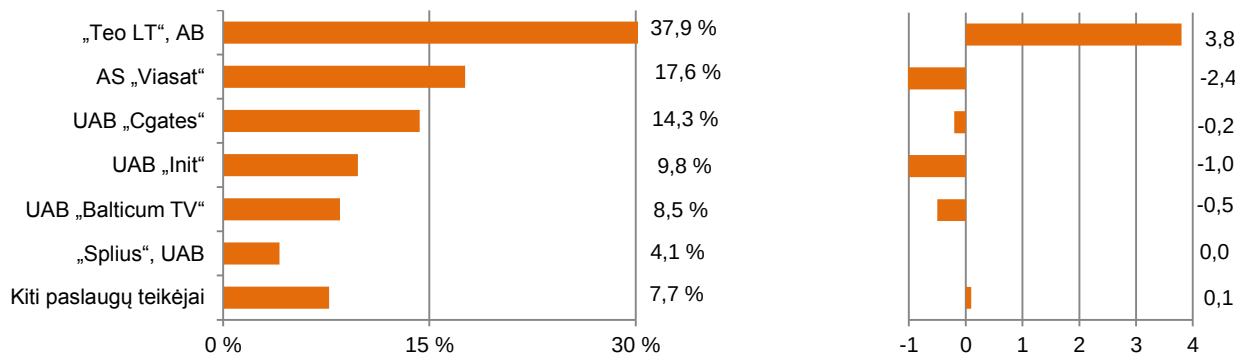
Pajamos. Stebimos panašios mokamos televizijos paslaugų rinkos, vertinant pagal pajamas arba paslaugų gavėjų skaičių, struktūros tendencijos. 2016 m. didžiausia dalis (42,0 proc.) pajamų, gautų už mokamos televizijos paslaugas, teko KTV paslaugoms, kurios, palyginti su 2015 m., padidėjo 2,6 proc. (žr. 46 pav.). 2016 m. mokamos televizijos pajamų stabilumą lėmė pajamų, gautų už IPTV, augimas. Per metus iš šių paslaugų buvo uždirbta 20,6 mln. Eur arba 28,8 proc. daugiau nei 2015 m. Pajamos, gautos už IPTV, augo dėl padidėjusios šių paslaugų paklausos, kurią lėmė didesnis šiuo būdu teikiamos televizijos funkcionalumas, palyginti su kitais televizijos paslaugų teikimo būdais.



46 pav. Pajamų, gautų už mokamos televizijos paslaugas, struktūra pagal paslaugos teikimo būdus, mln. Eur, 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

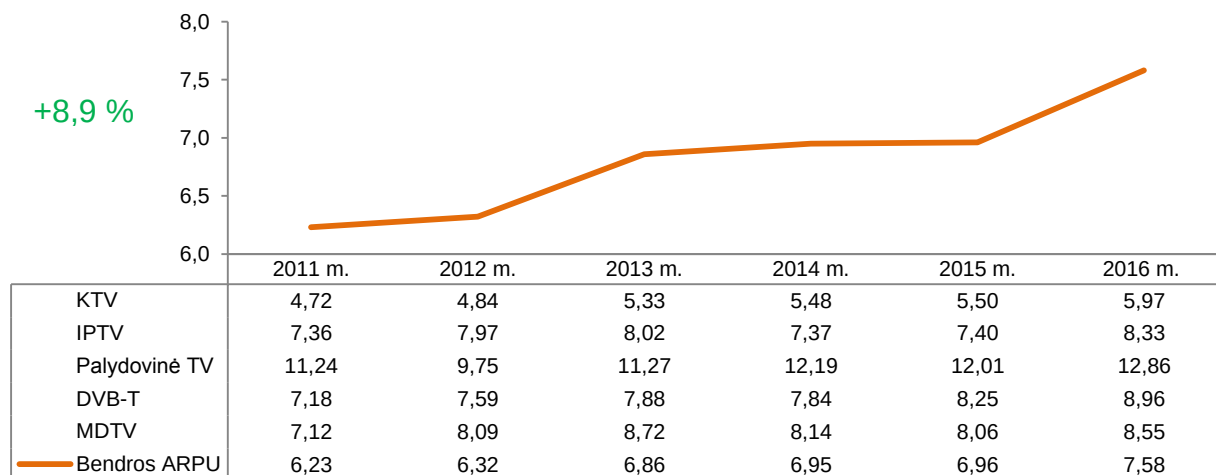
Mokamos televizijos paslaugų rinkos struktūra pagal paslaugų teikėjų gautas pajamas 2016 m., palyginti su 2015 m., išliko stabili – 6 didžiausi mokamos televizijos paslaugų teikėjai išlaikė tas pačias pozicijas, tačiau rinkos dalys kito (žr. 47 pav.). Tik rinkos lyderė – „Teo LT“, AB – 2016 m. sustiprino savo užimamą poziciją rinkoje ir per metus savo rinkos dalį padidino 3,8 procentinio punkto iki 37,9 proc. Tam daugiausia įtakos turėjo didėjanti „Teo LT“, AB, teikiamos IPTV paklausa. Kitų didžiųjų paslaugų teikėjų rinkos dalys mažėjo arba nekito.



47 pav. Pajamų, gautų už mokamos televizijos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.

Šaltinis: RRT

ARPU. Pajamos, gautos už vieną mėnesį iš vieno mokamos televizijos paslaugų gavėjo, (ARPU) 2016 m. siekė 7,58 Eur arba 0,62 Eur daugiau nei 2015 m. (žr. 48 pav.). Vertinant ARPU, gautas iš skirtingais būdais teikiamų mokamos televizijos paslaugų, 2016 m., palyginti su 2015 m., didžiausias ARPU pokytis (0,93 Eur augimas) fiksuojamas teikiant IPTV paslaugą. Didžiausias ARPU 2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, uždirbo palydovinės televizijos paslaugų teikėjas, mažiausias – KTV paslaugų teikėjai. 2016 m. didėjo visų televizijos paslaugų teikimo būdų ARPU.



48 pav. ARPU už mokamos televizijos paslaugas pagal paslaugos teikimo būdus, Eur per mėn., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

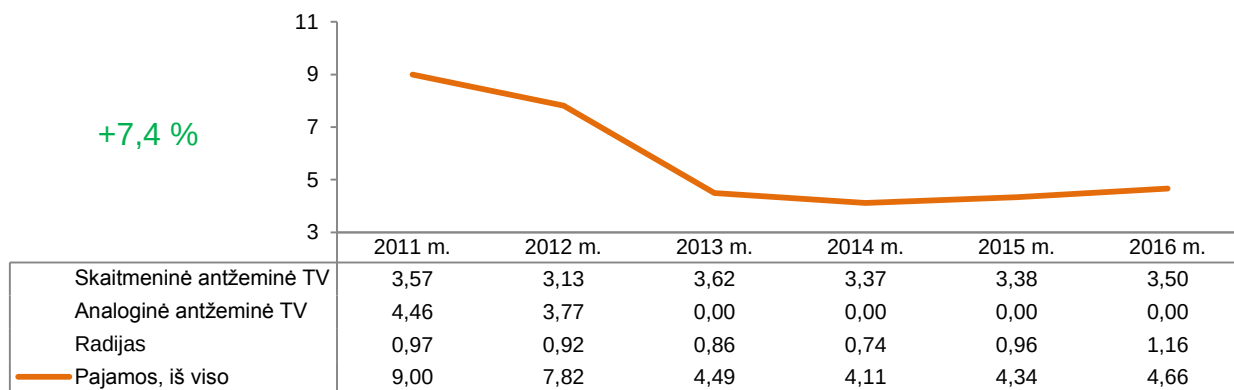
Nors 2016 m. sumažėjo mažmeninės mokamos televizijos paslaugų gavėjų skaičius, tačiau bendros šių paslaugų teikėjų pajamos augo 6,8 proc. Nuo 2011 m. stebimas ženklus IPTV paslaugų rinkos augimas tiek pagal paslaugos gavėjų skaičių, tiek pagal pajamas. Išaugo „Teo LT“, AB, mažmeninės mokamos televizijos paslaugų rinkos dalis. 2016 m. didėjo visų televizijos teikimo būdų ARPU ir tai buvo didžiausias rodiklis per 2011–2016 m. laikotarpį.

4.3. Didmeninės televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugos



Paslaugų teikėjai. 2016 m. didmeninės televizijos programų siuntimo paslaugas teikė 4 ūkio subjektai: 1 ūkio subjektas – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras – nacionaliniais tinklais; 2 ūkio subjektai – UAB „Balticum TV“ ir UAB Šiaulių apskrities televizija – regioniniais tinklais. Taip pat vienas Lietuvoje registruotas ūkio subjektas – UAB „Satgate“ – teikė televizijos programų siuntimo paslaugas ne Lietuvoje. Didmeninės radijo programų siuntimo paslaugas, kaip ir anksčiau, teikė tik 1 ūkio subjektas – AB Lietuvos radijo ir televizijos centras.

Pajamos. 2016 m., palyginti su 2015 m., pajamos iš televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugų teikimo veiklos išaugo 7,4 proc. ir siekė 4,66 mln. Eur (žr. 49 pav.). Pajamų augimą lėmė pajamos, gautos už radijo programų ir skaitmeninės antžeminės TV siuntimo paslaugas. Didžiausia pajamų iš televizijos ir radijo programų siuntimo veiklos dalis 2016 m., kaip ir ankstesniais laikotarpiais, teko AB Lietuvos radijo ir televizijos centrui. Šis ūkio subjektas 2016 m. sugeneravo 96,0 proc. (tiek pat, kaip ir 2015 m.) visų pajamų, gautų už televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas.



49 pav. **Pajamos, gautos už televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas, pagal paslaugų grupes, mln. Eur, 2011–2016 m.**

Šaltinis: RRT

Nuo 2011 m. mažėjusios pajamos iš radijo programų siuntimo paslaugų veiklos 2016 m., palyginti su 2015 m., išaugo 20,8 proc. arba 0,2 mln. Eur iki 1,16 mln. Eur. 2011–2016 m. laikotarpiu 2016 m. šios pajamos buvo didžiausios.

Skaitmeninės antžeminės televizijos transliacijų perdavimo stotys. Lietuvoje 2016 m. pabaigoje veikė 106 skaitmeninės antžeminės televizijos stotys. 93 skaitmeninės antžeminės televizijos stotys sudarė 4 nacionalinės aprėpties skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus (2 tinklus teikė AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, kitus 2 – „Teo LT“, AB). Taip pat buvo 13 skaitmeninės antžeminės televizijos stočių, kurios veikė atskiruose geografiniuose regionuose. 2016 m. pradėjo veikti LRT skaitmeninės antžeminės televizijos tinklas, kuriuo yra transliuojamos 3 LRT televizijos programos („LRT Kultūra“, „LRT Televizija“ ir „LRT Televizija HD“). 2016 m. „Teo LT“, AB, buvo suteikta teisė retransliuoti 24

televizijos programas savo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais. Šis teikėjas atsisakė AB Lietuvos radijo ir televizijos centro paslaugų ir televizijos programas transliavo savo tinklais, kurie palaipsniui buvo mažinami.

2016 m. pajamos, gautos už didmeninės radijo ir televizijos programų siuntimo paslaugas, augo 7,4 proc. ir sudarė 6,8 proc. visų televizijos ir radijo rinkos pajamų. AB Lietuvos radijo ir televizijos centras 2016 m. sugeneravo 96,0 proc. visų pajamų, gautų už televizijos ir radijo programų siuntimo paslaugas. 2016 m. stebimi struktūriniai skaitmeninės antžeminės televizijos transliavimo tinklų pokyčiai.

5. Prieiga prie fizinės infrastruktūros



Paslaugų teikėjai	15
Suteiktų visiškai atsietų ir iš dalies atsietų prieigų skaičius, vnt.	64
Suteiktų prieigų prie šviesolaidinių linijų skaidulos skaičius, vnt.	2 761
Pajamos už prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugas, mln. Eur	5,3

SVARBU!

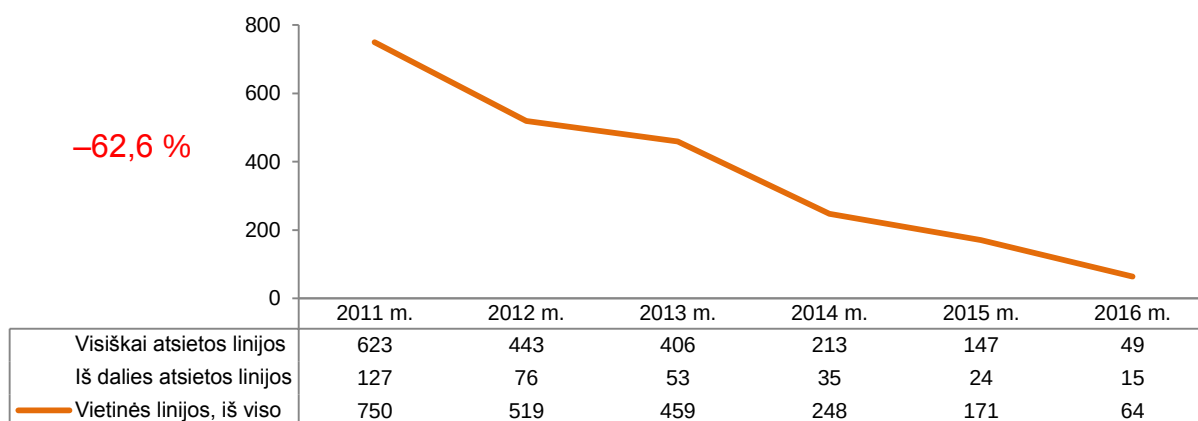
- Kadangi RRT turima informacija apima tik prieigos prie šviesolaidinės linijos skaidulos ir prieigos prie visiškai atsietos ir iš dalies atsietos prieigos prie vietinės metalinės vytos poros linijos paslaugas, šiame ataskaitos skyriuje pateikiama informacija atspindės šių paslaugų teikimą.
- Šiame ataskaitos skyriuje kiti prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikėjai yra visi prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugų teikėjai, išskyrus 51 paveiksle UAB „Skaidula“ ir „Teo LT“, AB, ir 53 paveiksle – UAB „Duomenų logistikos centras“, VŠĮ „Plačiajuostis internetas“, UAB „Skaidula“ ir „Teo LT“, AB (toliau šiame ataskaitos skyriuje – kiti teikėjai).

2016 m. Lietuvoje teiktos šios 5 didmeninės prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugos:

- prieigos prie nenaudojamos šviesolaidinės linijos skaidulos (*angl.* Dark Fibre) (toliau – šviesolaidinės linijos skaidula) paslauga;
- prieigos prie visiškai atsietos ir iš dalies atsietos prieigos prie vietinės metalinės vytos poros linijos paslauga;
- prieigos prie ryšių kabelių kanalų sistemos paslauga;
- prieigos prie televizijos ir radijo transliacijų perdavimo priemonių paslauga;
- prieigos prie kitos fizinės infrastruktūros paslaugos.

Teikėjai. Didmeninės prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugas Lietuvoje 2016 m. pabaigoje teikė 1 ūkio subjektu daugiau nei 2015 m., t. y. 15 ūkio subjektų. 2016 m., kaip ir ankstesniais metais, prieigos prie visiškai atsietos ir iš dalies atsietos vietinės metalinės vytos poros linijos paslaugas teikė tik vienas ūkio subjektas – „Teo LT“, AB. Iš „Teo LT“, AB, šias paslaugas, kaip ir anksčiau, pirkė tik du ūkio subjektai, t. y. VĮ „Infostruktūra“ ir UAB „Baltnetos komunikacijos“. Prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikimu užsiėmė 15 ūkio subjektų, t. y. 1 ūkio subjektu daugiau nei 2015 m.

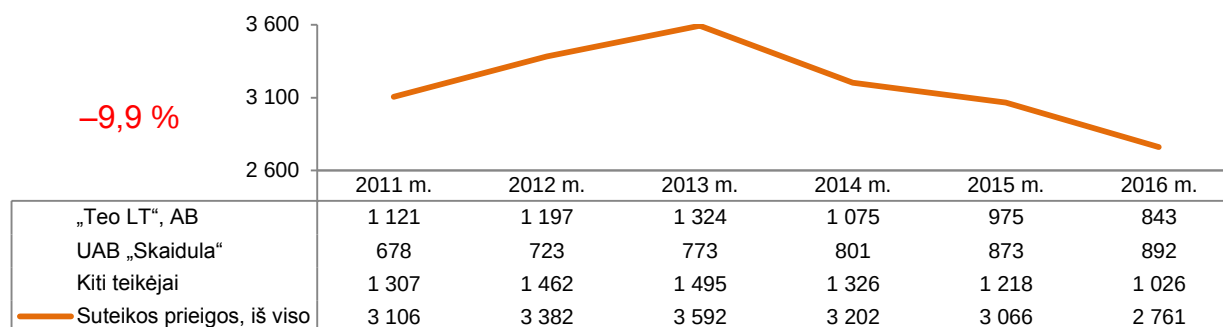
Suteiktų prieigų skaičius. 2011–2016 m. laikotarpiu prieigos prie visiškai atsietos ir iš dalies atsietos vietinės metalinės vytos poros linijos paslaugų paklausa palaipsniui mažėja (žr. 50 pav.). Bendras suteiktų prieigų prie vietinės metalinės vytos poros linijos skaičius 2016 m. pabaigoje siekė 64 vnt. arba 62,6 proc. mažiau nei 2015 m.



50 pav. Suteiktų prieigų prie visiškai ir iš dalies atsietos vietinės metalinės vytos poros linijos skaičius, vnt., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

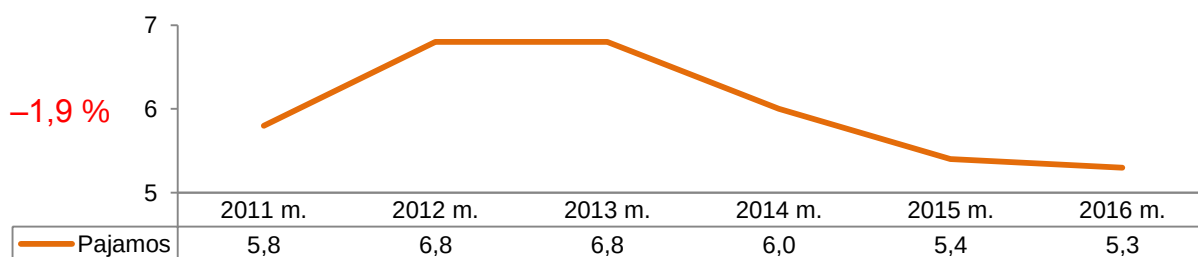
Paslaugų teikėjai 2016 m. pabaigoje buvo suteikę 2 761 šviesolaidinės linijos skaidulą (žr. 51 pav.). Palyginti su 2015 m. pabaiga, tai yra 9,9 proc. arba 305 skaidulomis mažiau. Pajamos iš šios veiklos 2016 m. taip pat sumažėjo (žr. 52 pav.). 2016 m. prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų rinkoje pirmą kartą lyderio poziciją pagal suteiktų prieigų skaičių užėmė UAB „Skaidula“. Pastebėtina, kad šio ūkio subjekto užimama rinkos dalis kasmet palaipsniui didėja. 2016 m. jo rinkos dalis, palyginti su 2015 m., padidėjo 3,8 procentinio punkto. Bendrą prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugos paklausos mažėjimą galbūt lėmė tai, kad paslaugų gavėjai šias paslaugas keitė kitomis vertikaliai susijusiomis paslaugomis.



51 pav. Suteiktų prieigų prie šviesolaidinių linijų skaidulos skaičius, vnt., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

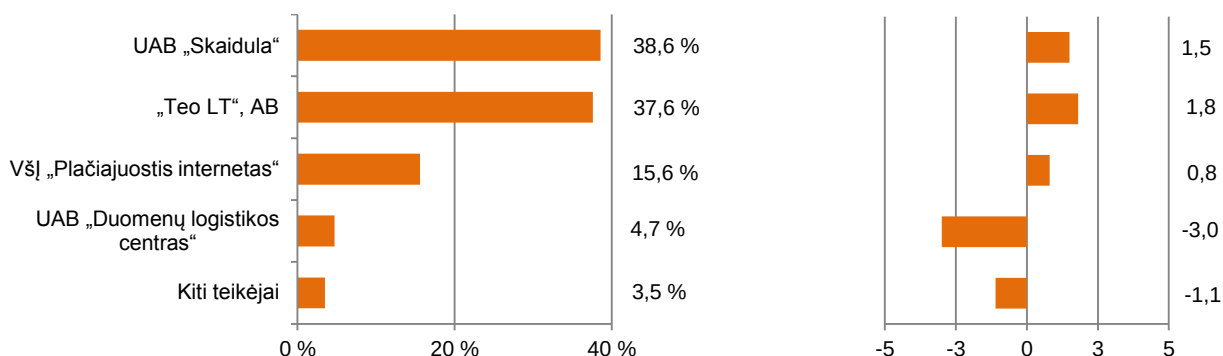
Pajamos. Prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikėjai per 2016 m. už šias paslaugas uždirbo 5,3 mln. Eur pajamų (žr. 52 pav.). Pajamos už šių paslaugų teikimą 2016 m. mažėjo trečius metus iš eilės. Jos, palyginti su 2015 m., sumažėjo 1,9 proc. arba 0,1 mln. Eur.



52 pav. Pajamos, gautos už prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugas, mln. Eur, 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Nors UAB „Skaidula“ rinkos dalis per 2016 m. išaugo 1,5 procentinio punkto, o „Teo LT“, AB, rinkos dalis – 1,8 procentinio punkto, antrus metus iš eilės prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų rinkoje lyderio poziciją išlaikė UAB „Skaidula“ (žr. 53 pav.).



53 pav. Pajamų, gautų už prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugas, struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.

Šaltinis: RRT

Bendras suteiktų prieigų prie vietinės metalinės vytos poros linijos skaičius 2016 m. pabaigoje siekė 64 vnt. arba 62,6 proc. mažiau nei 2015 m. Paslaugų teikėjai 2016 m. pabaigoje buvo suteikę 2 761 šviesolaidinės linijos skaidulą. Prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos paslaugų teikėjai per 2016 m. už prieigos prie fizinės infrastruktūros paslaugas uždirbo 1,9 proc. mažiau pajamų nei 2015 m.

PAŠTO PASLAUGOS RINKA

1. Bendroji pašto paslaugos rinkos apžvalga

	Paslaugos teikėjai	67
	Didžiausias paslaugos teikėjas	AB Lietuvos paštas
	Pajamos, mln. Eur	130,9

Pašto paslaugos rinkos augimas stebimas jau šešerius metus. Per šį laikotarpį rinka paaugo 66,1 proc. ir 2016 m. sudarė 16,6 proc. visų Lietuvos ryšių sektoriaus pajamų. Kasmet didėjančios e. prekybos apimtys bei emigracijos mastas lemia siuntinių srauto augimą. Taigi, dėl pašto paslaugos aktualumo ir toliau siekiama užtikrinti nenutrūkstamą universaliosios pašto paslaugos²⁹ teikimą vienodomis sąlygomis visiems Lietuvos gyventojams.

Pašto paslaugą sudaro šios trys pagrindinės veiklos kryptys: korespondencijos siuntų³⁰ siuntimas (laiškai ir smulkūs paketai), pašto siuntinių siuntimas (daiktai ir prekės iki 50 kg), kitos pašto ir su pašto paslauga susijusios paslaugos (reklaminė informacija, laikraščiai, žurnalai, kiti periodiniai leidiniai ir pan.). Be to, pašto paslauga gali būti skaidoma į universaliąją pašto paslaugą ir į ne universaliąją pašto paslaugą.

Paslaugų teikėjai. 2016 m. pabaigoje buvo užsiregistravę 67 ūkio subjektai, nurodę, kad ketina vykdyti pašto paslaugos veiklą Lietuvoje, t. y. 1 pašto paslaugos teikėju daugiau nei 2015 m. pabaigoje (žr. 32 lentelę). Per 2016 m. pašto paslaugą pradėjo teikti 9 ūkio subjektai, o 8 ūkio subjektai šią veiklą nutraukė. Tačiau faktiškai pašto paslaugą 2016 m. pabaigoje teikė 55 iš 67 ūkio subjektų, t. y. 8 daugiau nei 2015 m.

32 lentelė. Pašto paslaugos teikėjų skaičius, vnt., 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Faktiškai pašto paslaugą teikusių skaičius	 55	54	59	56	47	55
Bendras pašto paslaugos teikėjų skaičius	 74	73	76	69	66	67

Šaltinis: RRT

Pajamos. 2016 m. visi pašto paslaugos teikėjai uždirbo 130,9 mln. Eur pajamų ir tai buvo 8,5 proc. arba 10,3 mln. Eur daugiau nei 2015 m. (žr. 33 lentelę). Išskiriamos šios pašto paslaugos kategorijos: korespondencijos siuntos, pašto siuntiniai ir kitos su pašto paslauga susijusios paslaugos. 2016 m. pašto paslaugos rinka išlaikė tas pačias, nuo 2012 m. susiformavusias struktūros proporcijas, kur didžiausią pajamų dalį (55,2 proc.) sudarė pajamos, gautos už pašto siuntinius, nors iki 2012 m. didžiausią rinkos dalį sudarė pajamos už korespondencijos siuntas.

²⁹ Universalioji pašto paslauga – teisės aktų nustatytos kokybės pašto paslauga, kuri už prieinamą kainą turi būti teikiama visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje visiems tokią paslaugą pageidaujantiems gauti naudotojams. Lietuvos Respublikos teritorijoje turi būti užtikrintas šios universaliosios pašto paslaugos teikimas: 1) iki 2 kilogramų pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas; 2) iki 10 kilogramų pašto siuntinių surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas; 3) registruotųjų ir įvertintųjų pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas; 4) iki 20 kilogramų pašto siuntinių, gautų iš kitų valstybių narių, pristatymas.

³⁰ Korespondencijos siunta – tai siųstina ir pristatytina pašto siunta, kurią sudaro ant bet kokios fizinės medžiagos užrašytas pranešimas, įskaitant smulkiuosius paketus, ir kai ant jos nurodytas gavėjo adresas (knygos, katalogai, laikraščiai ir kiti periodiniai leidiniai nelaikomi korespondencijos siuntomis).

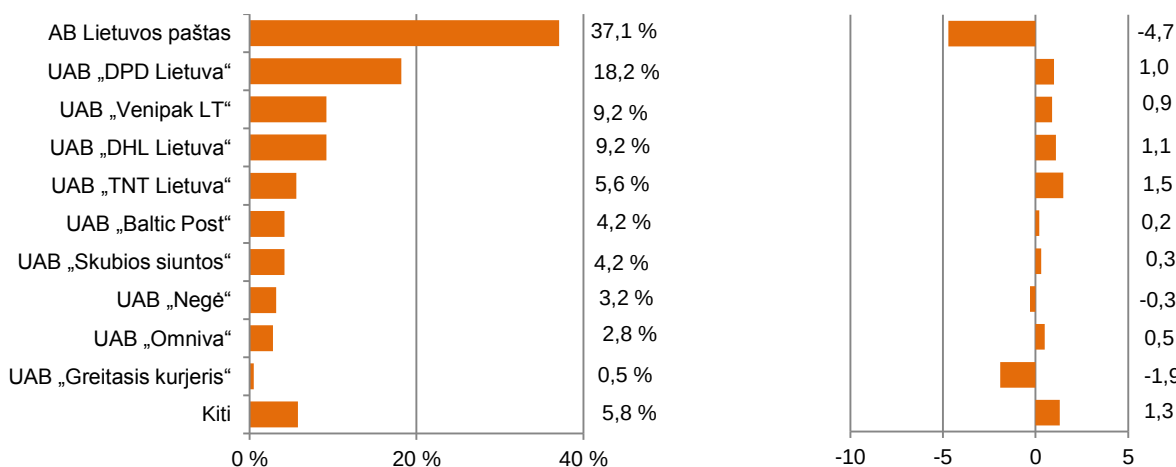
33 lentelė. Pašto paslaugos pajamų struktūra pagal siuntų ir paslaugų rūšis, mln. Eur, 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Pagal siuntų rūšis:						
<i>korespondencijos siuntos</i>	↑ 38,5	41,3	41,7	45,4	49,0	49,5
<i>pašto siuntiniai</i>	36,4	44,3	50,4	53,8	59,7	72,3
<i>kita</i>	3,9	4,2	9,9	9,8	11,9	9,1
Pagal paslaugos rūšis:	↑					
<i>universaliosios</i>	26,2	28,3	15,4	16,8	21,1	21,5
<i>ne universaliosios</i>	52,6	61,4	86,5	92,2	99,5	109,4
Bendros pajamos	↑ 78,8	89,7	101,9	109,0	120,6	130,9

Šaltinis: RRT

Didžiąją dalį (83,6 proc.) pašto paslaugos pajamų ir toliau sudaro pajamos už ne universaliosios pašto paslaugos teikimą (žr. 33 lentelę). 2013 m. pajamų sumažėjimą už universaliosios pašto paslaugą lėmė Pašto įstatymo pakeitimai, kuriais nustatyta, kad dideliais kiekiais siunčiamos pašto siuntos ir siuntiniai bei paslaugos, turinčios pridėtinę vertę, nebėra priskiriamos prie universaliosios pašto paslaugos. Nuo 2013 m. toliau stebima pajamų už universaliosios pašto paslaugą augimo tendencija. Per 2016 m. šios pajamos išaugo 1,9 proc.

Didžiausią rinkos dalį (37,1 proc.), vertinant pagal pajamas, 2016 m. užėmė AB Lietuvos paštas (žr. 54 pav.). Jo rinkos dalis per metus sumažėjo 4,7 procentinio punkto. Antroje vietoje pagal užimamą pašto paslaugos rinkos dalį, kuri siekė 18,2 proc., buvo UAB „DPD Lietuva“, trečioje – UAB „Venipak LT“, užėmusios po 9,2 proc. rinkos.



54 pav. Pašto paslaugos rinkos pajamų struktūra pagal paslaugų teikėjus, proc., ir rinkos dalių metiniai pokyčiai, proc. punktais, 2016 m.

Šaltinis: RRT

Per šešerius metus 66,1 proc. išaugusi pašto paslaugos rinka, vertinant pagal pajamas, rodo, kad Lietuvos piliečiai noriai siunčia ir gauna įvairius siuntinius. Tai skatina pažangios elektroninių ryšių priemonės, dėl kurių pirkimas internetu tampa kasdienės gyventojų veiklos dalimi.

2. Korespondencijos siuntos



Paslaugų teikėjai. 2016 m. korespondencijos siuntas teikė 39 ūkio subjektai, t. y. 3 ūkio subjektais daugiau nei 2015 m.

Siuntų kiekis. Per 2016 m. buvo išsiųsta 55,5 mln. korespondencijos siuntų. Palyginti su 2015 m., 2016 m. fiksuojamas 25,3 proc. korespondencijos siuntų kiekio mažėjimas (žr. 34 lentelę). 2016 m. didžiąją dalį (69,0 proc.) šių siuntų sudarė ne universaliosios korespondencijos siuntos. 2013 m. universaliųjų korespondencijos siuntų kiekio sumažėjimą lėmė minėti Pašto įstatymo pakeitimai, kuriais nustatyta, kad dideliais kiekiais siunčiamos pašto siuntos ir siuntiniai bei paslaugos, turinčios pridėtinę vertę, nebėra priskiriamos prie universaliosios pašto paslaugos. 2016 m. pastebimas korespondencijos siuntų kiekio didėjimas universaliųjų paslaugų rinkoje (2,3 proc.) ir mažėjimas ne universaliųjų (33,4 proc.).

34 lentelė. Korespondencijos siuntų kiekiai, mln. vnt., 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Universalios korespondencijos siuntos	↑ 48,1	49,2	17,2	17,5	16,8	17,2
Ne universaliosios korespondencijos siuntos	↓ 26,2	25,0	51,9	54,1	57,5	38,3
Visos siuntos	↓ 74,3	74,2	69,1	71,6	74,3	55,5

Šaltinis: RRT

Daugiausia (85,2 proc.) visų korespondencijos siuntų siųsta ir gauta per AB Lietuvos paštą. Tai yra 8,8 procentinio punkto daugiau nei 2015 m. Per UAB „Apskonta“ siųsta ir gauta 2,3 proc. korespondencijos siuntų, t. y. 0,4 procentinio punkto daugiau nei ankstesniais metais. 2,1 proc. visų korespondencijos siuntų 2016 m. buvo siųsta ir gauta per UAB „Bijusta“, 1,9 proc. – per UAB „Litpost“ ir 1,8 proc. – per UAB „Greitasis kurjeris“. Per kitus ūkio subjektus (27 teikėjai) buvo siųsta ir gauta 6,7 proc. visų korespondencijos siuntų.

Pajamos. Pajamos už korespondencijos siuntas per 2016 m. išaugo 0,8 proc. ir siekė 49,5 mln. Eur (žr. 35 lentelę). 2016 m. daugiausia pajamų (62,6 proc.) buvo gauta teikiant ne universaliąsias korespondencijos siuntas. Pajamos, gautos teikiant šias paslaugas, per metus sumažėjo 3,7 proc. Pajamos už universaliąsias korespondencijos siuntas padidėjo 10,1 proc.

35 lentelė. Pajamos už korespondencijos siuntas, mln. Eur, 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Už universaliąsias korespondencijos siuntas	↑ 24,0	25,7	13,7	15,1	16,8	18,5
Už ne universaliąsias korespondencijos siuntas	↓ 14,5	15,6	28,0	30,3	32,2	31,0
Už visas siuntas	↑ 38,5	41,3	41,7	45,4	49,1	49,5

Šaltinis: RRT

2013 m. pajamų, gautų už universaliąsias korespondencijos siuntas, sumažėjimą lėmė minėti Pašto įstatymo pakeitimai, kuriais nustatyta, kad dideliais kiekiais siunčiamos pašto siuntos ir siuntiniai bei paslaugos, turinčios pridėtinę vertę, nebėra priskiriamos prie universaliosios pašto paslaugos. Todėl 2016 m. pajamos iš universaliųjų korespondencijos siuntų teikimo sudarė 37,4 proc. visų pajamų, gautų už korespondencijos siuntas, kai 2012 m. tokių pajamų dalis buvo 62,2 proc.

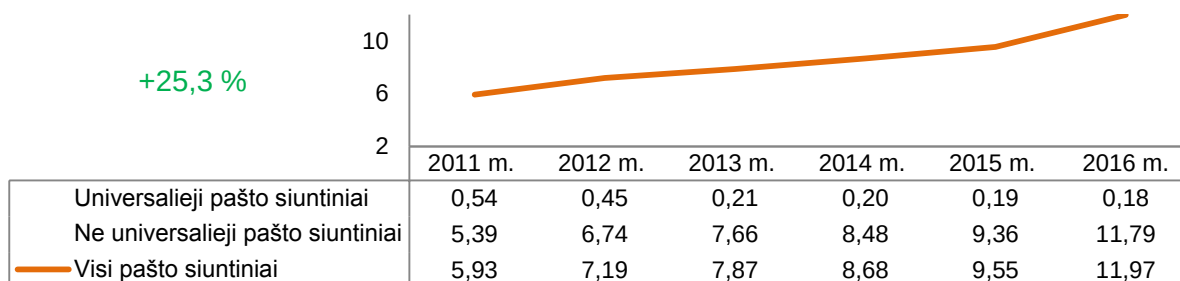
Korespondencijos siuntos toliau išlieka svarbi pašto paslaugos rinkos dalis. Siuntų kiekis per metus sumažėjo 25,3 proc., o gautos pajamos išaugo 0,8 proc. Šis pokytis greičiausiai sietinas su didesnio svorio ir brangesnių siuntų siuntimu.

3. Pašto siuntiniai

Paslaugos teikėjai	34
Siuntų kiekis, mln. vnt.	11,97
Pajamos, mln. Eur	72,4

Paslaugų teikėjai. Pašto siuntinių paslaugas 2016 m. teikė 34 ūkio subjektai, t. y. 8 ūkio subjektais daugiau nei 2015 m.

Siuntinių kiekis. Pajamų, gautų už pašto siuntinius, augimui įtakos turėjo 2011–2016 m. laikotarpiu nuolat augantis šių siuntinių kiekis. 2016 m. pašto siuntinių perduota 11,97 mln. vnt., t. y. 25,3 proc. daugiau nei 2015 m. 2016 m. išsiųsta ir gauta 11,79 mln. vnt. ne universaliųjų pašto siuntinių, t. y. 26,0 proc. daugiau nei 2015 m., o universaliųjų pašto siuntinių – 0,18 mln. vnt., t. y. 5,3 proc. mažiau, palyginti su ankstesniais metais (žr. 55 pav.).

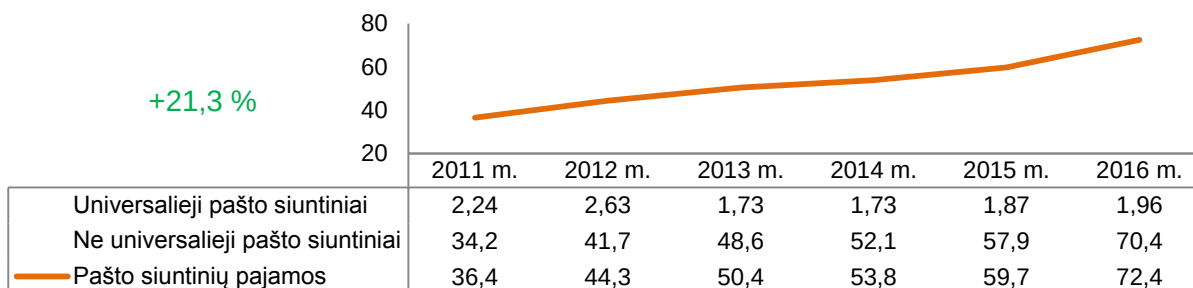


55 pav. Universalųjų ir ne universalųjų pašto siuntinių kiekiai, mln. vnt., 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Didžiausią pašto siuntinių rinkos dalį, vertinant pagal siuntinių skaičių, užėmė UAB „DPD Lietuva“ – 34,6 proc. (3,2 procentinio punkto mažiau nei 2015 metais), UAB „Venipak LT“ – 21,8 proc. (0,4 procentinio punkto mažiau nei 2015 m.), UAB „Baltic Post“ – 16,5 proc. (1,1 procentinio punkto mažiau nei 2015 m.), UAB „Omniva“ – 9,2 proc. (0,7 procentinio punkto daugiau nei 2015 metais), AB Lietuvos paštas – 3,3 proc. (0,7 procentinio punkto mažiau nei 2015 m.), UAB „Skubios siuntos“ – 4,6 proc. (0,1 procentinio punkto mažiau nei 2015 m.). Likę 22 ūkio subjektai kartu užėmė 9,9 proc. rinkos.

Pajamos. Pajamos, gautos už pašto siuntinius, nuo 2011 m. iki 2016 m. beveik padvigubėjo (augo 98,9 proc.). 2016 m. už pašto siuntinių paslaugas buvo gauta 72,4 mln. Eur pajamų – tai 12,7 mln. Eur arba 21,3 proc. daugiau, nei gauta 2015 m. (žr. 56 pav.). Toks augimas tiesiogiai susijęs su e. prekybos apimčių augimu, kuris didina pašto siuntinių paslaugos paklausą.



56 pav. Pajamos, gautos už pašto siuntinių paslaugas, mln. Eur, 2011–2016 m.

Šaltinis: RRT

Pajamos už ne universaliuosius pašto siuntinius 2016 m., palyginti su 2015 m., išaugo 21,6 proc. Pajamos iš universaliųjų pašto siuntinių teikimo padidėjo 4,8 proc. arba 0,09 mln. Eur (žr. 56 pav.). 2016 m. 97,2 proc. pajamų buvo gauta už ne universaliuosius pašto siuntinius, o 2,8 proc. – už universaliuosius pašto siuntinius.

Pašto siuntiniai užima didžiausią (55,4 proc.) pašto paslaugos rinkos dalį, matuojant pagal pajamas. 2011–2016 m. laikotarpiu tiek pajamos, tiek siuntinių kiekis beveik padvigubėjo.

4. Universalioji pašto paslauga

 Paslaugos teikėjas	AB Lietuvos paštas
 Teikimo vietos, vnt.	755
 Siuntų kiekis, mln. vnt.	17,15
 Pajamos, mln. Eur	20,4

Paslaugos teikimas. 2016 m. universalioji pašto paslauga buvo teikiama 756 vietose, t. y. 37 vietomis mažiau nei 2015 m. (žr. 36 lentelę). 2016 m. 1000-čiui Lietuvos gyventojų teko 0,26 universaliosios pašto paslaugos teikimo vietos (arba viena universaliosios pašto paslaugos teikimo vieta teko 3 769 gyventojams). Mažėjo tiek kilnojamųjų, tiek stacionariųjų universaliosios pašto paslaugos teikimo vietų. 83 proc. visų vietų buvo stacionariosios, 17 proc. – kilnojamosios. 2015 m. buvo atsiradusi 1 pašto agento³¹ vieta, 2016 m. šios paslaugos nebuvo teikiamos.

36 lentelė. Universaliosios pašto paslaugos teikimo vietų skaičius, vnt., 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Kilnojamosios pašto paslaugos teikimo vietos	↓ 138	133	134	132	133	128
Stacionariosios pašto paslaugos teikimo vietos	↓ 715	703	695	679	659	627
Pašto agentas	↓				1	
Visos teikimo vietos	↓ 853	836	829	811	793	755

Šaltinis: RRT

2016 m. Lietuvoje buvo 1 670 siunčiamųjų pašto dėžučių, t. y. 17 pašto dėžučių arba 1,0 proc. mažiau nei 2015 m. (žr. 37 lentelę). Visu 2011–2016 laikotarpiu siunčiamųjų pašto dėžučių skaičius kasmet mažėjo.

37 lentelė. Siunčiamųjų pašto dėžučių skaičius, vnt., 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Siunčiamosios pašto dėžutės	↓ 2 254	2 122	2 058	1 838	1 687	1 670

Šaltinis: RRT

Paslaugos kiekis. 2016 m. buvo išsiųsta ir gauta 17,15 mln. universaliosios pašto paslaugos vienetų ir tai buvo 0,9 proc. daugiau nei 2015 m. (žr. 38 lentelę).

38 lentelė. Suteiktos universaliosios pašto paslaugos mastas, mln. vnt., ir jo struktūra, proc., 2011–2016 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Korespondencija = arba < 2 kg, proc.	81,6	80,1	74,14	70,56	69,07	66,93
Registruotosios siuntos, proc.	17,3	19,0	24,6	28,3	29,79	32,00
Pašto siuntiniai < 10 kg, proc.	1,1	0,9	1,2	1,06	1,06	1,01
Pašto siuntiniai < 20 kg iš ES, proc.	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,01
Įvertintosios siuntos, proc.	0,02	0,02	0,04	0,04	0,05	0,05
Bendras kiekis	↔ 48,7	49,7	17,4	17,7	17,0	17,15

Šaltinis: RRT

³¹ Pašto agentas – asmuo, veikiantis pašto paslaugos teikėjo vardu sudarant sutartis dėl pašto paslaugos teikimo, tačiau jis nėra pašto paslaugos teikėjo darbuotojas (tarp pašto paslaugos teikėjo ir agento pasirašyta agentavimo sutartis).

Vertinant universaliosios pašto paslaugos rinkos struktūrą pagal paslaugos mastą, 2016 m. didžiąją dalį (66,93 proc.) sudarė 2 kg ir mažesnio svorio korespondencijos siuntos, tačiau ši rinkos dalis per metus sumažėjo 2,14 procentinio punkto.

Pajamos. Pajamos iš universaliosios pašto paslaugos teikimo 2016 m. siekė 20,4 mln. Eur ir, palyginti su 2015 m., padidėjo 9,1 proc. Pastebėtina, kad pajamų augimą paskatino registruotųjų siuntų kiekio augimas (žr. 39 lentelę).

39 lentelė. **Pajamos, gautos už universaliąją pašto paslaugą, mln. Eur, ir pajamų struktūra, proc., 2011–2016 m.**

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Už korespondenciją = arba < 2 kg, proc.	48,6	46,3	40,6	38,5	37,7	35,9
Už registruotąsias siuntas, proc.	42,5	44,0	47,6	50,7	51,7	54,0
Už pašto siuntinius < 10 kg, proc.	8,5	9,2	11,1	10,2	10,0	9,5
Už pašto siuntinius < 20 kg iš ES, proc.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Už įvertintąsias siuntas, proc.	0,3	0,4	0,7	0,5	0,5	0,5
Už visas paslaugas	 26,2	28,3	15,4	16,8	18,7	20,4

Šaltinis: RRT

Daugiausia pajamų (54,0 proc.) gauta teikiant registruotųjų siuntų paslaugas. Už 2 kg ir mažesnio svorio korespondencijos siuntas gauta 35,9 proc. pajamų (žr. 39 lentelę).

Kainos. Universaliosios pašto paslaugos didžiausi tarifai, kuriuos gali nustatyti AB Lietuvos paštas, pateikti ataskaitos 5 priede.

Universaliąją pašto paslaugą Lietuvoje teikia AB Lietuvos paštas. Ši paslauga itin svarbi atokių gyvenamųjų vietovių gyventojams, kuriems suteikiama galimybė siųsti ir gauti įvairius pašto siuntinius ar korespondencijos siuntas. Taigi, universalioji pašto paslauga atlieka reikšmingą socialinį vaidmenį.

1 priedas

Elektroninių ryšių paslaugų teikėjai 2016 m.

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys		Tinklų sujungimas		Duomenų perdavimas			Radijas ir televizija		Didmeninė prieiga
		Judrusis telefono ryšys	Fiksuotasis telefono ryšys	Skambučių užbaigimas	Skambučių tranzitas	Mažmeninė interneto prieiga	Skirtosios linijos	Kitos duomenų perdavimo paslaugos	Mokama TV	Siuntimo paslaugos	
1.	„Splus“, UAB		•			•			•		•
2.	„Teo LT“, AB		•	•	•	•	•	•	•		•
3.	A. Judicko individuali įmonė		•			•					
4.	AB „Lietuvos geležinkeliai“		•	•			•				
5.	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras		•	•		•		•	•	•	
6.	AB „Ogmios centras“		•			•					
7.	UAB Šiaulių apskrities televizija									•	
8.	AS „Viasat“					•			•		
9.	Aurimo Zaicos IV					•					
10.	D. Kamarausko įmonė „Davgita“					•					
11.	„DIDWW Ireland Ltd“		•								
12.	G. Pečiulio įmonė					•					
13.	H. Abramavičiaus įmonė					•					
14.	„Hibernia Media (UK) Limited“						•				
15.	IĮ „IT Kubas“					•					
16.	IĮ „Satinet“					•					
17.	IĮ INLO					•					
18.	REVAI VARA OÜ	•									
19.	V. Ivančiko IĮ „Žaibas“					•			•		
20.	J. Jasiulionio IĮ								•		
21.	J. Varno Vilniaus radijo studija								•		
22.	KTU Informacinių technologijų departamentas					•					
23.	L. Bulovo firma „Elektromedija“					•					
24.	SIA „Lattelecom“ filialas					•		•			

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys		Tinklų sujungimas		Duomenų perdavimas			Radijas ir televizija		Didmeninė prieiga
		Judrusis telefono ryšys	Fiksuotasis telefono ryšys	Skambučių užbaigimas	Skambučių tranzitas	Mažmeninė interneto prieiga	Skirtosios linijos	Kitos duomenų perdavimo paslaugos	Mokama TV	Siuntimo paslaugos	
25.	UAB „Acta iuventus“					•					
26.	UAB „Agon Networks“		•								
27.	UAB „AirnetTV“					•			•		•
28.	UAB Alantos kompiuterių servisas					•					
29.	UAB „Alpha komunikacijos“					•					
30.	UAB „Alterkomas“	•									
31.	UAB „Auridija“					•					
32.	UAB „Autožvilgsnis“	•									
33.	UAB „AVVA“					•			•		
34.	UAB „Balticum TV“		•			•		•	•	•	•
35.	UAB „Baltnetos komunikacijos“		•			•					
36.	UAB „Bitė Lietuva“	•		•	•	•	•	•			
37.	UAB „Bitosis“					•			•		
38.	UAB „Cgates“		•			•			•		
39.	UAB „Consilium Optimum“					•		•	•		
40.	UAB „CSC Telecom“	•	•	•	•	•		•			
41.	UAB „Data Business“					•			•		
42.	UAB „Dekbera“							•			
43.	UAB „Dicto Citius“						•				
44.	UAB „Dinetas“					•					
45.	UAB „DKD“					•					
46.	UAB „Duomenų ekspresas“					•					
47.	UAB „Duomenų greitkelis“					•			•		•
48.	UAB „Duomenų logistikos centras“					•	•	•			•
49.	UAB „Dzūkijos internetas“					•					
50.	UAB „Ecofon“		•	•	•				•		•
51.	UAB „Ektra“					•	•	•			•
52.	UAB „Elekta“					•			•		•

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys		Tinklų sujungimas		Duomenų perdavimas			Radijas ir televizija		Didmeninė prieiga
		Judrusis telefono ryšys	Fiksuotasis telefono ryšys	Skambučių užbaigimas	Skambučių tranzitas	Mažmeninė interneto prieiga	Skirtosios linijos	Kitos duomenų perdavimo paslaugos	Mokama TV	Siuntimo paslaugos	
53.	UAB „Elneta“					•					
54.	UAB „Eltida“					•					
55.	UAB „Etanetas“					•			•		
56.	UAB „Eteris“					•			•		
57.	UAB „Eurocom“	•				•					
58.	UAB „Eurofonas“		•								
59.	UAB „Funaris“								•		
60.	UAB „Gisnetas“					•					
61.	UAB Ignalinos televizija					•			•		
62.	UAB „Ilorā“					•			•		
63.	UAB „Informacijos labirintas“					•					
64.	UAB „Infoseka“					•					
65.	UAB „Init“		•			•			•		•
66.	UAB „Kalbu Lt“		•								
67.	UAB „Kalvanet“					•					
68.	UAB „Kateka“					•			•		
69.	UAB „Kauno interneto sistemos“					•					
70.	UAB „Kava“					•					
71.	UAB „Kavamedia“		•			•			•		•
72.	UAB „Kednetas“					•					
73.	UAB „KLI LT“		•			•			•		
74.	UAB „Kodas“					•					
75.	UAB „Krēna“					•					
76.	UAB „Kvartalo tinklas“					•					
77.	UAB „Lansneta“					•			•		
78.	UAB „Lema“					•					
79.	UAB „Linaspas“					•					
80.	UAB „Linkotelus“*		•		•						
81.	UAB „Linx“					•		•			

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys		Tinklų sujungimas		Duomenų perdavimas			Radijas ir televizija		Didmeninė prieiga
		Judrusis telefono ryšys	Fiksuotasis telefono ryšys	Skambučių užbaigimas	Skambučių tranzitas	Mažmeninė interneto prieiga	Skirtosios linijos	Kitos duomenų perdavimo paslaugos	Mokama TV	Siuntimo paslaugos	
	telecommunications“										
82.	UAB „LT telekomunikacijos“		•								
83.	UAB „M projektai“					•					
84.	UAB „Magnetukas“					•					
85.	UAB „Mano kamanė“								•		
86.	UAB „Marsatas“		•			•			•		
87.	UAB „Mavy studija“	•									
88.	UAB „Mediafon Carrier Services“	•	•	•	•						
89.	UAB „Mediafon“	•									
90.	UAB „Medium Group“	•	•								
91.	UAB „Metamedia“ ir ko	•									
92.	UAB „Miesto tinklas“					•					
93.	UAB Molėtų radijas ir televizija		•			•			•		
94.	UAB „N plius“					•					
95.	UAB „Nacionalinis telekomunikacijų tinklas“		•	•	•	•		•			
96.	UAB „Neltė“							•			
97.	UAB „Netsis“					•					
98.	UAB „NNT“					•					
99.	UAB „Omnitel“	•		•		•		•			
100.	UAB „Pakeleivis“					•					
101.	UAB „Parabolė“					•			•		
102.	UAB „Patrimpas“								•		
103.	UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“		•			•		•	•		•
104.	UAB „Peoplefone“		•		•						
105.	UAB „Progmera“					•					
106.	UAB „Proitas“		•								
107.	UAB „Radijo elektroninės sistemos“		•			•			•		

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys		Tinklų sujungimas		Duomenų perdavimas			Radijas ir televizija		Didmeninė prieiga
		Judrusis telefono ryšys	Fiksuotasis telefono ryšys	Skambučių užbaigimas	Skambučių tranzitas	Mažmeninė interneto prieiga	Skirtosios linijos	Kitos duomenų perdavimo paslaugos	Mokama TV	Siuntimo paslaugos	
108.	UAB „Raystorm“*		•		•						
109.	UAB „Ramnet“					•					
110.	UAB „Remo televizija“					•		•	•		
111.	UAB „Roventa“		•			•			•		
112.	UAB „Satgate“							•		•	
113.	UAB „SauleNet“					•					
114.	UAB „Skaidula“										•
115.	UAB „Skylink LT“		•								
116.	UAB „Socius“					•		•	•		
117.	UAB „Sugardas“					•		•	•		•
118.	UAB „Šilutės internetas“					•					
119.	UAB „TCG Telecom“		•		•						
120.	UAB „Tele2“	•		•		•					
121.	UAB „Teledema SIP“		•								
122.	UAB „Teledema“	•				•					
123.	UAB „Telekomunikacijų grupė“		•	•							
124.	UAB „Telekomunikaciniai projektai“		•			•					
125.	UAB „Teleksas“		•		•						
126.	UAB „Telemeta“	•									
127.	UAB „Teletinklas“		•			•					
128.	UAB „Televizijos komunikacijos“		•			•			•		
129.	UAB „Transteleservis“	•	•			•			•		
130.	UAB „Verslo tiltas“					•		•			
131.	UAB „Viltuva“					•			•		
132.	UAB „Vinetika“					•					
133.	UAB „Žirzilė“		•			•			•		
134.	VšĮ „Comtel“					•					
135.	VšĮ „Ozo tinklas“					•					

Eil. Nr.	Paslaugų teikėjai	Telefono ryšys		Tinklų sujungimas		Duomenų perdavimas			Radijas ir televizija		Didmeninė prieiga
		Judrusis telefono ryšys	Fiksuotasis telefono ryšys	Skambučių užbaigimas	Skambučių tranzitas	Mažmeninė interneto prieiga	Skirtosios linijos	Kitos duomenų perdavimo paslaugos	Mokama TV	Siuntimo paslaugos	
136.	VšĮ „Plačiajuostis internetas“							•			•
137.	VĮ „Infrastruktūra“					•	•				
138.	V. Ričkausko įmonė					•					
139.	SA „Voxbone“		•		•						
	Iš viso	16	42	11	12	100	8	21	41	4	15

* UAB „Linkotelus“ ir UAB „Raystorm“ teikė vieną elektroninių ryšių paslaugą – skambučių tranzito paslaugą, kuri taip pat yra priskiriama prie fiksuotojo telefono ryšio paslaugų.

Pašto paslaugos teikėjai 2016 m.

Eil. Nr.	Paslaugos teikėjai	Korespondencijos siuntos	Pašto siuntiniai	Kita
1.	A. Safošinos IĮ		•	
2.	AB Lietuvos paštas	•	•	•
3.	„Federal Express Corporation“ filialas	•	•	
4.	IĮ „Britlita“		•	
5.	IĮ K.Matulevičiaus firma „Ryto žvaigždė“	•		
6.	Lietuvos ir Kanados UAB „Kali“		•	
7.	MB „Express Delivery“		•	
8.	UAB „Apskonta“	•		
9.	UAB „Autopašto terminalas“	•	•	
10.	UAB „Baltic krantas“		•	
11.	UAB „Baltic Post“		•	•
12.	UAB „Bijusta“	•	•	•
13.	UAB „Brevitra“	•		
14.	UAB „DHL Lietuva“	•	•	
15.	UAB „DPD Lietuva“	•	•	
16.	UAB „Drusvilma“	•		
17.	UAB „EU Broker“	•		
18.	UAB „Finansinės strategijos“	•		
19.	UAB „GerViva“		•	
20.	UAB „Greitasis paštas“	•		
21.	UAB „HRES“	•		
22.	UAB „Invicte“		•	
23.	UAB „Itella Logistic“		•	
24.	UAB „Jūros paštas“	•	•	•
25.	UAB Kaišiadorių butų ūkis	•		
26.	UAB „Kastinida“		•	
27.	UAB „Kodas“	•		
28.	UAB „Litera“	•		
29.	UAB „Litgina“	•	•	
30.	UAB „Litpost“	•		
31.	UAB „Megatomas“	•		
32.	UAB „Nėgė“		•	
33.	UAB „Omniva“		•	
34.	UAB „Paslauga tau“	•		
35.	UAB „Pašto paslaugos“	•		
36.	UAB „Prima line“		•	
37.	UAB „Ritspeda“	•		
38.	UAB „Rusko“	•	•	
39.	UAB „Salmera“	•		
40.	UAB „Salmona“	•	•	
41.	UAB „Samus“	•	•	
42.	UAB „Skubios siuntos“	•	•	
43.	UAB „Spaudos kelias“	•	•	•
44.	UAB „Šiaulių naujienos“	•		
45.	UAB „TNT“	•	•	
46.	UAB „Toras LT“		•	
47.	UAB „Utenos diena“	•		
48.	UAB „Velo kurjeris“		•	
49.	UAB „Verslo spaudos centras“	•	•	

Eil. Nr.	Paslaugos teikėjai	Korespondencijos siuntos	Pašto siuntiniai	Kita
50.	UAB „Venipak LT“		•	
51.	UAB „VIM Agentūra“	•	•	
52.	UAB „Zenesa“	•		
53.	UAB Žemaitijos paštas	•		
54.	VšĮ „Kultūros vizija“	•		
55.	VšĮ „Šiauliai plus“	•		•
	Iš viso	39	34	6
	Nevykdė veiklos ir/arba nepateikė ataskaitos:			
1.	MB „Express Delivery“			
2.	MB „Nortlita“			
3.	UAB „Araneum“			
4.	UAB „Avaneta“			
5.	UAB „Baltijos skonis“			
6.	UAB „Bilfora“			
7.	UAB „Observis“			
8.	UAB „Prekių ir paslaugų grupė“			
9.	UAB „Rubo“			
10.	UAB „Tikroji turto kaina“			
11.	UAB „Turbosraigė“			
12.	UAB „VAV investicijos“			

Gyventojų ir namų ūkių skaičius Lietuvoje sausio 1 d., 2011–2017 m.

	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Gyventojų skaičius	3 052 588	3 003 641	2 971 905	2 943 472	2 921 262	2 888 582	2 849 317
Namų ūkių skaičius	1 282 600	1 262 034	1 238 294	1 308 210	1 298 339	1 289 546	1 272 017

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Kai kurių rodiklių apskaičiavimo metodikos

4 lentelė:

- Elektroninių ryšių paslaugų skvarba, tenkanti 100 gyventojų, skaičiuojama paslaugų gavėjų skaičių (metų pabaigoje) dalijant iš gyventojų skaičiaus (metų pabaigoje) ir dauginant iš 100.
- Elektroninių ryšių paslaugų skvarba, tenkanti 100 namų ūkų, skaičiuojama paslaugų gavėjų skaičių (metų pabaigoje) dalijant iš namų ūkių skaičiaus (metų pabaigoje) ir dauginant iš 100.

5, 12, 13, 20 lentelės, 34 ir 48 pav.:

Vidutinės pajamos iš vieno abonentų už mėnesį (ARPU) skaičiuojamos:

- viešojo fiksotojo telefono ryšio*: bendros metinės pajamos už mažmenines viešojo fiksotojo telefono ryšio paslaugas (įskaitant pajamas už mažmeninių IP telefonijos paslaugų teikimą) dalijamos iš fiksotojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus (metų pabaigoje) ir dalijamos iš 12;
- interneto prieigos*: bendros metinės pajamos už mažmenines interneto prieigos paslaugas dalijamos iš interneto prieigos paslaugų gavėjų skaičiaus (metų pabaigoje) ir dalijamos iš 12;
- televizijos*: bendros metinės pajamos už mažmenines mokamos televizijos paslaugas dalijamos iš televizijos paslaugų gavėjų skaičiaus (metų pabaigoje) ir dalijamos iš 12;
- viešojo judriojo telefono ryšio*: bendros metinės pajamos už mažmenines viešojo judriojo ryšio tinklo ir (arba) viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikimą (įskaitant pajamas už pokalbių iš abonentų, besinaudojančių tarptinklinio ryšio paslaugomis) dalijamos iš judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus (metų pabaigoje) ir dalijamos iš 12.

8 pav.: vieno viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjo per mėnesį Lietuvoje inicijuotų skambučių trukmės vidurkis skaičiuojamas metinę Lietuvoje inicijuotų viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose skambučių trukmę dalijant iš judriojo telefono ryšio paslaugų gavėjų skaičiaus (metų pabaigoje) ir dalijant iš 12.

14 lentelė: apskaičiuotos vidutinės viešųjų judriojo telefono ryšio balso paslaugų kainos skaičiuojamos metinės pajamos už mažmenines judriojo telefono ryšio balso paslaugas (įskaitant pajamas už pokalbių iš abonentų, besinaudojančių tarptinklinio ryšio paslaugomis) dalijant iš inicijuotų viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose pokalbių trukmės (įskaitant abonentų, kurie naudojami tarptinklinio ryšio paslaugomis, skambučių trukmę).

21 lentelė:

- Apskaičiuotos vidutinės nacionalinio skambučio kainos skaičiuojamos metinės pajamos už mažmenines fiksotojo telefono ryšio nacionalinių skambučių (savame, Lietuvos viešuosiuose fiksotojo ir judriojo ryšio tinkluose užbaigtų) paslaugas dalijant iš inicijuotų viešuosiuose fiksotojo ryšio tinkluose nacionalinių (savame, Lietuvos viešuosiuose fiksotojo ir judriojo ryšio tinkluose užbaigtų) pokalbių trukmės.
- Apskaičiuotos vidutinės tarptautinio skambučio kainos skaičiuojamos metinės mažmeninės pajamos už fiksotojo telefono ryšio tarptautinius skambučius dalijant iš inicijuotų viešuosiuose fiksotojo ryšio tinkluose tarptautinių pokalbių trukmės.

SMS ir MMS kainos (2.4 ataskaitos skyrius):

- Apskaičiuota vidutinė SMS siuntimo kaina skaičiuojama metinės pajamos už SMS dalijant iš metinio išsiųstų SMS skaičiaus.
- Apskaičiuota vidutinė MMS siuntimo kaina skaičiuojama metinės pajamos už MMS dalijant iš metinio išsiųstų MMS skaičiaus.

Universaliosios pašto paslaugos didžiausi tarifai³²

I. Universaliosios pašto paslaugos Lietuvoje didžiausi tarifai

Korespondencijos siunta¹ iki 500 gramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)	
		nepirmenybinės pašto siuntos	pirmenybinės pašto siuntos
1.	Iki 20 gramų	0,39	0,45
2.	Sunkesnė kaip 20 gramų, iki 50 gramų	0,42	0,48
3.	Sunkesnė kaip 50 gramų, iki 100 gramų	0,45	0,52
4.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	0,62	0,72

Didelių matmenų korespondencijos siunta² iki 2 kilogramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)	
		nepirmenybinės pašto siuntos	pirmenybinės pašto siuntos
1.	Iki 100 gramų	0,68	0,78
2.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	0,94	1,09
3.	Sunkesnė kaip 500 gramų, iki 1000 gramų	1,16	1,33
4.	Sunkesnė kaip 1000 gramų, iki 2000 gramų	1,56	1,80

Pašto siuntinys^{3, 4, 5} iki 10 kilogramų (kartu su registravimo paslauga)

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)
1.	Už kiekvieną pašto siuntinį	2,40
2.	Už kiekvieną visą ar ne visą kilogramą	0,14

Korespondencijos siuntos¹, didelių matmenų korespondencijos siuntos² ar pašto siuntinio^{3, 4} registravimas ir (ar) įvertinimas

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)
1.	Korespondencijos siuntos arba didelių matmenų korespondencijos siuntos registravimas	0,58
2.	Korespondencijos siuntos arba didelių matmenų korespondencijos siuntos registravimas ir įvertinimas	3,48
3.	Pašto siuntinio įvertinimas	3,48

³² Patvirtinti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2014 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 1V-1025 „Dėl universaliosios pašto paslaugos didžiausių tarifų patvirtinimo“.

II. Universaliosios tarptautinės pašto paslaugos didžiausi tarifai

Korespondencijos siunta¹ iki 500 gramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)			
		nepirmenybinės siuntos		pirmenybinės siuntos	
		į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes	į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes
1.	Iki 20 gramų	0,75	0,71	0,81	0,84
2.	Sunkesnė kaip 20 gramų, iki 50 gramų	0,84	0,75	1,00	0,97
3.	Sunkesnė kaip 50 gramų, iki 100 gramų	1,13	0,84	1,29	1,27
4.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	1,98	2,09	2,37	3,40

Didelių matmenų korespondencijos siunta² iki 2 kilogramų

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)			
		nepirmenybinės siuntos		pirmenybinės siuntos	
		į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes	į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes
1.	Iki 100 gramų	1,42	1,26	1,85	1,67
2.	Sunkesnė kaip 100 gramų, iki 500 gramų	2,52	3,13	2,93	3,91
3.	Sunkesnė kaip 500 gramų, iki 1000 gramų	4,63	6,95	5,21	7,82
4.	Sunkesnė kaip 1000 gramų, iki 2000 gramų	6,95	10,43	7,53	11,58

Pašto siuntinys^{3, 4, 5} iki 10 kilogramų (kartu su registravimo paslauga)

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)	
		į Europos Sąjungos valstybes nares	į kitas valstybes
	Už pašto siuntinio siuntimą mokama pagal tarptautinių pašto siuntinių tarifus. Pašto siuntinių apdorojimo Lietuvoje dalis:		
1.	Už kiekvieną pašto siuntinį	5,07	5,07
2.	Už kiekvieną visą ar ne visą kilogramą	0,14	0,14

Korespondencijos siuntos^{1, 6}, didelių matmenų korespondencijos siuntos^{2, 6} ar pašto siuntinio^{3, 4} registravimas ir (ar) įvertinimas

Eil. Nr.	Universalioji pašto paslauga	Vienos pašto siuntos siuntimo tarifas, Eur (be PVM)
1.	Pirmenybinės korespondencijos siuntos arba pirmenybinės didelių matmenų korespondencijos registravimas	20,3
2.	Pirmenybinės korespondencijos siuntos arba pirmenybinės didelių matmenų korespondencijos registravimas ir įvertinimas	3,48
3.	Pašto siuntinio įvertinimas	3,48

Pastabos:

1. Korespondencijos siuntos didžiausi galimi matmenys: ilgis – 381 mm, plotis – 305 mm, aukštis – 20 mm.
2. Didelių matmenų korespondencijos siuntos didžiausi galimi matmenys: bet kuris matmuo turi neviršyti 600 mm, o siuntos ilgio, pločio ir aukščio suma turi neviršyti 900 mm; ritinio formos siuntos bet kuris matmuo turi neviršyti 900 mm, o ilgio ir dvigubo skersmens suma turi neviršyti 1040 mm.
3. Pašto siuntinio didžiausi galimi matmenys: bet kuris matmuo turi neviršyti 1,05 m, o ilgio ir didžiausios apimties, matuojamos bet kuria kita kryptimi nei ilgis, suma turi neviršyti 2 m.
4. Pašto siuntinio su žyma „Encombrant“ („Didelių matmenų“) didžiausi galimi matmenys: bet kuris matmuo turi neviršyti 1,50 m, o ilgio ir didžiausios apimties, matuojamos bet kuria kita kryptimi nei ilgis, suma turi neviršyti 3 m.
5. Pašto siuntiniui su žyma „Encombrant“ („Didelių matmenų“) papildomai taikomi 50 procentų dydžio 3 arba 7 lentelėje nurodyti siuntimo tarifai.
6. Registruojamos arba registruojamos ir įvertinamos gali būti tik pirmenybinės korespondencijos siuntos arba pirmenybinės didelių matmenų korespondencijos siuntos.
7. Nemokamai siunčiamos korespondencijos siuntos su žyma „Cécogrammes“ („Sekograma“), korespondencijos siuntos, adresuotos karo belaisviams su žyma „Service des prisonniers de guerre“ („Karo belaisvių tarnyba“) ir internuotiems civiliams asmenims su žyma „Service des internés civils“ („Internuotų civilių asmenų tarnyba“) arba siunčiamos šių asmenų.